

УКРАЇНСЬКІ
ПІСНІ

В-ВО „ЧАС“

УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ

З НОТАМИ

ЗБІРНИК ПЕРШИЙ

(ПІСНІ НАРОДНІ)

МАТЕРІЯЛИ ПІСЕНЬ УПОРЯДКОВАНО П. Ф. БУНТОМ

НОТНІ МАТЕРІЯЛИ УПОРЯДКОВАНО В. ШАРАВСЬКИМ

КИЇВ

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО „ЧАС“

Репродукційне відтворення згідно з
законними вимогами в Україні.
Державна редакція, в друку видавництва
Української Радянської Республіки

Окремі (Київ) № 310
Зам. № 1936 — 10000 прим.
Перша державна друкарня
імені Карла Маркса, Одеса,
Стурзівський зав., № 3-А.
Телефони №№ 2-50 та 21-46

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Видавництвом намічено видати одну тисячу кращих українських пісень в трьох збірниках з таким розподілом:

Перший збірник буде містити понад триста народніх пісень з нотами. Для цього збірника вибрано найбільш мелодійні та найменш знані народні пісні.

Другий збірник буде містити понад чотириста укр. новіших пісень. Сюди увійдуть також пісні Західньої України.

Третій збірник буде мати около 200 пісень. Сюди увійдуть пісні революційні, червоноармійські, комсомольські і взагалі пісні нового побуту.

ПЕРЕДМОВА

Виправданням видання нашої збірки є певна і рішуча потреба широкої в сучасний мент популяризації української народної пісні в її мало відомих, незаспіваних зразках, розкиданих по різних виданнях, деяких зараз важко придбати з причини їх бібліографічної рідкості. Пишучому ці рядки не раз приходилося розмовляти з відомими композиторами, які цікавилися укр. піснею і не знали, з яких джерел брати матеріал для студіювання і обробки. Правда, в останні часи стали появлятися видання збірників укр. народних пісень і гадаємо, що й наша збірка збільшить і поповнить на де-який відсоток прогалину в популяризації українських народних пісень.

Збірка наша буде корисна й для всіх тих, хто цікавиться піснями з боку так вузько музичного, як і для використання в творчій музичній роботі.

Виходячи з цього, ми не надаємо нашій збірці науково-етнографічного ухилу. Ми вибрали пісні, які на наш погляд з'являються найбільш відповідаючими для вищезазначеної мети і які не викликають сумнівів з боку їх дійсно народнього походження, що стверджують

авторитетні музичні дані їх перших шановних збирачів, (Лисенко, Квітка, Конощенко, Степовий, Леонтович, Стеценко, Козицький, Ревуцький, Вериківський та багато інш.). Розподіл пісень ми знову таки робимо не за їх дослідно етнографічною класифікацією, а за їх певним внутрішнім змістом. Де-який відсоток пісень ми подаємо в 2-х голосному розкладі, приймаючи на увагу можливість пригідности нашої збірки в керовниче-хоровій справі. Де-яка кількість пісень 2-х голосного розкладу виписана безпосередньо з 4-х голосових партитур зазначених вище авторів, в межах їх оригінальної гармонії. Гадаємо, що таким чином майже не порушаючи основної гармонії шановних гармонізаторів, ми популяризуємо їх творчі обробки, і робимо їх приступними серед широких мас. З цією метою також де-які пісні взяті з шкільних збірок (Стеценка, Дремцова).

Далекі від думки про те, що наша збірка не має хиб, ми все ж таки вважаємо, що вона відповідає тій меті, яку ми ставимо перед собою — популяризація незаспіваної, чистої від „малоросійщини“ народньої української пісні.

Під кожною піснею подано нотні матеріали авторів, які ширше обробили дану пісню.

М. Одеса. Січень 1929 р.

В. Шаравський

ПІСНІ БУРЛАЦЬКІ І ЧУМАЦЬКІ

1. ЗАБІЛИЛИ СНІГИ, ЗАБІЛИЛИ БІЛІ

Вельни поважно

Та за-бі-лі-ли сні-ги, за-бі-лі-ли бі-лі
 ще й ді-брі-вонь-ка, ще й ді-брі-вонь-ка
 ка та за-бо-лі-ло ті-ло бур-лаць-ке
 бі-ле ще й го-ло-ва ще й.

Та забілили сніги, забілили білі,
 Ще й дібрівонька (2);
 Заболіло тіло, бурлацьке біле
 Ще й головонька (2).
 Ніхто не заплаче по білому тілу,
 По бурлацькому (2);
 Ні отець, ні мати, ні брат, ні сестриця,
 Ні жона його (2).
 А тільки й заплаче по білому тілу
 Товариш його (2).
 — Прости ж мене, брате, вірний товаришу,
 Може я й умру (2).
 Зроби ж мені, брате, вірний товаришу,
 З клен-дерева труну (2);

Поховай мене, брате, вірний товаришу,
 В вишневім саду (2),
 В вишневім садочку, на жовтім пісочку,
 Під рябиною (2).
 Рости, рости, древо, тонке та високе,
 Кучерявеє (2).
 Та розпусти гилля зверху до корення,
 Лист до долоньку (2),
 Укрий моє тіло, бурлацькеє біле,
 Ще й головоньку (2).
 Та щоб моє тіло, бурлацькеє біле,
 Та й не чорніло (2),
 Од ясного сонця, от буйного вітру
 Та й не марніло (2).

Лисенко. Дес. III, 3.

2. ОЙ ЩО Ж БО ТО ЗА ВОРОН

Помалу

Ой, чак бо - та їдє їдє во-ран, що то ма-ємо му-ка

Ой, чак бо - та їдє їдє бурлацькеє біле

Ой що ж бо то за ворон,
 Що на морі крикає;
 Ой що ж бо то за бурлака,
 Що всіх бурлак збирає (2)

Збирайтеся, панове молодці,
 Та все народ молодий,
 Та й поїдемо, панове молодці,
 У той лісок Лебедин (2).

Ой що ж бо то, панове молодці,
 Щось у хмарі гуде;
 Ой щось бо нам, панове молодці,
 За пригодонька буде (2).

Рости, рости а клен древо,
 Рости вгору високо;
 Поховали пана отамана
 В сиру землю глибоко (2).

Лисенко.—2. 13.

3. ТА НЕМА ГІРШ НІКОМУ

Та не-ма гірш ні-ко-му як тій си-роті

ні- ні, ні-що не при-гор- не

при-ли-вий го-ди-ни

Та нема гірш нікому, як тій сиротині;
 Ніхто не пригорне при лихій годині.
 Та не пригорне батько, не пригорне й мати,
 Тільки той пригорне, що думає взяти.

Та налетіли гуси з далекого краю,
 Замутили воду в тихому Дунаю.
 Та бодай сірі гуси з пір'ячком пропали,
 Що нас розлучили, як голубів пару.
 Та любились, кохались, як голубів пара,
 Тепер розійшлися, як та чорна хмара.

Лисенко. Дес. III. 8.

4. ЩУКА — РИБА В МОРІ

Музична партитура для пісні «Щука — риба в морі». Вона складається з чотирьох рядків нот, кожен з яких має підписаний український текст під нотою. Ритм позначений як 3/4.

Тя щу-ка ри-ба в мо-рі гу-ля-є до-во-лі
 а у-до-він син-ко-ро-шій,
 та не-ма-ю-му во-лі а у-до-він
 син-ко-ро-шій, та не-ма-ю-му во-лі

Та щука — риба в морі
 Гуляє доволі,
 А удовин син хороший,
 Та нема йому волі (2)
 Тільки ж йому волі,
 Що в чистому полі

Кінь вороний
 Сам молодий:
 Ой, вийшла стара мати
 На рундук гуляти.
 Летить орел сизокрилий,
 Вона стала питати.
 Ой, і ти орел сизий,
 Високо літаєш
 Чи не бачив мого сина
 Як у полі гуляє...
 Ой, твій син молоденький
 В полі не гуляє...
 Лежить же він край доріжки,
 Та лежить спочиває.

Лисенко. Дес. 1.

5. ОЙ, ГОРЕ, ГОРЕ КАЛИНІ ПРИ ДОЛИНІ

Музична партитура для пісні «Ой, горе, горе калині при долині». Вона складається з двох рядків нот, кожен з яких має підписаний український текст під нотою. Ритм позначений як 3/4.

Ой, го-ре, го-ре ка-ли-ні при до-ли-ні,
 а і-ще гір-ше си-ро-ті на чу-жині.

Ой, горе, горе калині при долині,
 А іще гірше сироті на чужині.
 Вітер повіє, калину обламає,
 А хто не схоче, той сироти не лає.

Батенько лає, а матінка ще й гірше,
 Не ходи, доню, на вечорниці більше.
 Ой, дай же, боже, з вечора погодоньку,
 Візьму ведерця, та й піду по водоньку,
 Води наберу, калини наламаю,
 Заміж не піду, дівкою погуляю.
 Води не брала, калини не ламала,
 Заміж не пішла, дівкою не гуляла.
 Заміж не пішла, дівкою не гуляла,
 Сама молода світ собі зав'язала.
 Пожену воли на зелену діброву,
 А сама стану з козаком на розмову.
 Ой, стояла я з вечора до півночі
 Та впала роса на мої карі очі.
 Не так на очі, як на русую косу:
 Либонь же я, мати, віночку не доношу.
 Ой, боже, боже, коли той вечір буде,
 Коли за мене наговоряться люде.

Котши., зб. II, 6.

6. ЩО ПО ГОРАХ СНІГИ ЛЕЖАТЬ

Що по го-рах сні-ги ле-жать,
 ле-жать по до-линах во-ди сто-ять

Що по горах сніги лежать,
 По долинах води стоять.

По підгір'ю маки цвітуть,
 Битим шляхом чумаки йдуть.
 Туман поле устилає,
 Мати сина підмовляє.
 „Вернись, сину, до домоньку
 Змию, зчешу головоньку”.
 — „І змий, мати, сама собі,
 Не завдавай жалю мені
 Мені змиють дрібні дощі;
 Мені зчешуть густі терни.
 А розмають буйні вітри,
 А висушить ясне сонце.

Лисенко. Десяток 4.

7. ГЕЙ У СТЕПУ КРИНИЧЕНЬКА

Гей, у сте-пу, сте-пу кри-ниченька,
 Гей, там во-ди прибу-ває
 Гей, там зу-мак тежтам молоденьким сі-рі
 во-ли на-пу-ває.

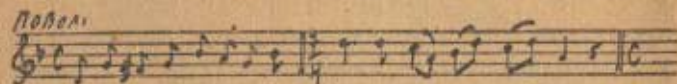
Гей, у степу криниченька,
Там вода прибува,
Гей, там чумак молоденький,
Сірі воли напува.

Гей, воли ревуть, та й води не п'ють,
Гей, у Крим доріженьку чують,
Гей, чи на мою, чи на свою
Голівоньку віщують.

Гей, заслаб чумак, заслаб молоденький,
Гей, у Кри... перевозі,
Гей, везуть чумака, везуть молодого,
Та в мальованім возі.

Полтавщина. Запис і гармонія. О. Чижка.

8. ПОРА, МАТИ, ЖИТО ЖАТИ

По-ра, ма-ти, жи-то жа-ти: ко-лос по-хи-ла-ся,

по-ра, доч-ку за-між да-ти: го-лос од-мі-нив-ся.

Пора, мати, жито жати, колос похилився,
Пора дочку заміж дати: голос одмінився.

Хоч колосок похилився, стебло зелененьке,
Хоч голосок одмінився, личко молоденьке.

Посилає мене мати у степ жито жати,
Аж там чумак воли пасе, став зо мною жартувати.

Жартуй, жартуй, чумаченьку,
Жартуй, коли любиш, а як підеш у дорогу,
То мене забудеш.

Не забуду, моя мила, буду поспішати,
А як прийду до домоньку, сватів буду слати.

Весна красна наступає, із стріх вода капле,
Молодому чумакові шлях-дорога пахне.

У неділю ранесенько саме на схід сонця,
Заплакала дівчинонька, глядаючи в віконце.

Чому мене, моя нене, рано не збудила,
А як тая чумачина з села виїздила.

Тим я тебе, моя доно, рано не збудила,
Попереду твій миленький, щоб ти не тужила.

Ти думаєш, моя нене, що я й так не плачу,
З дрібними слізеньками вже й світа не бачу.

Ой, я б була, моя нене, зовсім не тужила,
Коли б тільки миленькому доленька служила.

Ти думаєш, моя нене, що й так не журюся,
Ой, як вийду за ворота, од вітру валюся.

Ревуцький зол. кл. I, 15.

9. НАД РІЧКОЮ БЕРІЖКОМ

Трехквартко

Над рі-чко-ю. Бе-ріжком і-шов чу-мак з ба-тіжком
Гей, гей! За-ду до до-му.

Над річкою беріжком ішов чумак з батіжком,
Гей, гей, з Дону додому,
За плечима торбина, ще й латана свитина,
Гей, гей, дочемакувавсь.

Постій, чумак, постривай,
Шляху в людей розпитай,
Гей, гей чи не заблудивсь.

Мені шляху не питать,
Прямо степом мандрувать,
Гей, гей, долю доганять.

Пішла доля ярами,
Зеленими лугами,
Гей, гей, не вмів мандрувать.

Леонтович. III, 4.

10. ТА БОЛЯТЬ РУЧКИ, ТА БОЛЯТЬ НІЖКИ

Помалу

Та бо-лять ру-ки, та бо-лять ніж-ки,
Гей, та пше-ни-ци — пше-ни-ци жну-ти.

Та болять ручки, та болять ніжки, гей,
Та пшениченьку жнучи,
Та й уже ж мені та й надокучило,
Гей, там миленького ждучи.
Та й нема мого миленького,
Гей, та нема мого Івана
Та й уже ж моя постіля біла,
Гей, та й пилочком припала.
Ой, з-за гори, та й із-за кручі,
Гей, та й риплять вози, йдучи,
А вози риплять, а ярма бряжчать,
Гей, а волн ремигають.
А попереду йде та й чумаченько,
Гей, на сопілоньку грає,
Та нехай грає, та виграє,
Гей, він пригодоньку має.
Ой, стала ж йому та й пригодонька, гей,
На поморському полі.
Перевернули та й сірі воли, гей,
Три поровиці соли.

Ой, прийшла ж к йому та й дівчинонька, гей,
 Та й соли купувати.
 Ой, вона ж соли та не купила, гей,
 А жалю не робила.
 Ой, чого ж в тебе та й чумаченьку, гей,
 Та й сорочка не біла.
 Ой, чого ж вона та буде біла, гей.
 Як вже ж треття неділя.
 Ой, годі ж тобі, та й чумаченьку, гей,
 Та й під возом лежати.
 Та бери косу, та іди в росу, гей,
 Та й травиці рубати.
 Ой, бодай же ти, та й дівчинонько, гей,
 А сього не діждала.
 Щоб моя ручка та й смоляная, гей,
 Та й пшениченьку, жала.

Кошиц. зб. III, 4.

11. ГЕЙ, ГЕЙ, ТА ХТО ЛИХА НЕ ЗНАЄ

ГЕЙ! ГЕЙ! ГЕЙ! ТА ХТО ГО-РЯ
 НЕ ЗНА-Є, ТА НЕ-ХАЙ НЕ-НЕ СЛІТЯ-Є
 Є — ТА ГЕЙ!

Гей, Гей, гей, та хто лиха не знає,
 Та нехай мене спитяє—

Та гей, же, гей та й гей,
 Та виріс я в наймах, в неволі,
 Та не знав я долі ніколи—

Та гей, же, гей, гей.
 Та по дорогах ходючи,
 Та чужії воли пасучи,—
 Та гей, же, гей, гей.

Ой чужії воли недужі,
 Та вивезіть мажу з калюжі,—
 Та гей, же, гей, гей.

Та поставте мажу на суші
 Та біля шинкарки Настусі,—
 Та гей, же, гей, гей.

Ой, шинкарочко Настусю,
 Та дай меду-вина нап'юся,—
 Та гей, же, гей, гей.

Ой, дай меду-вина нап'юся,
 Та й у жупан синій вряжуся,—
 Та гей, же, гей, гей.

Ой дивуйтеся вороги,
 Що в чумака жупан дорогий.
 Та гей, же, гей, гей.

Ой залищайтеся, дівчата,
 Бо сирота—чумак багатий.
 Та гей, же, гей, гей.

Ревуцький. Золоті ключі 11, 18.

12. ЧОРНА ХМАРА НАСТУПАЄ

Помішу

Чорна хмара на-сту-па-є, гор-на хма-ра

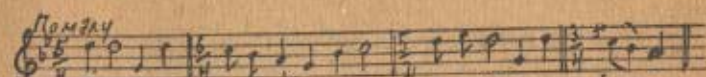
на-сту-па-є дрібен дощик на-крапа-є.

Чорна хмара наступає,
 Дрібен дощик накрапає,
 Чумак ярма нариває,
 У Крим по сіль поганяє (2).
 Жінку дома покидає.
 „Зоставайся, жінко, дома,
 Рубай дрова до порога,
 Крушинові до осла на...“
 Соломою в печі топить,
 Горщечками воду носить,
 А в сусідів соли просить:
 „Дайте соли дві дрібочки,
 Научайте свої дочки,
 Щоб по ночах не ходили,
 Чумаченьків не любили;
 Бо в чумака стільки віри,
 Як на синім морі піни.

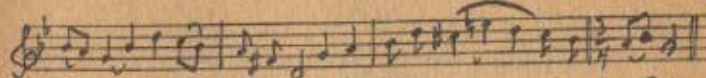
Лисенко, Дес. VI, 16.

13. ОЙ З-ЗА ГОРИ, ТА ІЗ-ЗА КРУЧІ

Помішу

Ой з-за го-ри, та із-за кручі, та риплять вози йдучи,

по-не-ре-ду та гу-ляють та гу-ляють — ку-лю-ти.

Ой з-за гори, та із-за кручі
 Та риплять вози йдучи,
 Попереду та чумаченько,
 Та вигукуючи.
 Ой хоч вигукуй, хоч і не вигукуй,
 Та пригодонька буде.
 Гей, буде ж тобі та пригодонька, (2).
 Та у чистому полі:
 Та вивернеш аж чотирі мажі,
 Та на роздолі соли.
 —Ой сюди, сюди, молода дівчино,
 Та соли купувати,
 Ой не так соли та купувати.
 Як жалю завдавати.
 —Гей, годі ж тобі, молодий чумаче,
 Та під возами лежати:
 Бери косу, іди в росу
 Та травиченку тяти.
 —Ой бодай же ти, молода дівчино,
 Та того й не діждала,

Ой щоб моя смоляна ручка
Та травиченьку тjala.

—Гей, годі ж тобі, молодий чумаче,
Та під возом лежати;
Бери серпа та йди в степи
Та пшениченьку жати.

—Ой бодай же ти, молода дівчино,
Та того й не діждала,
Гей, щоб моя смольна ручка
Та пшениченьку жала.

Лисенко. Дес. II, 10.

14. НАЛЕТІЛИ СІРІ ГУСИ

Гука, помилу

На-ле-ті-ли сі-рі гу-си на став жиру-ва-ти,

На-ї-ха-ли ту-ма-чен-ьки все-ля-зі-ну-ва-ти.

Налетіли сірі гуси
На став жирувати;
Наїхали чумаченьки
В село зимувати.

Полетіли сірі гуси
Та й не жирували;
Поїхали чумаченьки
Та й не зимували.

„Чом ти мене, моя мати,
Рано не збудила,
Як чумаків ціла валка
З села виїздила.

Купи мені, моя мати,
За копійку голку,
За чотири золоті
Червоного шовку.

Та й сяду я, моя мати,
На жовтую лаву,
Та й вишию чумакові
Сорочку на славу”.

Шовком шила, шовком шила
Злотом підрубила,
Та для того чумаченька,
Що вірно любила.

Вишивала, гаптувала
Срібними нитками,
Щоб пізнали миленького
Межи чумаками.

Стеценко, Шк. спів. II, 18.

15. ЗАЖУРИЛАСЬ ЧУМАЧИНА

Помилу

За-жу-ри-лась ту-ма-чи-на, що ва-пі-чат-ки не-ма:

си-а-ть-бу-ва-є о-ти-ма, як-и-род-на-я со-ва.

Зажурилась чумачина,
Що копійчки нема:
Сидить, лупає очима,
Як голодная сова.

Що в Одесі та в Херсоні
За три роки заробив,
Те в Полтаві зробив славу:
За два ярмарки пропив;

Пив горілку і наливку,
Ще й музики я водив,
На останці ж довелося,
Ще й в холодній посидів.

Збірн. Коношенка III, 53.

16. ОЙ, ПІДУ Я ДО ШИНКАРКИ

Молода, світлих

Ой, пі-ду я до шинка-рки, шинка-рки

на-гу-ля-ю, шинка-роч-ку од-лі-ва-ю.

Ой, піду я до шинкарки
Та в шинкарки погуляю,
Шинкарочку одвідаю.
Шинкарочка молодая,
Вона ж мене добре знає,
На сто рублів повіряє.

На сто рублів повіряє,
А на двісті прищитає
Й п'яницею, називає.

Ти п'янице, ти ледащо,
Против воли ані за що,
Та против воли ні на що.

Против воли, против вози,
А сам ходиш у дорозі,
Проливаєш гіркі сльози.

Конощенко 36. II, 17.

17. ОЙ, ХОДИВ ЧУМАК

Тужливо

Бу-ло лі-то, бу-ло лі-то, та й ста-ла зи-ма,

Як не-бу-ло приго-доньки, гей, гей, та й до-лі нема.

Було літо, було літо, та й стала зима,
Як не було пригодоньки, гей, гей, то й долі нема.
Ходив чумак молоденький сім рік до Криму,
Та не було пригодоньки, гей, гей ніколи йому.

Іхав чумак молоденький з Криму додому,
Сталась йому пригодонька за всю дорогу...
Стались йому пригодонька не вдень, а вночі,
Занедужав чумаченько, з Криму ідучи,
При широкій доріженьці воли пасучи.

19. ГУЛЯВ ЧУМАК НА РИНОЧКУ

Рухливо.

Гу-ляв ту-мак на ри-ноч-ку, та пив чумак
 го-рі-ло-ч-ку про-пив во-ли, пропив во-зи,
 про-пив яр-ма ще й за-нози - все своє -
 б а до-бро

Гуляв чумак на риночку
 Та й пив чумак горілочку:
 Пропив воли, пропив вози,
 Пропив ярма ще й занози (2).
 Все своє добро.

Прокинувся чумак вранці
 Та полапав у гаманці:
 Всі кишені вивертає,
 Аж там грошей вже чорт має (2).
 Нічим похмелитись.

Прийшов чумак до шинкарки:
 „Всип, шинкарко, хоч пів кварти“.

Шинкарочка згордо дметься,
 Ще й з чумаченька сміється,
 Що гіркий п'яниця.

Скинув чумак жупанину:
 Сип, шинкарко, четвертину.
 — „Ой не всиплю четвертину.
 Добудь грошей хоч з полтину —
 Тоді пий, гуляй.“

Ой вийду я на могилу,
 Та погляну у долину:
 Лежать воли, стоять вози,
 Висять ярма ще й занози,
 Все чумацькеє добро.

Ой пійду я у Молдаву,
 Та сім год я погорюю;
 Та сім літ я погорюю,
 Воли й вози покуюю —
 Знов буду чумак.

Лисенко. Дес. 1, 5.

20. ОЙ, І НЕ СТЕЛИСЯ, ХРЕЩАТИЙ
 БАРВІНКУ

Ой, і не сте-ли-ся, хре-ща-ти-й бар-він-ку
 та по тій кру-тій го-рі, гей, не вті-
 шай-те-ся, злі-ї во-рі-женьки, та при-го-донь-
 ці мо-ї

Ой і не стелися, хрещатий барвінку,
 Та й по крутій горі,
 Гей, не втішайтесь, злії вороженьки,
 Та пригодоньці мойї.

Бо моя пригода — козацькая врода,
 Так як рання роса,—
 Що вітер повіє, сонечко пригріє,
 Що вітер повіє, роса на землю впаде.

Так моя неслава, людська поговірка,
 Усе марно пропаде.
 Наїхали пани й орендарі,
 Воли й вози забирають;

Гей, беріть же ви усю худібоньку,—
 Не маю вам що казати.

А я, як жив буду, то все те здобуду,
 Воли й вози покупу;
 Мережані ярма, тернові занози,
 Ще ж бо й сам я пороблю.

На людську славу й тую поговірку
 Ще раз у Крим ісхожу,
 Повні вози соли, повні мажі риби
 Ще додому привезу.

Лисенко. Збірн. I, 15.

21. ОЙ, ЧУМАЧЕ, ЧУМАЧЕ

Ой, чу-ма-че, чу-ма-че — ой, чу-ма-че
 — те, чу-ма-че, ой, жит-тя тво-є — є со-ба-че

Ой, чумаче, чумаче, (2)
 Гей, життя твоє собаче,
 Чом не сієш, не ореш (2),
 Гей, чом не рано з Криму йдеш,
 Чом не рано з Криму йдеш (2),
 Гей, не всіх чумаків ведеш.

Ой я сію і орю (2),
 Гей, і раненько з Криму йду;
 І раненько з Криму йду (2)
 Гей, і всіх чумаків веду.
 Тільки нема одного — (2)
 Гей, брата мого рідного:
 Десь zostавса у Криму (2)
 Гей, брати соли на вагу.
 Сталась йому причина — (2)
 Гей, сіль голову розбила.
 Там між трьома шляхами (2),
 Гей, там яму копали:
 Ой там яму копали (2),
 Гей, там чумака сховали.

Степенко. Шк. снів. II, 29.

22. ОЙ, У ПОЛІ КРИНИЧЕНЬКА

Приспів

Ой, у по-лі Криниченька, зме-ї во-дд про-ті-ка-є,

зме-ї во-дд про-ті-ка-є; ой, там ту-мак

сі-рі во-ли на-се тазаринці на-пу-ва-є.

Лисенко. Дес. I, 16.

23. СТОЇТЬ КОРЧМА

Приспів

Сто-їть корчма над річко-ю, гей! Ой, там до-ле мо-я,

сто-їть корчма над річко-ю, ра-ди, донди, донди-дд

Збірн. Квітка. Ч. 489.

24. ПОЖЕНУ Я СІРІ ВОЛИ

Приспів, протіяжко

По-же-ну я сі-рі во-ли ли між круті-ї го-ри,

розлу-чу з ку-ті-роби на гор-ні-ї бра-ти.

Збірн. Квітка. Ч. 493.

II

ПІСНІ КОЗАЦЬКІ

25. НЕНЬКО МОЯ, ТА НЕ ГАЙ МЕНЕ

ни-ни
Пондай, Пондай

НЕНЬ - КО, МО - Я, ТА НЕ ГАЙ, МЕНЕ - НЕ ВДАЄ =
Виряжай МЕНЕ - НЕ ВДАЄ =

КУ ДО - РО - ГУ Виряжай МЕНЕ - НЕ.
КУ ДО - РО - ГУ

Ненько моя, та не гай мене,
 В далеку дорогу виряжай мене (2).
 Бо ніченька та темненькая,
 Козаку дорога та далекая (2).
 Як виїхав на степ, на степочок,
 Пустив кониченька на час, на часочок (2)
 Прип'яв коня під могилою,
 А сам ліг спати під калиною (2).
 Ой, добрая та годинонька,
 Що десь взялась та дівчинонька (2).
 Десь взялася та дівчинонька,
 Ой, десь взялась в степу молодая (2),
 Та зірвала та травиченьку,
 Вдарила козака та поличеньку (2);
 Встань, козаче, годі тобі спати,
 Бо вже твого коня не чуть — не видати (2),
 Орда іде і коня веде
 Тебе молодого в степу зарубає (2).

Конощенко. 36. III, 50.

26. ОЙ, ГАЙ, МАТИ, ОЙ, ГАЙ, МАТИ

Ой, гай ма-ти тай, ма-ти, ой, тай се-ле-

нен-кий; ой, по-ї-хав з Ч-кар-ї-ни

ко-зака ма-ло-рєнь-кий

Ой, гай, мати, тай, гай мати,
 Ой, гай зелененький;
 Ой, поїхав з України
 Козак молоденький.

Виїжджавши, шапку знявши,
 Низенько вклонився:
 Ой, прощайте, слобожане,
 Може з ким сварився.

Хоч сварився, не сварився,
 Аби помирився,
 А як виїхав на битий шлях,
 Слізюньками вмився.

Приливайте ляхи шляхи,
 Щоб не курилися,
 Розважайте отця—неньку,
 Щоб не журилася.

Приливайте ляхи шляхи,
 Що куряться курно,
 Розважайте дівчиноньку,
 Що журилася дурно.

Приливали ляхи шляхи,
 Вони все куряться,
 Розважали отця—неньку,
 Вони все журилася.

Не жаль мені доріженьки,
 Що пилом припала,
 А жаль мені дівчиноньки,
 Що дурно пропала.

Лисенко. 36. V. 15.

27. ОЙ, СТАНУ-ГЛЯНУ

Поважно

Ой, ста-ну-гля-ну на гор-ну хма-ру,

А ві-ї хма-ри а-ре-ли-лі-та

Ой, стану-гляну на чорну хмару,
 А з теї хмари орел виліта.

„Ой, постій, постій, постій, не біжи,
 Постій, не швидко лети.

Я не хочу бить, хочу розпросить,
А де ж ти бував, а що ж ти видав*.

„Ой, бував же я в чистому полі,
Ой видав же я ярее жито.

Ой, видав же я ярее жито,
А в тому житі козака вбито.

Край доріженьки лежать ніженьки,
Край реберечка росте травочка.

Край реберечка росте травочка,
Та ніхто до нього не признається.

Тільки призналось три ластівки:
Перша ластівка — рідна матінка.

Перша ластівка — рідна матінка,
Друга ластівка — рідна сестриця.

Друга ластівка — рідна сестриця,
Третя ластівка — молода жона.

Де мати плаче, там річка тече,
Де сестра плаче, там озеречко.

Де сестра плаче, там озеречко,
Де жона плаче, там води нема.

Де жона плаче, там води нема,
Там води нема, трава посиха*.

Ревуцький. Д. I, 41.

28. КОЗАКА НЕСУТЬ

Кололо, сумно

Хо-за-ко не-суть, і ко-ня ве-дуть,
Кінь го-ло-воньку кло-нить, кінь го-ло-вонь-ку
кло-нить.

Козака несуть і коня ведуть,
Кінь головоньку клонить (2).

А за ним, за ним його дівчина,
Білі рученьки ломить (2).

Ой, ломи, ломи білі рученьки
До єдиного пальця (2).

А не знайдеш ти, дівчино,
Над козака коханця (2).

Леонтович. 36. II, 25.

29. ДОБРИЙ ВЕЧІР ТОБІ, ЗЕЛЕНА
ДІБРОВО

Повільно

До-брий ве - чір то - бі, зе-ле-на діб-
ро-во, пе-ре-но-чуй хоч ні-ченьку
мене мо-ло-до-го

„Добрий вечір тобі, зелена діброво,
Переночуй хоч ніченьку мене молодого“.

Не переночую, бо славоеньку чую,
Я про твою, козаченьку, головку буйную“.

„Добрий вечір тобі, ти, темний байраче,
Переночуй хоч ніченьку ти волю козачу“.

„Не переночую, бо жаль мені буде,
Щось у лузі сизий голуб жалібненько гуде.“

Вже ж про тебе, козаченьку, й вороги питають,
Що дня й ночі в темнім лузі все тебе шукають“.

Гей, як крикне козаченько до гаю, до гаю:
„Наїждайте, воріженьки, сам вас накликаю“.

Лисенко, 36. III, 6.

30. ГЕЙ, КОЛИСЬ БУЛА РОЗКІШ—ВОЛЯ

(Стара козацька пісня).

Гарно, енергійно

Гей, ко-лись бу - ла розкіш во-ля, а те -
перень-ка не-до-лень-ка.

Гей, колись була розкіш—воля,
А теперенька—недоленька,
А теперенька—недоленька
Та болить серце й головонька.

А чорна хмара наступає,
А дрібен дощик накрапає,
А дрібен дощик накрапає,
А мати сина навчає:

„Та слухай, сину мого слова,
Та не йди нігде, сиди дома“.

Син матери не послухав,
Осідлав коня та й поїхав.

Менша сестра коня веде,
Середуща сідло несе.

А коли, брате, в гості прийдеш“.
А старша сестра брата пита:

Візьми, сестро, піску в жменю
Та посій, сестро, на камені.

А коли, сестро, пісок зійде,
А тоді братик в гості прийде.

Нема з піску нема сходу,
Та нема брата із походу.

Демуцький, зб. II, 9.

31. ОЙ, СІЧ МАТИ

Помічу, гуло

Ой, Січ Мати, ой, Січ Мати, а великий Луг
Батько... Гей, що в Лузі добре заробити, те у Січі пропити.
Те у Січі пропити

Ой, Січ мати, ой Січ мати, а великой Луг батько.
Гей, що в Лузі добре заробити, те у Січі пропити.
Та літає орел, та літає сизий, по високій висо-
кості.
Ой, плаче козак, плаче старесенький, ще по своїй
молодості.

Ох, і молодосте од радосте, на серденьку своя воля.
Що всі люде п'ють та гуляють, тільки моя бідна доля.
Літа мої молодії, де ви ся поділи,
Ой, чи в лузі, чи в байраці геть від мене відле-
тіли.

Козацькая здобиченька марно пропадає,
Тиждень козак заробляє, за один день пропиває.

Лисенко. Дес. II, 1.

32. ГЕЙ, ГУК, МАТИ

Помічу, з жваєм

Гей, гук, ма-ти, гук, де ко-за-ки п'ють
і веселя-ть до-рі-жень-ка,
куди во-ни йдуть.

Гей, гук, мати, гук, де козаки п'ють,
І веселая та доріженька, куди вони йдуть.
Куди вони йдуть, там бори гудуть,
Поперед себе та вражих ляхів облавою пруть.
Зібрались вони під рясні дуби,
Та чекаючи отамана на раду собі.
Отаман іде, як голуб гуде,
А під білою та березою головку кладе.

Отамане наш, недбаеш за нас,
 Ось і бач наше товариство, як розгардіяш.
 Глянь, отамане, вже світ настає,
 Уже ж наше та товариство коней сідлає.
 Нехай сідлають, бог помагає,
 Та вже щось мою та голівоньку хміль розбирає.
 Ой, помру ж я, помру, не зажив слави,
 Бо немає мені та долі бути батьком над вами.

Лисенко. Дес. III, 1.

33. ОЙ, НЕ СПАВ Я НІЧКУ ТЕМНЕНЬКУЮ

Помалу

Ой, не спав я нічку тем-нень-ку - ю, та не буду спати
 цієї дру-го - ю ой, зогась мені нуд-но, і на сер-
 деньку труд-но, сам молод зажу-рив - ся.

Ой, не спав я нічку темненькую
 Та не буду спати ще й другую,
 Ой, чогось мені нудно і на серденьку трудно,
 Сам я молод зажурився.
 Ой, Самара — річка не глибока
 І на перевозі не широка —

Ой, луги з лугами, береги з берегами,
 Там ходили паромами.
 А тепер пароми вже й не ходять,
 І бурлаченьків не привозять,
 Ой пароми не ходять і бурлаків не привозять.
 Гей, хорват листи розсилає,
 На нову Україну жити закликає.
 Гей, дарує степами і рибними плесами,
 Ще й до того вільготами.

Ревуцький. Коз. піс. I, 6.

34. ОЙ, СКИНЕМОСЬ ТА Й ПО ТАЛЯРУ

Поволі

Ой, скине-мося та й по та-ля-ру та купим ко-ня о-таману
 ой, скинемося та й по талюру та купим ко-ня з попруго-ю.

Ой, скинемося та й по талюру,
 Та купим коня отаману.
 Ой, скинемося та по другому,
 Та купим коня з попругою.
 Купим коня та вороного,
 Та й поїдемо в чисте поле,
 Поїдемо та в чисте поле,
 Та в чисте поле, в дібровоньку.

Приїхали та під байраки,
Та й стали коня попасати.

Стали коня та попасати,
Ой, почав пугач та пугати.

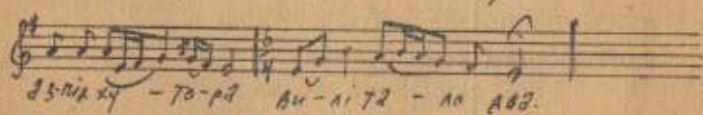
„Ой, ти, пугачу, та пугаченьку,
Не пугай в саду, в байраченьку“.

„Як же мені та не пугати,
Що наїхали гайдамаки.

Наїхали та гайдамаки,
Гей, хочять байрак ізрубати,
Хочять байрак, гей, ізрубати,
Та моїх діток та забрати“.

Ревуцький—Квітка. Коз. п. 2, 7.

35. ОЙ, З-ЗА ГІР, З-ЗА ГІР

Ой, з-за гір, з-за гір вилітає сокіл. Гей.
А з-під хутора вилітало два.

А з-під хутора вилітало два. Гей.
„Соколе, брате, ой, де ж ти бував.

Ой, де ж ти бував, ой, де ж ти літає. Гей“.
„Ой, літає же я сильно високо.

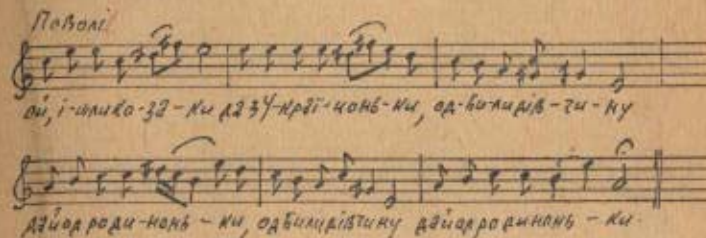
Ой, літає же я сильно високо. Гей.

Ой, видає же я зелене жито.

Зелене жито, козака вбито. Гей.
Козака вбито, не схоронено“.

Ревуцький. Зол. кл. II, 8.

36. ОЙ, ІШЛИ КОЗАКИ

Ой, ішли козаки да з України,
Одбили дівчину да й од родиньки (2).
Вивели дівчину за гору крутую:
„А скидай, дівчино, сукню дорогую“ (2)
Вивели дівчину за жовті піски:
„Скидай, дівчино, з головоньки стрічки“ (2).
Вивели дівчину під білі боки,
Вкинули дівчину та в Дунай глибокий (2).
Ой, дівчина пливе, руками махає,
Козак шабелькою ручку одтинає (2).

Іде козак дорогою,
Копією упирається,
За ним іде дівчинонька,
Слізеньками умивається.

Лисенко. Дес. П, 9.

39. КОЗАЧЕНЬКА МОЛОДОГО

Північ, зтиха

Ко-за-ченька мо-ло-до-го за-би-ли в кайда-ни
Як за-би-ли у кайда-ни, по-ве-ли до па-на,
Як за-би-ли у кайда-ни по-ве-ли до па-на.

Козаченька молодого,
Забили в кайдани.
Як забили у кайдани,
Повели до пана (2).

Як привели перед пана,
Кайдани упали,
Перевражії ляшки-панки
Дивуваться стали: (2).

„Десь у тебе, козаченьку,
Отець-мати жива,
А що тобі молодому,
Фортуна служила (2).“

Десь у тебе, козаченьку,
Є рідная мати
Що як станеш на камені,
То й слідоньки знати“.

Конощенко. Збірн. III, 75.

40. ГОМІН ПО ДІБРОВІ

Адже півднем

Го-мін, го-мін, гомін по дібро-ві, туман поле по-кри-ває-є,
Ту-ман поле, поле покри-ває-є, мати сина про-га-ня-є.

Гомін, гомін по діброві,
Туман поле покриває,
Мати сина проганяє:
„Іди, сину, пріч від мене,
Нехай тебе орда візьме“.
— „Мене мамо, орда знає,
В чистім полі об'їжджає“,
„Іди, сину, пріч від мене,
Нехай тебе турчин візьме“.

— Мене, мамо, турчин знає,
 Сріблом—злотом наділяє.
 „Иди, сину, прич від мене,
 Нехай тебе ляхи візьмуть“.
 — Мене, мамо, ляхи знають,
 Пивом-медом напувають.
 „Вернись, сину, додомоньку,
 Змию тобі головоньку“,
 — Мені, мамо, змиють дощі,
 А розвіють буйні вітри,
 А розчешуть густі терни.

Лисенко. Дес. II. 7.

41. ОЙ, ПІД ЛІСОМ ТА ПІД ЛЕБЕДИНОМ

Аужестринько

Ой, під лі-сом та під ле-бе-ди-ном, ой, під лі-сом

Та під ле-бе-ди-ном ку-ри-ла-ся до-рі-женька димом

Ой, під лісом та під Лебедином
 Курилася доріженька димом.
 Ой там молод козаченько нудить (2).
 Під ним сивий кониченько блудить.
 „Чи я ж тобі, мій коню, та важкий (2).
 Чи я ж тобі, мій сивий, та тяжкий.

А я й моя та ясна зброя, (2)
 Чи тяжкая здобиченька моя“.
 „Ой, ти мені, мій пане, не важкий, (2)
 Ой ти мені, мій пане, не тяжкий,
 А то мені тяжко буде, брате. (2)
 Як я буду на сльоті стояти“.

Лисенко. дес. V. 4.

42. ХАТА МОЯ РУБЛЕНАЯ

Швабенько

Ха-то мо-я рубленая ха-та на по-мо-сті

спі! Я сам їду, коня веду до милої — і в гості

Хата моя рубленая,
 Хата на помості,
 І сам їду, коня веду
 До милої в гості (2).
 А кін не йде, води не п'є,
 Він не хоче пити;
 Бере вгору головоньку,
 Хоче мене збити (2).
 Не мордуйся, коню жвавий,
 Пий погожу воду,
 Кріпи сили, коню чайий,
 Не зражу я роду (2).

Світи, світи, місяченьку,
 До милої їду;
 Тоді зайди за хмароньку,
 Як у двір уїду.

Ревуцький Золоті ключі I, 39.

43. ОЙ, ТАМ ЗА ДУНАЄМ КРУТИМ БЕРЕЖКОМ

Ой, там за Дунаєм крутим беріжком
 Ой, там розмовляє сокіл з козаком:
 „Ой ти, соколоньку, ти братіку мій,
 Чи не був ти брате, в моїй стороні (2),
 Чи плаче, чи туже дівча по мені”.
 — „Не плаче, не туже, у ліжку лежить,
 Правою рукою за серце держить”.
 Ой прилетів сокіл та й сів на вікні.
 „Добрий вечір, дівчино, чи чуєш, чи ні.
 Добрий вечір, дівчино, приніс тобі вість —
 Уже твій миленький у подвір'ї єсть”.
 Ой дівчина встала, як і не лежала,
 Восковії свічі посвічувала.

„Горіть, горіть, свічі вдень, і вночі,
 Нехай я надивлюсь милому в очі.
 Де ж ти, мій милий, у дорозі був,
 Що ти, мій миленький, з личенька змарнів”.
 Через тебе, дівчино, впав я в сухоти,
 Ані вночі спання, ані вдень роботи,
 Очі б може й спали, та ноги несуть,
 Викохав дівчину, та люде беруть”.

36. Конощенко, II, 5.

44. ТАМ, ДЕ ЯТРАНЬ КРУТО В'ЄТЬСЯ

Там, де ятрань круто в'ється,
 Де по каміню шумить,
 Там дівчина, а як зветься,
 Козак знає, та мовчить.
 Дурно, дівко, квіти сієш,
 Вони тобі не зійдуть;
 Дурно батька, матір просиш,
 Бо за мене не дадуть.

Ти, дівчино, і щаслива,
 В тебе батько, мати є,
 Рід великий, хата добра
 І в тій хаті все твоє.
 А я бідний безталанний:
 Степ широкий—то ж мій сват,
 Гостра шабля—вся родина,
 Сивий коник—то ж мій брат.

Ревуцький. Зол. Кл. I, 35.

45. ОЙ НЕ ПУГАЙ, ПУГАЧЕНЬКУ

Вельми повільно

Ой, не пу-гай, пу- - га-чень-ку, ой, не пу-гай
 пу- га-чень-ку, все-не-по-му бої - - га-ченьку.

„Ой не пугай, пугаченьку,
 В зеленому байраченьку“.
 — Ой, як мені не пугати,
 Що все гори та байраки;
 Що все гори та байраки,
 Нігде мені гнізда звити,
 Нігде мені гнізда звити
 І діточок розплодити.

Ішла вдова долиною,
 З маленькою дитиною,
 Сіла вдова спочивати,
 З своїм сином розмовляти:
 „Ой, сину ж мій малесенький,
 Де ж твій батько ріднесенький“.
 Сидить орел над водою,
 Розмовляє з удовою:
 — Не плач, не плач, молода удова,
 Бо я твого мужа знаю,
 Бо я твого мужа знаю,
 Тричі на день одвітую,
 І снідаю й обідаю,
 А в третій раз—вечеряю,
 На кучері наступаю,
 З лоба очі видираю.

Лисенко. Зб. II, 8.

46. ОЙ, У ПОЛІ ТРИ КРИНИЧЕНЬКИ

Стих, помалу

Ой, у по-лі три Криниченьки, Любив козак три дівчонки
 Тернявчу-ю, та бі-ло-ву-ю, Третя рву-ть по-ганчу-ю

Ой, у полі три криниченьки,
 Любив козак три дівчонки:

Чорнявую та білявую,
Третю руду та поганую.
„Що чорнявую з душі люблю,
На біляву залицяюся
А з рудою препоганую,
Хіба піду розпирощаюся.”
Чи всі ж тії та сади цвітуть,
Що зарання розвиваються,
Чи всі ж тії та вінчаються,
Що любляться та кохаються.
Половина та садів цвіте,
Половина обсипається,
Одна пара та вінчається,
А другая розлучається.

Лисенко 36. XII 1.

47. КОЗАК ОД'ІЖДЖАЄ, ДІВЧИНОНЬКА
ПЛАЧЕ

Поліхінка

Ко-зак од-їз-жає, дів-чинонька плаче: „Куди-де по-ї-
їд-те? Ко-за-че, візь-ми ме-не з со-бо-ю
на Ук-раї-ну да-ле-ку.”

64

Козак од'їзжає, дівчинонька плаче:
„Куди їдеш, козаче,
Козаче, собою, візьми мене з собою
На Україну далеку”.

— „Дівчинонька мила, що будеш робити
На Україні далекій”.

„Буду хусти пряти, зеленее жито жати,
На Україні далекій”.

— „Дівчинонька мила, що ж будеш ти їсти
На Україні далекій”.

„Сухарі з водою, аби, серце, з тобою
На Україні далекій”.

— „Дівчинонька мила, де ж будеш ти спати
На Україні далекій”.

„В степу під вербою, аби, серце, з тобою
На Україні далекій”.

Лисенко. Дес. VII. 3.

48. ОЙ, В ГОРОДІ НА РОСТОЦІ.

Швидко, стика.

Ой, в городі на ро-сто-ці, п'ять гуляють за-па-ром-сі,
Аби між ними о-дин не пе-ре-па-розь-в-лю-ть-ся.

3 Українські пісні. Кн. 1.

65

Ой в городі на ростощі
П'ють, гуляють запорожці,
Лиш між ними один не п'є
Запорожський отаман.

На коника похилився
За серденько ухопився:
„Чогось мені, браття, трудно
І на серденьку нудно.

Ой сідлайте, милі браття,
Та коники вороненькі,
Та беріте, милі браття,
Та шабельки булатненькі.

Та поїдем, милі браття,
Та долом долиною,
Та там знайдем, милі браття,
Та рожу з калиною.

А під тою та рожею
Та козацьке тїло,
Гей, від сонця почорніло,
А від вітру помарніло“.

Лисенко, Збірн. IV, 7.

49. НЕ ЖУРЬ МЕНЕ, МОЯ МАТИ

Ладійно, журливо

ТЭ НЕ жур МЕНЕ, МО Я МАТИ
Бо Я ТАК жу - рю - ся, ой як ви
Ау сь во - ро - та, оа ві - тру ва - лю - ся

Не журь мене, моя мати,
Бо я й сам журюся:
Ой як вийду за ворота,
Од вітру валюся.

Осідлаю кониченька,
Коня вороного,
Нехай несе в чисте поле
Мене молодого.

В чистім полі тирса шумить,
Катран зеленіє,
В чистім полі своя воля,
Що й серце німіє.

Ой зійду я на могилу,
Гляну подивлюся...
Як згадаю про ту волю,
То й знов зажурюся.

Про ту волю козацькую,
 Що була, минула,
 Тепер вона, як дитина,
 В повітку заснула...

Чи довго ще буде спати,
 Нема тих, що будять,
 Зосталися на сім світі
 Ті, що світом нудять.

Лисенко. 36. I. 9.

50. ОЙ, ПУЦУ Я КОНИЧЕНЬКА

Поволі, спідуче.

Ой, пу-цу я ко-ни-чень-ка вса — ау

ой, пу-цу я ко-ни-чень-ка вса — ау, а сам

пі-ду кот-ує на па-ра-ду О-тець мій

по садочку ко-дуть дити-во-ди ко-ни-

чень-ка во-дуть

Ой пуцу я кониченька в саду,
 А сам піду к отцю на пораду.
 Отець мій по садочку ходить,
 За поводи кониченька водить.
 „Ой на, сину, коника, не гайся,
 Що б від того війська не зостався“.

Військо йде, короговки мають,
 Попереду музиченьки грають.

Ой пуцу я кониченька в саду,
 А сам піду к неньці на пораду.
 Ненька моя по садочку ходить,
 У рученьках сороченьку носить.
 „Ой на, сину, сороченьку, не гайся,
 Щоб від того війська не зостався“.

Військо йде, короговки мають,
 Попереду музиченьки грають.

Ой пуцу я кониченька в саду,
 А сам піду к милій на пораду.
 Мила моя по садочку ходить,
 На рученьках мале дитя носить.

„Ой, на, милий, дитину — загайся,
 Щоб від того війська та й зостався“.

Лисенко 36. I. 6.

51. ОЙ, ТА СПИВСЯ КОЗАК

Ой, та спив-ся, на-зджалив-ся, гей! та із ра- - су -
 - му збив-ся, во-ро-на - му ко - ню, гей! та ка
 гри-1 ну схи-мв-ся.

Ой, та спився козак, спився,
 Гей, та із розуму збився,
 Вороному коню, гей,
 Та на гриву схилюся.
 Ой поїхав козаченько
 Гей, та у чистое поле,
 Де бідна сирота, гей,
 Та пшениченьку поле, гей, (2)
 А кукіль вибірає,
 Кукіль, вибірає, гей,
 Та на межу кидає.
 Годі ж тобі, дівчинонько,
 Гей, та кукіль вибрати,
 Ходім додомоньку, гей,
 Та вари вечеряти.

Лисенко дес. II, 9.

52. ОЙ, НА ГОРІ ОГОНЬ ГОРИТЬ

Із-за го-ри сні-жок ле-тить, а в до-ли-ні ко-зак ле-жить,
 а в до-ли-ні ко-зак ле-жить

Із-за гори сніжок летить, (2)
 А в долині козак лежить.
 Що в головах ворон кряче, (2)
 А в ніженьках коник скаче.
 Не скач, коню, надо мною,
 Не бий землі під собою,
 Не бий землі під собою.

Біжи, коню, дорогою, (2)
 Степовою широкою,
 Щоб татари не здогнали, (2)
 Сіделечка не здійняли.
 Вийде батько розсідлає, (2)
 А матінка розпитає:

— Ой, коню мій, вороненький
 А де ж син мій молоденький
 „Не плач, мати, не журися, (2)
 Бо вже ж твій син оженився:
 Та взяв собі паняночку, (2)
 В чистім полі земляночку“.

Візьми, мати, піску жменю,
Та посієш на каменю;
Як той пісок тобі зійде,
Тоді син твій з війська прийде.
Нема піску, нема сходу,
Нема сина із походу.

Леонтович, 36. II, 24.

53. ОЙ, СІВ ПУГАЧ НА МОГИЛІ

Вельми повільно.

Ой, сів пугач на моги - лі, тай крикнув він, пуга -
чи не дасть бог коза - ченькам на час потугу!

Ой, сів пугач на могилі,
Тай крикнув він: „Пугу“!
Чи не дасть бог козаченькам
Хоч на час потугу!

Наші шаблі заржавіли,
Мушкети без курків,
А ще серце козацьке,
Не боїться турків!

III

ПІСНІ ІСТОРИЧНІ

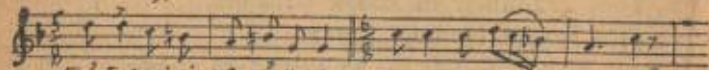
Ой, побрали та й попарували,
Та й повезли возами,
Ой, оглянема на ту Україну,
Та й обіллєма сльозами.

Ой, забрали та й попарували,
Як голубоньків у пари,
Гей, засмутилась уся Україна,
Та як сонечко в хмарі.

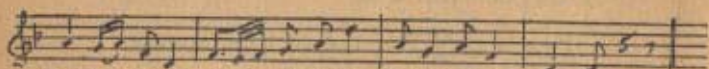
Лисенко 36. II, 2.

55. ГЕЙ, БУВ В СІЧІ СТАРИЙ КОЗАК

Повзгом, речитативом.

Гей, був в Січі старий козак на прізвище Чалий

Вигу дував сина на Саву козакам на славу.

Гей, був у Січі старий козак на прізвище Чалий,
Вигодував сина Саву козакам на славу.
Ой, не схотів же той Сава козакам служити,
Відклонився до ляшенків в Польшу паном жити.
Гей, та схотів же той Сава слави залучити —
Став своїх братів — Запорожців по степах ловити.
Наш отаман, пан Кошовий, по козаках тужить,
Ой, хто б вловив того Саву, сам йому послужить.
„Мого сина“, каже Чалий: „Ніхто з Вас не вловить,
Хіба Гнатко з Кравчиною до себе підмовить“.

Наш отаман каже: „Гнатку, як Саву не вловиш —
Сам за нього, вражий сину, голову положиш“.
Пішов Гнатко з Кравчиною Саву підмовляти,
Як же не схоче з Польщі йти, то й смерти предати.
По дорозі стрівсь їм Литвин та й став наставляти,
Як їм того пана Саву у руки піймати:
Візьмемо сирої землі в чоботи під ноги,
А щоб не знав той пан Сава нашої підмови“.
Сидить Сава кінець столу, дрібні листи пише,
А Савиха молодая дитину колише.
Ой, скінчивши дрібних листів, та й спатоньки ляже,
А щось йому під віконце „Добри вечір“ каже.
Піди, хлопку, піди малий, та й уточи пива, —
Нехай же ми та вип'ємо за здоров'я сина.
Піди, хлопку, піди, малий, та й уточи горілки,
Нехай же ж ми вип'ємо за здоров'я жінки.
Піди, хлопку, піди, малий, та й уточи меду,
Ой, щось мені нудно — трудно, голови не звезду*.
„Пішов хлопець до пивниці замків відмикати,
А козацькая старшина у двір уступати.
Не вспів хлопець, не вспів малий дійти до пивниці,
Ускочили гайдамаки до Сави в світлицю.
„Здоров — здоров, пане Саво, здоров, як ся маеш,
Далекі в тебе гості, чом же не вітаєш“.
Ой, кинеться та пан Сава до ясної зброї:
„Е, ні, „кажуть: „Пане Саво, — це тобі не в полі“.
Ой, кинеться та пан Сава до ясного меча, —
Одлетіла й голівонька до самого плеча.
Не досягнув той пан Сава, своєї булави, —
Положили пана Саву на дубові лави:

„Оце тобі, пане Саво, сукні-адамашки,
Що ти нажив, вражий сину, з козацької ласки“.
Прилітали з України та чорні ворони,
Задзвонили пану Саві та й у всі дзвони...

Ревуцький, Д. І. 30.

56. ЗАЖУРИЛАСЬ УКРАЇНА

Ползгою.

Зажури - лась У - краї - на, що ні - где про -
жи - ти: гей, витоптала ор - да кінь - ми маленькі ді - ти

Зажурилась Україна, що нігде прожити:
Гей, витоптала Орда кіньми маленькі діти.
Ой, маленьких витоптала, великих забрала
Назад руки постягала, під хана погнала.

Лисенко. 36. IV, 3.

57. ПРО СОТНИКА ХАРКА

Швидко, ритмічно

А в на - шого Хар - ка, а со - тника ба - тька
У в е с ь д вір на по - м о с ті -

А в нашого Харка а сотника батька
Увесь двір на помості,
Гей, пише, пише а пан Паволоцький:
„Та прибудь, Харку, в гості“ (2).

Гей, як став Харко а сотничок батько
Та із дому виїзджати,
А за ним його ньенька старенька
З хлібом — сіллю провозати (2).

„Ой, не їдь, Харку, ой, не їдь, Харку,
Бо то проклята зрада,
Краще б ти в замку був із козаками,
То я б тому була рада“ (2).

Ой, там же він собі сів та й поїхав,
Та дуже горілки напився.
Гей, за ним, за ним його козаченьки:
„Ой, стій, батьку, не журися“ (2).

„Ой, як же мені, панове молодці,
Як же мені журиться,
А що підо мною кінь буланенький
Та почав становиться“ (2).

Гей, скоро Харко а сотничок батько
Та й у двір уїзджає,
Гей, зараз йому а пан Паволоцький
Чару меду висилає (2).

Гей, ой, як Харко а сотничок батько
Того меду напився,
Гей, зараз Харко а сотничок батько
На коника похилився (2).

„Гей, бодай тобі, а пан Паволоцький,
Та три літа боліти,
Що ти посиротив молодую жінку
Та маленькі діти* (2).

Ревуцький. Коз. піс. II, 2.

58. ПРО КАНАЛСЬКІ РОБОТИ

Дуже повільно

Ой, за річ-ко-ю та й за Ся-ню-хо-ю та й за ро-са-ю а:

жи-ни, „гей, давай, давай, батьку, пере-мі-ни, бо да-ле“

бі за-ги-нем

Ой, за річкою та й за Сянюхою
Та вирости ожини.
„Гей, давай, давай, батьку, пере-міни,
Бо далєбі загинем“.

„Гей, не річ моя, славні запорожці,
Пере-міни давати:
Гей, просіть собі, славні запорожці,
У цариці запла-ти“.

Гей, дала, дала славним запорожцям
Та цариця запла-ту,
Що понабивали на ноги кайдани,
Дали в руки лопату.

Що понабивали на ноги кайдани,
Дали в руки лопати,
Гей, іще й послали на легку роботу
Та канали копати.

Гей, летить ворон та із чужих сторон
Та він крилами має,
Гей, сидить сірома та над канавою
Та сорочку лагає.

Ревуцький. Коз. піс. II, 6.

59. ПРО РУЙНУВАННЯ СІЧИ

Вгладно

Ой, з-за го-ри, з-за Ли-ма-на, ві-тер по-віє:

ва-є, кру-гом Сі-ці за-по-розь-ки

мо-скаль об-ля-гає кру-гом Сі-ці

за-по-розь-ки мо-скаль об-ля-гає

Ой, з-за гори, з-за Лимана вітер повіє,
Кругом Січі, Запорозькій, Москаль облягає (2).
Облягає Москаль Січі, лагєрями стали,
Вони ж свого генєрала три дні ожидали (2).

Шатнулися по курінях запасу шукати,
А Московська вся старшина церкви обирати (2).

Та беруть срібло, беруть злото ще й воскові
свічі,

Зостається пан Кошовий з писарями в Січі.

Ой, устань, Харку, устань, батьку, просять же нас
люди,

Як станемо на грядиці, по прежнему буде.

Як вийдемо на грядицю та впросим царицю,
Щоб оддала степи вільні по прежню грядицю.

„Та не на те ж я, вражі сини, москаля зібрала.
Щоб степ добрий, край веселий назад завертала“.

Ой, устань, Харку, устань, батьку, що ж ми
наробили,

Що степ добрий, край веселий та й зана-
пастили.

Та тече річка невеличка з-під білої кручі,
Заплакали запорожці від цариці йдучи.

Встає хмара з-за лимана, а другая з поля,
Заплакала Україна, така її доля.

Ревуцький Коз. піс. II, 4.

60. ГЕЙ, ПО СИНЬОМУ МОРІ

Традиційно

Гей, по си-ньо-му мо-рю ко-с - ля
гра - е. Гей! ту-рецький кораб - личок
роз - бу - в а - е.

Гей, по синьому морі
Хвиля грає.

Гей, турецький корабличок
Розбиває, (2).

Гей, сорок тисяч війська
Витопляє.

Гей, сорок тисяч війська
Ще й чотирі.

Гей, тож виїхали козаченьки
Та із України.

Гей, вони посідали на могилі,
Гей, викресали вогнику

З оружини,
Гей, та пустили пожар

По долині.

Степовий Прил. III, 27.

63. ОЙ, НА ГОРІ ТА ЖЕНЦІ ЖНУТЬ

Помалу.

Ой, на горі та жінці жнуть,
А по-під горою,
По-під зеленою
Козаки йдуть (2).
По-переду Дорошенко
Веде своє військо,
Веде Запорізьке
Хорошенько (2).
А по середині хорунжий,
Під ним кониченько,
Під ним вороненький
Сильний, дужий (2).
А позаду Сагайдачний,
Що проміняв жінку
На тютюн та люльку,
Необачний (2).
Гей, вернися, Сагайдачний,
Візьми свою жінку,
Віддай тютюн, люльку,
Необачний (2).

Мені з жінкою не возиться,
А тютюн та люлька
Козаку в дорозі
Знадобиться (2).
Гей, хто в лісі, обізвися,
Та викрешем вогню,
Запалимо люльки,
Не журися (2).

36ір. Квітка, 616.

64. СТОЇТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ

Повільно.

Стоїть явір над водою,
В воду похилився;
На козака пригодонька,
Козак зажурився (2).

Не хилися, явороньку,
Ще ти зелененький;
Не журися, козаченьку,
Ще ти молоденький.

Не рад явір хилитися,
Вода корінь мие;
Не рад козак журитися,
Так серденько ние... (2).

Ой поїхав з України
Козак молоденький:
Оріхове сіделечко,
Ще й кінь вороненький (2).

Ой поїхав на чужину,
Та там і загинув;
Свою рідну Україну
На-віки покинув (2).

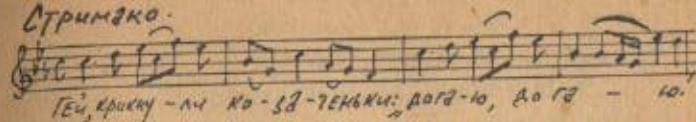
Велів собі насипати
Високу могилу,
Казав собі посадити
В головах калину (2).

Будуть пташки прилітати
Калиноньку їсти;
Будуть йому приносити
З України вісти (2).

Ревуцький Дес. II, 27.

65. ПРО НЕЧАЯ

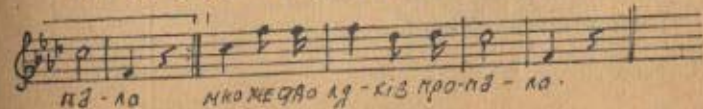
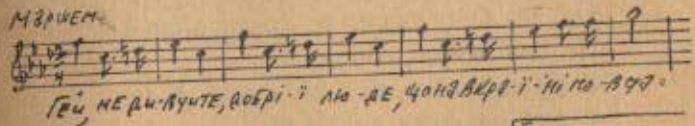
Стримзко.

Гей, крикнули козаченьки: „До гаю, до гаю.
Налітають вороженьки, як орли до паю“.
Гей, крикнули козаченьки, з полуночі в гаю:
„Гей, скоріше та скоріше утікай Нечая“.
— „Гей, як мені, пани—браття, утікають до гаю,
Як махає старий Пялій за плечми шаблею“.
Гей, як крикнув козак Нечай: „сюди, хлопці-друзи,
Розлютувавсь старий Пялій та на мене дуже“.
Лисевко, Дес. IV. 1.

66. ГЕЙ, НЕ ДИВУЙТЕ, ДОБРІ ЛЮДЕ

МЗРИЕМ.

Гей, не дивуйте, добрії люде,
 Що на Україні повстало:
 Там за Дашевим, під Сорокою,
 Множество ляхів пропало (2).

А Перебийніс просить немого,
 Сімсот козаків з собою.
 Рубає мечем голови з плечей,
 А решту топить водою (2).

Ой, пийте, ляхи, води-калюжі,
 Води болотяній;
 А що пивали на тій Україні
 Вина та меди ситнії (2).

Дивують панки, вражії синки,
 А що козаки вживають:
 Вживають вони щуку-рибаху,
 Ще й соломаху з водою (2).

Ой, чи бач, ляше, що наш Хмельницький
 На жовтім піску підбився.
 Од нас козаків, од нас козаків
 Ні один ляшок не вкрився (2).

Ой, чи бач, ляше, як козак пляше
 На сивім коні горою:
 З мушкетом стане, аж серце в'яне,
 А лях од жаху вмірає (2).

Ой, чи бач, ляше, що по Случ наше,
 По костяную могилу.
 Як не схотіли — забунтовали
 Та й утерляли Україну (2).

Лисенко, Дес. I, 13.

67. ОЙ, НЕ ЗНАВ КОЗАК

Хорою

Ой, не знав ко - зак, ой, не знав су - прун
 ні, як славонки зажити, гей, зі-славонсько
 славне запорізьке - не тайчила він ор - ду бити

Ой, не знав козак, ой, не знав Супрун,
 А як славонки зажити,
 Гей, зібрав військо славне запорізьке
 Та й пішов він орду бити.

Ой, у ^{суботу третю переділоми} неділю рано — пораненьку
 Супрун із ордою стався,
 А в поєділок, в обідню годину
 Сам в невольеньку попався.

„Ох, і ти козаче, козаче Супруне,
 А де ж твої голосні рушніці“.
 „Гей, мої рушніці в хана у світлиці,
 Сам я молодий у темниці“.

Ой, ти козаче, козаче Супруне,
 А де ж твої воронії коні“.
 „Гей, мої коні в хана на припоні,
 Сам я молодий у неволі“.

3. Ой, як почали прервати мушкетерів
 Козаків Супруна вбити,
 Гей, як славонки зажити,
 Славне запорізьке отав Супрун

4. Не ватамо мене прервати мушкетерів
 На год ту гена коши.

69. ОЙ МОРОЗЕ

Павлов, 374 г. 190.

Ой, Мо-ро-зе, Мо-ро-зен-ку, Ти сла-вний ко-за-че,
 За то-бо-ю, Мо-ро-зен-ку, У-ся У-краї-на
 пла-че.

Ой Морозе, та Морозенку,
 Ти славний козаче,
 За тобою, Морозенку,
 Уся Україна плаче.
 Не так тая та Україна,
 А як те горде військо...
 Заплакала та Морозиха,
 Йдучи рано на місто.
 Не плач, не плач, Морозихо,
 Об сиру землю не бийся.
 Ходім з нами, нами козаками,
 Да меду—вина напиться.
 Чомусь мені, да милее браття,
 Да і мед—вино не п'ється:
 Гей, гей, ой і десь же мій син Морозенко
 Да із Турчином б'ється.

Зал. В. Шаравського.

70. ОЙ ЛЯШЕ, ЛЯШЕ, СЛАВНИЙ КОЗАЧЕ

Хуценко.

Ой, ля-ше, ля-ше, сла-вний ко-за-че, сла-вний ко-за-че-к
 За-бра-ли ми в їх і срі-бла, і зо-ла-та.
 Ми-вік і срі-бла і зо-ла-та.

Ой ляше, ляше, славний козаче,
 Славним козаком зवेशся;
 Вже твою славу топчуть під лаву,
 А ти таки не каєшся.
 Загнали ляхів у Калниболото,
 Та набрали ми в їх і срібла, і злата.
 Ой знайте, лахи, де козацькі шляхи,
 Та не забувайтесь, та вп'ять сподівайтесь.

Стеценко. Шк. сп. II, 6.

71. ПОБРАТАВСЯ СОКІЛ

По-бра-та-в-ся со-кіл з со-кри-лим ор-лом: ой, бра-те,
 Те мій, бра-те, си-со-кри-лий ор-ле.

Побратався сокіл
 З сизокрилим орлом:
 „Ой брате ж мій, брате,
 Сизокрилий орле.

Покидаю тобі
 Всі мої пожитки,
 Всі мої роскоші
 Й маленькі дітки.

Літа сокіл літо,
 Літа сокіл друге,
 На третєє літо
 Сокіл прилітає.

Сокіл прилітає,
 Та й орла питає:
 „Ой, брате ж мій, брате,
 Сизокрилий орле.

А де ж ти дів, брате,
 Всі мої пожитки,
 Всі мої пожитки,
 Й маленькі дітки“.

— „Твої, брате, дітки
 Полинули в луги,
 Полинули в луги
 З великої туги.

Сіли вони в лісі
 На високім дереві,
 На високім дереві —
 На колючім терні.

Там їхали пани
 З чужої сторони,
 Терни порубали,
 Соколят забрали.

Терни порубали,
 Соколят забрали,
 Турецькому царю
 В дарунок віддали.

Серов. Коз. пісні. I, 1.

72. ГОРЕ ТІЙ ЧАЙЦІ

Момзлу, зімчужил.

Го-ре, ти - - тій за-а - ча, го - ре
 Тій не - бо - зі, що ви - ве - ла
 за - с ка так при би - тій до - ро - зі

Горе тій чайці, горе тій небозі,
 Що вивела чаєняток при битій дорозі (2).
 Ой чаечка в'ється, об дорогу б'ється,
 До дороги припадає, чумака благає (2):
 „Ой ти, чумаченьку, ще ж ти й молоденький,
 Верни мої чаєнята, діточки маленькі“ (2).

— „Ой не верну, чайко, не верну, небого,
 Бо забереш чаєнятка, полетиш у поле“ (2).
 — „Не буду летіти, тут буду сидіти,
 Буду воли завертати й діток доглядати“ (2).
 „Ой полети, чайко, на зелену пашу,
 Бо вже твої чаєнята покидали в кашу“ (2).
 — „Бодай же ви, чумаченьки, у Крим не сходили,
 Як ви мої чаєнята у каші зварили (2).
 Бодай же вам, чумаченьки, воли похворіли,
 Як ви мої чаєнята з кашою поїли (2).
 Бодай же вам, чумаченьки, воли поздихали,
 Як через вас чаєнята навіки пропали (2).“

Стеценко. Шк. піс. II, 19.

Ой наварили а ляхи пива,
 Та й нікому пити:
 Взяли собі Україну,
 Та й ніде прожити.
 Ой наварили ляхи пива,
 Та й не шумували;
 Взяли собі Україну,
 Та й не панували.
 Ой ви, ляшки та недовірки,
 Годі ж панувати:
 Недалеко іде Гонта,
 Дасться він вам знати.

Стеценко Шк. спів. 2, 5.

73. ОЙ НАВАРИЛИ А ЛЯХИ ПИВА

Повзунко.

Ой, на-ва-ри-ли а ля-хи пи-ва
 Та й ні-ку-му пи-ти: в-зя-ли со-бі Ук-раї-ну
 Та й ні-де про-жи-ти: в-зя-ли со-бі Ук-раї-ну

IV

ПІСНІ ПАРУБОЦЬКІ,
РЕКРУТСЬКІ ТА ІНШ.

74. ОЙ, НА ГОРІ ЖИТО

Ой, на горі жи-то, в кінці ма-те-рин-ки Ой, там дів-ка

жи-то жд - ла, са-ма чо-рноб-рив-ка, сама чо-рна-

б-рив-ка.

Ой, на горі жито в кінці материнка.

Ой, там дівка жито жала,—

Сама чорнобривка (2).

Ішов козак шляхом: помагай біг, женче,

Вона йому одказала: здоров бувай, серце (2).

А вже ж тая слава по всім світі стала,

Що дівчина козаченька серденьком назвала (2).

Ой, на горі жито, там козака вбито,

Червоною хустиною личенько прикрито (2).

Ой, прийшла дівчина з карими очима,

Як підняла хустиночку та й заголосила (2).

А прийшла другая, ся вже не така,

Як підняла хустиночку, та й казати стала (2).

„Оце ж тобі, серце, така розплата:

Було б тобі, козаченьку, нас двох не кохати“ (2).

Конощенко, зб. II, 60.

75. ЗЕЛЕНЕЄ ЖИТО, ЗЕЛЕНЕ

Мескоро

ЗЕ-ЛЕ-НЕ-Є ЖИ-ТО, ЗЕ-ЛЕ-НЕ, Хо-ро-ші-ї Го-сті у
 Ме-не, Тіль-ки ма-є Сер-деч-ко моє, Цю ми-ла-ю за-між-и-де!

Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене,
 Тільки ж моє серденько схне,
 Що милая заміж іде (2).

Иди, іди мила, здорова,
 Не скажу я тобі ні слова:
 Єсть у мене кінь вороний,
 Я поїду сам до вдови (2).

Удівонька двір замітає,
 Козаченько удови питає:
 „Удівонько, серце моє,
 Чи любиш ти вірно мене (2).

Як би тебе я не любила,
 То б до тебе я не ходила,
 А я тебе вірно люблю
 І за тебе заміж іду.

Конощенко П. 13.

76. ПРИЇХАЛИ ТРИ КОЗАКИ

Між двома ходолами

При-ї-ха-ли три ко-за-ки, та всі три са-ка — є
 Чи-та-ють-ся: „Мару-сен-ка у ко-торій ха-ті?“

Приїхали три козаки, та всі три однакі,
 Питаються: „Марусенька у которій хаті“.
 Один стоїть край віконця, другий коня в'яже,
 Третій стоїть під дверима, „добрий-вечір“ каже.
 Добрий вечір, стара мати, дай води напиться,
 Пусти дочку на вулицю, ой, хоч подивиться.
 Стоїть вода у ставочку, коли хоч, напийся,
 Сидить дочка край віконця, коли хо, чдивися.
 Не погожа в ставу вода, піду до криниці,
 Не звичайна дочка твоя, піду до вдовиці.
 У вдовиці дві світлиці, ще й третя кімната,
 А в дівчини одна хата, та й та не прибрата.
 У вдовиці дві світлиці, гарні вечорниці,
 Стоять чари заправлені в горшку на полиці.

Леонтович, зб. IV, 5.

77. СИНЕ МОРЕ

Мурашко

СИНЕ МОРЕ ЗАСИНИЛОСЯ
МОЛОДЕ БРАТЯ ЗАЖУРИЛОСЯ
РІДНЕ БРАТЯ ЗАЖУРИЛОСЯ
ЩО МОЛОДЕ ТА ОЖЕНИЛОСЯ
ПІДЕМ, БРАТТЯ, У ВИШНЕВИЙ САДОК,
ТА НАРІЖЕМ ЧЕРШНЕВИХ ПАЛОК,
ТА БУДЕМО ВИМІРЯТИСЯ,
КОТОМУ З НАС ВИРЯЖАТИСЯ.
А НАЙСТАРШИЙ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ,
А СЕРЕДУЩИЙ ВИКУПЛЯЄТЬСЯ.
В НАЙСТАРШОГО ДІТИ ДРІБИНА,
В СЕРЕДУЩОГО ЖІНКА МОЛОДА,
НАЙМОЛОДШИЙ ВИБРАЄТЬСЯ,
ВНОЧІ МАТЕРІ УКЛОНЯЄТЬСЯ.
ПРОЩАЙ, БРАТЯ, ПРОЩАЙ МАТИ РІДНА,
ТА Й ПРОЩАЙ ДІВЧИНОНЬКА МОЛОДА.

32 - ЖУ - ри - ло - ся.

Сине море засинилося, молоде братя зажурилося,
Рідне братя зажурилося, що молоде та оженилося.
Підем, браття, у вишневий садок, та наріжем чершневих палок,
Та будемо вимірятися, котому з нас виражатися.
А найстарший відмовляється, а середущий викупляється.
В найстаршого діти дрібина, в середущого жінка молода,
Наймолодший вибирається, вночі матері уклоняється.
Прощай, братя, прощай мати рідна, та й прощай дівчинонька молода.

Леонтович, зб. IV, 11.

78. ОЙ КОНЮ МІЙ, КОНЮ,

Грива

ОЙ, КО-НЮ, МІЙ-КО-НЮ, ТА Й ЗОЛОТА ГРИВА
ВІЗЬМИ МЕНЕ, КОНЮ, ГЕЙ, ДЕ ДІВЧИНОНЬКА ПОЛЕ.
ІДЕ КОЗАК, ІДЕ ТА Й У ЧУЖЕЕ ПОЛЕ,
ОЙ, ТАМ СИРОТИНА ГЕЙ, ТА ПШЕНИЧЕНЬКУ ПОЛЕ.
ПОЛЕ Ж ВОНА, ПОЛЕ, ТА Й КУКІЛЬ ВИБИРАЄ,
МОЛОДОМУ КОНЮ ГЕЙ, НА МЕЖУ КИДАЄ.
ГОДІ, СИРОТИНО, ТА Й ГОДІ ПРАЦЮВАТИ,
ХОЧУ ТЕБЕ, МИЛА, ГЕЙ, ХОЧУ ТЕБЕ ВЗЯТИ.

ВІЗЬМИ МЕНЕ - МЕНЕ, КОНЮ, ГЕЙ, ВЕРНІШЬ - КОНЮ - НА ПОЛЕ.

Ой, коню мій, коню, та й золотая грива,
Візьми мене, коню, гей, де дівчинонька поле.
Іде козак, їде та й у чужеє поле,
Ой, там сиротина гей, та пшениченьку поле.
Поле ж вона, поле, та й кукіль вибирає,
Молодому коню гей, на межу кидає.
Годі, сиротино, та й годі працювати,
Хочу тебе, мила, гей, хочу тебе взяти.

Леонтович, зб. IV, 2.

79. ОЙ, У ПОЛІ

Полонез

ОЙ, У ПО-ЛІ, ОЙ, У ПО-ЛІ ТА ТУ-МАН ВІЙНО, ЗО ТУ-МАН
МІ - РО - ГО НЕ ВІ - ДНО

Ой, у полі, ой, у полі та туман, димно,
За туманом нічого не видно.
Тільки видно, тільки видно та криниченьку
Холодную та і водиченьку

Ой, там дівка, ой, там дівка, та й воду брала,
Улан коня та і напуває.
Дівка коню, дівка коню води підливає,
Улан дівку та і повідомляє.

Ой, поїдьмо, ой, поїдьмо та й дівонько з нами,
З молодими та уланами.
Пройшли поле, пройшли поле, пройшли вони
друге,

На третьому стали спочивати.

На третьому, на третьому стали спочивати,
Стала дівка плакати й ридати.
Ой, боже ж мій, ой, боже ж мій, що я наробила,
Батька й неньку та й розсердила.

Ой, улане, ой, улане, ой, ви молодії,
А де ж ваші доми кам'яніі.
А де ж ваші, а де ж ваші сади зеленії,
А де ж ваші трави шовковії.

Годі, дівко, годі, дівко, про трави питати,
Батька й матір треба забувати.

Леонтович. 36. II. 16.

80. КОТИЛАСЯ ЗІРКА ТА Й ІЗ ПІД ВЕЧІРКА

Памірко

Ко-ти-ла-ся зір-ка та й із під ве-чір-ка та й із під ве-чір-ка
до - лу, та й па-ла до до-лу

Котилася зірка та й із під вечірка,
Та й упала до долу (2)
Та й хто мене, молоду дівчину,
А проведе додому (2).
Ой, і обіззався та і козаченько,
Та й на воронім коню (2).
Ой, гуляй, гуляй молода дівчина,
Я проведу додому (2)
Та й проведь, проведь, молодий козаче,
Та й проведь, не барися (2).
Ох, і бо за мною, та молодую
А весь рід зажурився (2).
Та не так і рід же (2).
Як батько та мати (2).
Та хотять мене молоду дівчину
Й за іншого дати (2).

Леонтович. 36. I. 25.

81. ІШОВ КОЗАК БЕЗ ЛІС

НЕКУТРО

І-шов ко-зак бе-з лі-с, бе-з лі-щину, бе-з лі-с, бе-з лі-щину.

Та й нади-бав мо-лоду ді-вчину, мо-лоду ді-вчину, та й нади-бав

мо-ло-ду ді-вчи-ну

Ішов козак без ліс, без ліщину,
Та й надібав молоду дівчину,
Та й надібав молоду дівчину.

Ти, дівчино, личка рум'яного,
Переночуй мене молодого, мене молодого,
Переночуй мене молодого.

Я би тебе переночувала, переночувала,
Коби зради я ся не бояла, я ся не бояла,
Коби зради я ся не бояла.

Ти, дівчино, не бійся нічого, не бійся нічого,
Та й не зрадив я на світі нікого, на світі
нікого,

Та й не зрадив я на світі нікого.

Запросила у хату тепленьку, у хату тепленьку,
Перебув він ніченьку темненьку, ніченьку тем-
неньку,

Перебув він ніченьку темненьку.

А у ранці крикнув до дівчини, крикнув до
дівчини,
Ой, спасибі за любу гостину, за любу го-
стину,
Ой, спасибі за любу гостину.

Ой, спасибі від козака того, від козака того,
Що крім тебе не зрадив нікого, не зрадив нікого,
Що крім тебе не зрадив нікого.

Леоптович, збірн. 1, 4.

82. ЧОГО, ІВАСЮ, ЗМАРНІВ

ЛЕГКО, НЕКУТРО

Та-го, І-васю, змарнів, змарнів! Та-го шу-каєш

во-лів, во-лів

Чого, Івасю, змарнів, змарнів.
Чого шукаєш волів, волів.

Ой, твої воли давно в шкоді,
Ще й у Марусі на вгороді.

Ой, там Маруся воли гнала,
Собі Івася сподобала.

„Ой ти, Івасю, серце мое,
Сподобалося личко твоє.

Ой, не так личко, як ти самий,
Мов на папері написаний.

Ой, на паперові—паперочку,
На тонкім, білім серпаночку.

На тонкім, білім серпаночку,
Ой ти, Іване, мій паночку”.

Леоптович 36. I. 3.

83. ОЙ ЙШОВ КОЗАК ДІБРОВОЮ

Пам'яту

Ой, йшов ко-зак кі-бро-во-ю, та стрів
дів-чу чо-ло-дчу-ю

Ой йшов козак дібровою,
Та стрів дівку молодую.
„Ой, дівчино, моя Галю,
Сім загадок загадаю:
Ой, що в'ється коло дровця,
Ой, що росте без кореня,
Ой, що світить круту гору,
Ой, що біжить без прогону,
Ой, що росте без колосу,
Ой, що плаче без голосу,
Ой, що плаче без голосу,
Ой, що січе русу косу”.

„То хміль в'ється коло дровця,
Камінь росте без кореня,
Місяць світить круту гору,
Вода біжить без прогону,
Трава росте без колосу,
Роса плаче без голосу,
Роса плаче без голосу“
Журба січе русу косу.

Дремцов. Укр. 36. Нар. піс. Ч. 20.

84. ПОВІЙ, ВІТРЕ

Повіюм.

По-вій ві-тре, ой, дів-те-ро- - ой, дів-те-
ро-ток та-гач-бо-ко-ло-я
- ру, та-гач-бо-ко-са-я-ру.

Повій, вітре, ой да вітерочок,
Та з глибокою яру (2)

Прибудь, милий, ой да чорнобривий,
З далекого краю (2).

Ой рад би я та і повітати,
 Дуже яр глибокий,
 Ой рад би я та й прибувати,
 Дуже край далекий

Ступи. Нар. піс № 9.

85. СТОГНЕ СИЗИЙ ГОЛУБОЧОК

Лявої

Стогне сизий го-лу-бо-чок, си-дя на ти-чи-ні
 пла-че ко-зак мо-ло-де-нь-кий по сво-їй ді-в-чи-ні.

Стогне сизий голубочок,
 Сидя на тичині,
 Плаче козак молоденький
 По своїй дівчині.

Плаче бідний, сльози ллються,
 Не хоче вмірати,
 Не слухає річей добрих,
 Що говорить мати.

Иди, сину, на вулицю,
 Там дівчат побачиш,
 Там товариство гуляє,
 Там ти не заплачеш.

Не пустити мене мати
 На тую вулицю,
 Де дівчина мене ждала,
 Звала—серце Грицю.

Запис. В. Шаравським

86. ЯК У НАШОМУ СЕЛІ

Рівне.

Як у на-шо-му се-лі, як у на-шо-му се-лі,
 лі, да се-лі сла-вні хлопці мо-ска-лі,
 сла-вні хлопці мо-ска-лі.

Як у нашому селі (2)
 Славні хлопці москалі (2)

Ведуть коней до води (2)
 За шовкові поводи (2).

Ой, у полі корито (2)
 Води повне наліто (2)

Ой, там орел воду пив (2)
 Скаламутив, полетів (2).

Там дівчина стояла (2)
На козака моргала (2)

Ой, дівчино, чия ти (2)
Чи не вийдеш гуляти (2).

Не питайся—чия я (2)
А як вийдеш, вийду й я (2).

А я дочка Карпова (2)
Погуляти готова (2).

А я з роду Карпів син (2)
Погуляю аби з ким (2).

Запис. В. Шаравським.

87. ОЙ, ЛЕТЯТЬ, ЛЕТЯТЬ, ТРИ СОКОЛИ

Помалу

Ой, ле-тять, ле-тять три соко-ли че-рез сад,
гей! гей! здеркну-ли вони крилечка-ми виногра-д.

Ой, летять, летять три соколи через сад, гей, гей.
Зачеркнули вони крилечками виноград.
Зачеркнули вони крилечками виноград, гей, гей.
Цілувалися ми та й з тобою один раз.
Цілувалися ми та й з тобою один раз, гей, гей.

Та й не знали ми, що то в світі за любов.
Ой, любов наша, любов, а розлука тяженька, гей,
гей.

Розлучила нас чужа дальня сторона.
Ох, і розлучила нас чужа дальня сторона, гей, гей,
гей.

Ой, не так сторона, як родинонька своя.

Кошиц. Нар. пісні.

88. ОЙ, У ЛУЗІ, В ЛУЗІ

Широко, співуче.

Ой, у лу-зі, в лу-зі гей, а во-ли
в лу-зі, та чі-кі-ко-му во-лів по-га-н-я-ти
ка-ти та чі-кі-ко-му во-лів по-га-н-я-ти

Ой, у лузі, в лузі, гей, та й стоять воли в плузі,
Та й нікому волів поганяти (2).
Ой, я молодая, гей, та й воли поганяла,
З дручком милим розмовоньку мала (2).
Ой ти, мій миленький, гей, голубчик сивенький,
Чом до мене в гості не приїхав (2).
Чи коней не маєш, гей, дорожки не знаєш,
Чи матуся їхать на звеліла (2).

Ой, я коні маю, гей, доріженьку знаю,
 І матуса їхать ізвеліла (2).
 Де не взялась сестра, гей, та й не величка зросту,
 То й та ж мені їхать не звеліла (2).
 Не їдь, брате, не їдь, гей, в чужу стороночку,
 До дівчини тої на розмовочку (2).
 Бо горілки нап'єшся, гей, і з коника вб'єшся,
 А сам молод слави наберешся (2).
 Я горілки не п'ю, ой, від меду не вп'юся,
 А сам молод слави бережуся.

Кошиц., зб. II, 9.

89. ЖУРБА Ж МЕНЕ СУШИТЬ

Мандолу, в чужу сторону

Журба ж мене сушить, та журба мене в'ялить,

Та журба розпроклята, із ніжок ізвалить.

Журба ж мене сушить,
 Та журба ж мене в'ялить,
 Та журба розпроклята
 Із ніжок ізвалить.

А я ж тії журбі
 Та й не піддаюся,
 Як до шинку доберуся,
 Горілки нап'юся.

Ой вип'ю я чарку,
 Ой вип'ю другу,
 А чи не забуду
 За журбу тяжкую.

Ой вип'ю я чарку,
 Ой вип'ю я п'яту,
 А чи не забуду
 За журбу прокляту.

Чогось мені, братця,
 Та й горілка не п'ється,
 Та коло мого серця,
 Як гадина в'ється.

Лисенко. Дес. VI, 25.

90. ТА ЗЕЛЕНАЯ ГОРІШИНА

Мандолу, в чужу сторону

Та зелена горішина від сонечка ізв'яла,

Гей, від сонечка ізв'яла.

Та зелена горішина
 Від сонечка ізв'яла,
 Гей, від сонечка ізв'яла.

Там молода дівчинонька
Козаку світ зав'язала,
Гей, козаку світ зав'язала.

Та не так вона зав'язала,
Як гуляти наказала,
Гей, як гуляти наказала.

Та через сіни у кімнаті
Лежить козак на кроваті,
Гей, лежить козак на кроваті.

Та лежить козак на кроваті,
Мила ходить по кімнаті,
Гей, мила ходить по кімнаті.

Та вона ж ходить, не говорить,
За сльозами не промовить,
Гей, за сльозами не промовить.

Та не плач, мила, не журися:
Я ще молод, не женився,
Гей, я ще молод не женився.

Лисенко Дес. 5, 33.

91. ОЙ, УЧОРА ОРАВ І СЬОГОДНІ ОРАВ

Ця дівчино

Ой, учо-ра о-рав, і сьо-го-дні о-рав. Ой, хто-ж то-бі,

мо-є сер-день-ко, Во-ли по-ганя-в.

Ой, учора орав і сьогодні орав,
Ой, хто ж тобі, моє серденько,
Воли поганяв.

Поганяла мені та дівчина моя,
Чорнявая, чорнобривая,—
Галочка моя.

І учора косив, і сьогодні косив,—
Гей, хто ж тобі, моє серденько,
Обідать носив.

Приносила мені та дівчина моя,
Чорнявая, чорнобривая,—
Галочка моя.

Що по той бік гора, і по цей бік гора,
Поміж тими та гіроньками
Котилась зоря.

Ой тож не зоря, то дівчина моя,
Чорнявая, чорнобривая,
По водицю йшла.

А я за нею, як за зорею
На воронім та на кониченьку
По-під горою:

„Ой, дівчино, моя, та напій же коня
З рубленої та криниченьки
З повного відра“.

„Ой, козаченьку мій, та коли б я твоя,—
Взяла б коня за шовковий повід
Та й напоїла б“.

„Ой, дівчино моя, та сідай на коня,
Гей поїдем чистим полем
До мого двора“.

Лисенко. Дес. I, 33.

92. ОЙ, ЛЮБИВ ТА КОХАВ

Трохи не поспіш

Ой, лю-бів та кохав со-бі дів-чи-ну маю, гей!

Як у са-ду ви-шнія, за ли-хи-ми людь-ми та за во-рога-ми

гу-ля-ти не вий-шла, за ли-хи-ми людь-ми та за во-ро-га-

ми гу-ля-ти не вий-шла

Ой любив та кохав,
Собі дівчину мав,
Гей, як у саду вишня;
За лихими людьми
Та й за ворогами
Гуляти не вийшла.

Покидаю тебе,
Серденько мое,
Гей, єдиному богу,
А сам я піду,
А сам я поїду
В далеку дорогу.

Дожидайся мене,
Серденько мое,
Гей, та до себе в гості,
Як виросте
В тебе у світлоньці
Трава на помості.

Лисенко, Дес. II, 8.

93. ОЙ, У ПОЛІ

Учтко

Ой, у по-лі три-во-ріж-ки піз-но...

Хо-дить ко-зак - збі до дів-чи-ни піз-но

Ой у полі
Три доріжки різно,
Ходить козак
До дівчини пізно.

„Ой, не ходи
 Ти, козаче, до мене.
 Буде слава
 На тебе й на мене.

Ще й на твого
 Коня вороного,
 Ще й на тебе,
 Хлопця молодого*.

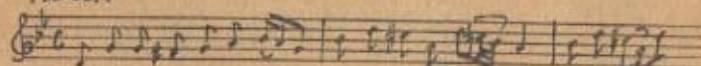
— „Ой, я слави,
 Слави не боюся,
 З ким люблюся,
 Не наговорюся.

З ким люблюся,
 Не наговорюся,
 З ким кохаюсь,
 Не нарозмовляюсь.

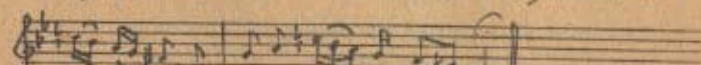
Конощенко, Збірн. III, 50.

94. ОЙ, НЕ ЦВІТИ БУЙНИМ ЦВІТОМ

Повалі

Ой, не цвіти буйним цвітом зелений катране, тяжко важко

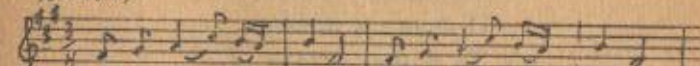
на серденьку, як ве-тір на-ста-не.

Ой, не цвіти буйним цвітом,
 Зелений катране,
 Тяжко, важко на серденьку,
 Як вечір настане.
 Ступай, коню, ступай ворон,
 З гори кам'яної
 До тієї дівчинонько,
 Що чорнії брови,
 Як не схочеш, дівчинонько,
 Дружиною бути,
 То дай мені таке зілля,
 Щоб тебе забути.

Запис. В. Шаравським.

95. ОЙ, У ПОЛІ ЖИТО

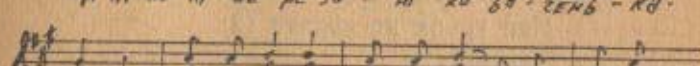
Повалі

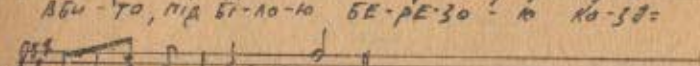
Ой, у по-лі жи-то, копи-тя-ми збу-то,

під бі-ло-ю бе-ре-зо-ю ко-ся-чень-ка.

вбу-то, під бі-ло-ю бе-ре-зо-ю ко-ся-

чень-ка вбу-то

Ой, у полі жито
Копитами збито...
Під білою березою
Козаченька вбито (2).

Ой, убито, вбито,
Затягнуто в жито,
Червоною китайкою
Личенько накрито (2).

Ой, як вийшла мила,
Голубонька сиза,
Та й підняла китаєчку
Та й заголосила (2).

Приходить другая,
Та вже не така,
Підняла китаєчку
Та й поцілувала (2).

Приходить третя
Із нової хати —
Було б тобі, вражий сину,
Нас трьох не кохати (2).

Степовий Дес. I, 9.

96. ВУЛИЦЯ ГУДЕ, ГЕЙ, ДЕ КОЗАК ІДЕ

Не швидко, енергійно

Ву-лиця гу-де, гей! де ко-зак і-де,
Ти дү-бе раз-ви-вайся; на ко-за-ко-ві
На коза-ко-ві аж два жу-пани,
Ти дів-чи-но не важся

Вулиця гуде, гей, де козак іде.
Ти, дубе, розвивайся.
На козакові аж два жупани,—
Ти, дівчино, не важся.
Та два жупани, гей, ще й сіру свиту
Він проп'є, прогайнує,
Зведе дівчину з ума, з розума,
Та й сам помандрує.

Лисенко, Дес. IV, 17.

97. ОЙ, НЕ ШУМИ, ЛУЖЕ

Помірку, не сідати.

Ой, не шу - ми, лу - же, зе - ле - ний байра - че,
не плач, не жу - ри - ся, мо - лодий коза - че.

Ой, не шуми, луже,
Зелений байраче.
Не плач, на журися,
Молодий козаче.
Не сам же я плачу.
Плачуть карі очі,
Що нема спокою
А ні вдень, а ні вночі:
Сусіди близькії,
Вороги тяжкії,
Не дають ходити
Дівчину любити.
Я ж буду ходити
І буду любити,
Ще й за себе візьму,—
Буду з нею жити.
Ой умру я, мила,
А ти будеш жива,
Чи згадаєш, мила,
Де моя могила.

А моя могила
Край синього моря,
Де була між нами
Тихая розмова.
Зійдеш на могилу,
Не труси землю,
Бо сама вважаєш,
Як тяжко під нею.
Ой тим воно тяжко,
Любилися важко,
Ти-м воно тяженько,
Любились вірненько.

Лисенко. Збіри. 1, 32.

98. ОЙ, ШОВ Я ВУЛИЦЕЮ

Не шов я вулицею.

Ой і - шов я ву - ли - це - ю, не ба - чив я ма - ру - сень - ки в об - раз,
не ба - чив я ма - ру - сень - ки в об - раз,
ма - ру - сень - ки в об - раз, не ба - чив я ма - ру - сень - ки в об - раз,
ма - ру - сень - ки в об - раз.

Ой ішов я вулицею раз, раз,
Не бачив я Марусеньки в образ (3).

Ой ішов я вулицею двічі,
 Не бачив я Марусеньки в вічі (3).
 Ой ішов я повз Марусину хату,
 Загубив я з постола залату (3).
 Ой вернуся залати шукати,
 Чи не вийде Марусенька з хати (3).
 Підійду я під віконце—стукну,
 Підійду я під друге—грюкну (3).
 „Ой не стукай, козаче, не стукай,
 Іди собі, іншої пошукай (3).
 Ой дай, мамо, золоті ключі,
 Кинуть йому подарунки в вічі“ (3).

Лисенко. I. 35.

99. ОЙ, БРЕ, МОРЕ, БРЕ

З заплямом.

Ой, бре море, бре! Сип шинкарко, ще: Єсть у мене
 та рідний батько, Викупить мене

Ой, бре море, бре,
 Сип, шинкарко, ще:
 Єсть у мене та рідний батько,—
 Викупить мене.

Ось і батько йде,
 Грошей не несе.
 Отепер же я, та шинкарочко,
 Засів у тебе.

Ой, бре море, бре.
 Сип, шинкарко, ще:
 Єсть у мене та рідна мати—
 Викупить мене.

Ось і мати йде,
 Грошей не несе.
 Отепер же я, та шинкарочко,
 Засів у тебе.

Ой, бре море, бре,
 Сип, шинкарко, ще:
 Єсть у мене мила чорнобрива,
 Викупить мене.

Ось і мила йде,
 Грошки не несе,
 Отепер же я, та шинкарочко,
 Піду від тебе.

Лисенко, Дес. IV, 2.

100. ЧИ ЦЕ Ж ТАЯ КРИНИЧЕНЬКА

Повізня.

Музична партитура для пісні «Чи це ж тая криниченька». Вона складається з трьох рядків нот на скрипковій лінійці. Під першим рядком наведено українські літери: «Ти де ж та - я кри - ни - чень - ка, що го - лубу - купавсь». Під другим рядком: «Гей - гей, гей, гей, що го - лубу - купавсь». Під третім рядком: «Гей - гей, гей, гей».

Чи це ж тая криниченька,
 Що голуб купавсь.
 Гей, гей, що голубь купавсь.
 Чи це ж тая дівчинонька,
 Що я женихавсь.
 Чи це ж тая криниченка,
 Що я воду пив.
 Чи це ж тая дівчинонька,
 Що я полюбив.
 Ой це ж тая криниченька,
 Те ж саме відро,
 А вже ж мене дівчинонька
 Забула давно.
 Вже ж до тої криниченьки
 Стежки заросли,—
 Та вже ж мою дівчиноньку
 Сватати прийшли.

Уже з тої криниченьки
 Орли воду п'ють,
 Уже ж мою дівчиноньку
 До вінця ведуть.
 Один веде за рученьку,
 Другий за рукав,
 А я стою, серце болить:
 Любив та не взяв.
 Засипалась криниченька
 Золотим піском,
 Покохалась дівчинонька
 З іншим козаком.

Ревуцький Зол. кл. II, 46.

101. ОЙ ПО ГОРІ

Рішуче.

Музична партитура для пісні «Ой по горі, по горі». Вона складається з двох рядків нот на скрипковій лінійці. Під першим рядком наведено українські літери: «Ой, по го - рі, по го - рі, ой, по го - рі, по го - рі». Під другим рядком: «Вівчар вівці зганяє, вівчар вівці зганяє».

Ой по горі, по горі
 Вівчар вівці зганяє,
 Вівчар вівці зганяє,
 Та й на хлопців гукає:

Ой ви, хлопці молодці, (2)
Накажіте дівоньці,
Що в червоній плахотці,—
Нехай мене та й не жде (2).
Нехай собі заміж йде.

Вона дівка багата
В неї плахта черчата,
А я чабан молодий
Ще й до того убогий.

Як це дівка зачула, (2)
Та й з вулиці майнула.
Не добігла до хати,
Стала бога благати:

— „Ой, боже мій, боже мій,
Що я буду робити,
Не став вівчар любити,—
— „Біжи, доню, до гаю,
Та назбирай розмаю*.
— „Я розмаю не знаю.
Хіба людей питаю*.

Ще й до гаю не дійшла,
Вже й розмаю ізнайшла.
Та принесла додому,
Поставила до печі,
Промовила три речі:

„Кипи, кипи, корінець,
Поки прийде молодець.—
Ще й корінець не вкипів,
А молодець прилетів.

— „Ой чого ж ти прилетів,
Коли любить не схотів*.
— „Як же мені не літатъ,
Коли вмієш чарувать*.

— „Тільки ж мої чароньки,
Що чорні брівоньки,
Тільки ж моя принада,
Що сама я молода*.

Бойченко II, 1.

102. ОЙ ЗЙДИ, ЗЙДИ

НЕ ШИЧАК

Ой, і зйди-ди, зйди — ах ти зірньоко, та вечір-но:
на-а, ой, зйди, зйди — ах, зірньоко, та вечір-но:
на-а, ой, зйди, зйди — ах, зірньоко, та вечір-но:
на-а — на-а

The musical score consists of four staves of music in a 2/4 time signature. The melody is written in a single voice line. The lyrics are written below the notes. There are some handwritten annotations above the first staff, including the word 'НЕ ШИЧАК' and a checkmark.

„Ой, зйди, зйди,
Ти, зірньоко та вечірная.

Ой вийди, вийди,
 Дівчинонько моя вірна*.
 Рада б зірка зійти,—
 Чорна хмара та й наступає,
 Рада б дівка вийти,
 Так матуся не пускає.
 Ой зірочка зійшла —
 Усе поле та й освітила,
 А дівчина вийшла —
 Козаченька та й звеселила.
 — „Ох і ти, козаче,
 Ти хрещатий, ти барвіночку,
 Хто ж тобі постеле
 У дорозі постілочку*.
 — „Ой стелеться мені
 Широкий лист та бурковина,
 А під голови
 Голубая та жупанина*.
 Ой що через межу
 Та зелений горошок поплівся,
 Козак до дівчини
 Через люде ой та уклонився:
 „Ох і поклоніться
 Ой ви, добрі та люде,
 Нехай мой милій
 Там легенько буде*.

Ревуцький Золоті Кн. I. 43.

103. КОПАВ ЖЕ Я ТА КРИНИЧЕНЬКУ

Копав же я та криниченьку
 В вишневім саду: (2)
 Чи не вийде молода дівчина
 Рано по воду (2)
 Вийшла, вийшла, молода дівчина
 Раніш од усіх (2)
 Та й набрала та відеречко
 Повніш од усіх (2).
 Прохав, прохав та відеречка,—
 Вона не дала (2).
 Давав, давав та золот перстень,—
 Вона не взяла (2).
 Бодай тебе, молода дівчино,
 Досада взяла, (2)
 Як я просив та відеречка,
 А ти не дала (2).
 Як я давав та золот перстень,
 А ти не взяла (2).

Копав же я криниченьку
Неділеньку й дві; (2)

Кохав же я дівчиноньку —
Людам, не собі* (2).

Лисенко 36. V, 25.

104. ОЙ, ЧИЇ Ж ТО ВОЛИ

Поводі

Ой чиї ж то воли по горі ходили.
Оце ж того козаченька, що ми втрюх любили.
Що перша любила — перстень подарила,
А друга любить стала — та й причарувала.
Як прийшов товариш та й кличе орати, —
„Не здужаю, рідний брате, воли поганяти“.
Як прийшов товариш, та й кличе косити,
„Не здужаю, рідний брате, я й коси носити“.
Ой як прийшла мати та й стала питати:
„Чи не треба ж, мій синочку, ворожки питати“.
„Ой не треба, мати, ворожки питати:
Аршин землі, чотири дошки, спасення трошки“.

Лисенко, збіри. III, 18.

105. ПЛИВЕ ЩУКА З КРЕМЕНЧУКА

Дуже швидко.

Пливе щука з Кременчука,
Пливе собі стиха;
Хто не знає закохання,
Той не знає лиха.

Пливе щука з Кременчука,
Луска на їй сєє;
Хто не знає закохання,
Той щастя не має.

Лисенко, V, 21.

106. БЕЗ ТЕБЕ, ОЛЕСЮ

Стримено ХУТ.

БЕЗ ТЕБЕ О-ЛЕ-СЮ ПЧЕНИ ЗА БО-СУ-ТО
 БЕЗ ТЕБЕ О-ЛУ-БОУ-КО, ТИЖКО ХОДИ-ТИ ЖИ-ТИ ЯКАСЬ
 КО
 ТІКНІТ ВСЯ РЕ ДУ-ШУ, ЯЖ ДА ТЕ-БЕ ПРИЙТИ МУ-ШУ
 Я ІЗ КОЗІТКУ.
 ХО-ЗІТИ НЕ РА-НЕНЬ-КО, О-ЛЕ-СЮ, СЕР-ДЕНЬ-КО.

Без тебе, Олесю, буйний вітер віє,
 Без тебе, голубонько, сонечко не гріє:

Як день, так ніч — то рве душу,
 Я до тебе прийти мушу.
 Хоча й не раненько,
 Олесю, серденько.

Без тебе, Олесю, марно літо гинуть,
 До тебе, голубонько, всяк час думки линуть:

Як день, так ніч — то рве душу,
 Я до тебе прийти мушу,
 Хоча й не раненько,
 Олесю, серденько.

Жили ж ми з тобою, як голубів пара,
 Тепер розійшлися, як чорная хмара.

Як день, так ніч — то рве душу,
 Я до тебе ходить мушу,
 Хоча й не раненько,
 Олесю, серденько.

Лисенко, зб. III, 35.

107. ОЙ З-ЗА ГОРИ, З-ЗА КРУТОЇ

Поміж, стиска.

ОЙ, ЗІДГО-РА-ЗІД КРУ-ТО-І О- - РЕЛ ВО-ДУ
 КО-СІТЬ, ОЙ, ТІМ МІЖ-ТИ СВО-ГО СИ-НА РЕ-РЕ-
 РА- - ТИ ПРО-СІТЬ.

Ой з-за гори з-за крутої
 Орел воду носить.
 Ой там мати свого сина
 Вечеряти просить (2).

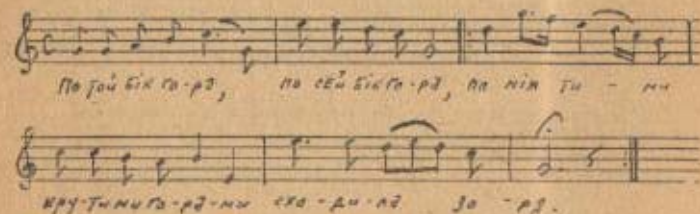
„Ой, вечеряй, моя мати,
 Коли наварила,
 А я піду на Україну,
 Де дівчина мила (2).“

„Ой дівчино, моя мила,
Що ти наробила,—
Кличе мати вичеряти,—
Вечеря не мила (2).

Чи ти дала в хлібі з'їсти,
Чи в горільці спити,
Що узявся я так тебе
Вірненько любити“ (2).

Лисенко. IV, 19.

108. ПО ТОЙ БІК ГОРА

По той бік гора,
По цей бік гора,
Поміж тими крутими горами
Сходила зоря.

Ой то ж не зоря—
Дівчина моя
З новенькими та відерцями
По водицю йшла.

„Дівчино моя,
Напій же коня
З рубленої нової кринички
З повного відра.

„Козаченьку мій,
Коли б я твоя,
Взяла б коня за шовковий повід
Та й напоїла“.

„Дівчино моя
Сідай на коня,
Та поїдем у чистеє поле
До мого двора.

А в мого двора
Нема ні кола,
Тільки стоїть один кущ калини
Та й та не цвіла.

Калино моя,
Чом ти не цвіла;
„Зіма була та й цвіт оббила,
Тим я не цвіла“.

Стеценко. Шк. піс. II, 31.

109. ОЙ І ЗАКУВАЛА

Ох, і за-ку-ла-ла оч-а за-бу-ла-ла-ла
 Агу - зі, гей! ох, і за-бу-ла-ла-ла
 го - ло-во-нь - ка, ще й сер-день-ко агу - зі,
 гей! гей ох, і за-бу-ла-ла-ла
 го - ло-во-нь - ка, ще й сер-день-ко
 агу-зі

Ой і закувала
 Сива зозуленька в лузі.
 Гей, ох і заболіла
 Головонька ще й серденько в тузі (2).

Ох і наступає
 Та чорная хмара з поля,
 Гей, ох і заплакала
 Моя доля, при місяці стоя (2).

Ох і не вдавайся,
 Моя щасна доле, в тугу.
 Гей, ох і не сам же я,
 Та не сам же я беру собі другу (2).

Ох і як заграло,
 Застогнало море.
 Гей, ох і буде ж тобі,
 Дівчинонько, тут без мене горе (2).

Лисенко, Дес. III, 5.

110. ОЙ, УЖЕ СОНЦЕ НАД ВЕРБАМИ

ЧУТЕНЬКО
 Ой, у-же сонце над вер-ба-ми: пу-сти-на-с, па-не,
 хот з ре-бра-ми

Ой, уже сонце над вербами,
 Пусти нас, пане, хоч з ребрами.

Ой, уже сонце над грушами,
 Пусти нас, пане, хоч з душами.

Ой, уже сонце в очереті,
 Пусти нас, пане, вечеряти.

Ой, уже сонце в овсі, в овсі,
 Полічи, пане, чи ми усі.

Конощенко, 36. II, 80.

111. ВЖЕ КРИНИЦІ ВИСИХАЮТЬ

Уодою.

*Вже криниці ви-су-ха-ють, бистрі річки не течуть,
Беруть хлопців у солдати - дівкам жалю завдають.*

Вже криниці висихають,
Бистрі річки не течуть;
Беруть хлопців у солдати,
Дівкам жалю завдають.

Пішов козак долиною,
А дівчина бережком,
Махнув козак шапочною,
А дівчина фартушком.

Як не було, так не буде,
Щоб я пішла за вдівця,
Я молода як ягода,
А він сивий як вівця.

Як не було, так не буде,
Щоб я тую вдову взяв,
Щоб я її дрібні діти
Своїм хлібом годував.

Запис. В. Шаравським.

112. СЮДИ ГОРИ, ТУДИ ГОРИ

Помалу, уодою

*Сю-ди го-ри, Сю-ди го-ри ту-ди го-ри,
роз-ли-ло - ся си-не мо-ре.*

Сюди гори, сюди гори, туди гори,
Розлилося сине море.
Розлилося, розлилося сине море,
Ніде води напиться.
Ніде води, ніде води напиться,
Здумав парубок женитися.
Ой задумав, ой задумав жінку брати,
Записали у солдати.
У солдати, у солдати записали,
Назад руки ізвязали.
Назад руки, назад руки ізвязали,
На соцького нагукали.
Ой, ти, соцький.
Ой, ти, соцький, ще й десяцький.
Давай коні вороні,
Давай коні, давай коні вороні
Під некрути молоді.
Приїжджають, приїжджають до прийому,
Одчиняють шклянні двері,
Одчиняють, одчиняють шклянні двері
Аж виходять охвіцери.

Попереду, попереду губернатор,
Здрастуй парень не жонатий,
Чи є в тебе, чи є в тебе батько й мати,
Чи є кому поплакати.
Нема батька, нема батька, тільки мати,
Одна сестра та два брати.
Одна сестра, одна сестра, та два брати,
Піди ж парень у солдати.
Поставили, поставили у станочку,
Тай забрали головочку.

Кошич., зб. II, 8.

113. ТА ПО-ЗА САДОМ—ВИНОГРАДОМ

Та по за садом ви-ва-ва! по за садом до-ро-го
Гей, туди! Гей! Туди!
Гей, туди! Гей! Туди!

Та по-за садом-виноградом
Доріжка лежала,
Гей, туди цариця
Рекрут виряжала.

„Вийди, вийди, серце моє,
Дівчинонько“...
Ой не вийшла дівчинонька,
Вийшла стара мати.

Взяла коня за поводи
Та й стала питати:
„Ой сину мій, соколоньку,
Де тебе шукати“.

— „Шукай в степу, край дороги,
Моя рідна мати,
Там я буду, моя мати,
Горем горювати.

Своїм чубом кучерявим
Степи устилати,
А своєю кривицею
Моря доповняти.

А ще своїм білим тілом
Орли годувати“.
„Бодай же ви, вороженьки,
Всі разом пропали,

Як ви тее знали,
Мені не сказали,
А тоді вже ви сказали,
Як сина піймали“.

Лисенко. Дес. II, 16.

114. КАЛИНОНЬКО ТА МАЛИНОНЬКО

Промач

Ка-ли-нонько та ма-ли-нонько, тож не а-но ж зів'є-

а? Гей! то не вту ко-ру, та не вту ко-ру на-ти

си-на зра-ди-ла

Калинонько та малинонько,
 Чом нерано зацвіла.
 Гей та не в ту пору, та не в ту пору
 Мати сина уродила.

Ой зродила мати сина,
 У салдати нарекла,
 Гей та взяла ж його та за рученьку,
 До прийому одвела.

„Ти прийомщику, ти голубчику,
 Прийми сина сокола,
 Та постав сина у станочок
 Та забрий йому лобочок“.

Питається та мати сина:
 „Коли в гості ти прийдеш“.
 — „Гей та тоді, мати, та тоді, стара,
 Як сине море загра.“

Ой заграє та сине море,
 Зо дна камінець зірве!
 Гей зірве море зо дна камінець,
 Та до бережка принесе.

На тім камені, та на тім камені
 Кущ калини зацвіте,
 Гей та у тім кущі, та у тім кущі
 Соловей гніздо зів'є.

Зів'є гніздо та соловейко,
 І діточок наведе,
 Гей та тоді, мати, та тоді, стара,
 Твій син в гості та прийде“.

Лисенко Дес. V, 14.

115. КОМУ ВОЛЯ, А КОМУ НЕВОЛЯ

Ко-му во-ля, а ко-му не во-ля,

Гей, ні-хто не знає мого горя

Кому воля, а кому неволя.
 Гей, ніхто не знає мого горя.
 Мое горе, горе неякев,
 Гей, мое горе великев.
 Білі ручки нічого не роблять,
 А білі ніжки далеко не ходять.

Тільки й ходять у сад, у садочок,
 Гей, щипать ягід, ягідочок.
 Вони ягід, ягід не нарвали,
 Тільки соловейка розпитали:
 „Соловейку, ой ти малесенький,
 Скажи правду, де мій милесенький”.
 — „Ой твій милий не прийде до хати,
 Бо його погнали уже у солдати”.

Лисенко Дес. V, 4.

116. У НЕДІЛЮ У НОЧІ

У неділю у ночі
 Зібралися богачі.
 Стали раду радити.
 Кого в рекрути дати:
 „Багатого не дати,
 Буде в полі орати!
 У вдовиці гарний син —
 Він до того способен!
 Як віддамо сироту,
 Позбудемось клопоту!”

Ревуцкий, Д. „Зол. кл.” I. 94.

V

ПІСНІ ДІВОЧІ І ЖІНОЧІ

117. ПОЖЕНУ Я ЛЕБЕДІ

Грамдленію

По-же-ну я ле-бе-ді до Дунаю, до води, ой, до-
ле моя, до Дунаю, до води

Пожену я лебеді до Дунаю до води.
 Ой, доле моя, до Дунаю до води.
 Ой, вже мої лебеді та й наплавалися...
 Ой, доле моя, та й наплавалися.
 Ой, вже мої карі очі та й наплакалися,
 Ой, доле моя, та й наплакалися.
 Горе ж тому лебедьові, проти води пливучи,
 Ой, доле моя, проти води пливучи.
 Горе мені молодій, свекоркові годючи,
 Ой, доле моя, свекоркові годючи.
 Я свекрові догожу, білу постіль постелю,
 Ой, доле моя, білу постіль постелю.
 Я свекрусі догожу, голівоньки догляжу,
 Ой, доле моя, голівоньки догляжу.
 Діверкові догожу, шовком комір вишию,
 Ой, доле моя, шовком комір вишию.
 Я зовиці догожу, русу косу зав'яжу,
 Ой, доле моя, русу косу зав'яжу.

118. СВІТИ, МІСЯЦЮ

Співаче.

СВІ-ТЯ, МІ-СЯ-ЦЮ І ВИ ЯС-НІ ЗІР-НИ-ЦІ,
 НЕ-МІЛО МІ-ЛО-ГО НЕ МІЛІ Й ВЕЧЕР-НИЦІ.

Світи, місяцю, і ви, ясні зірничі,
 Нема милого, не милі й вечерниці (2).

Візьму відерця, та піду до криниці,
 Аж там мій милий цілує молодиці (2).

Ой, годі, милий, молодиць цілувати,
 Іди додому вечерю вечеряти (2).

Вечеряй, мила, вечеряй, здорова,
 Мені стелеться аж у Крим дорога.

Вечеряй, мила, з дітками здорова,
 Мені зварила дівчина чорноброва.

Богошенко. II, 21.

119. ОЙ, ВИСОКО, ВИСОКО КЛЕН-
ДЕРЕВО

Душе!

ОЙ, ВИ-СО-КО, ВИ-СО-КО, ОЙ, ВИ-СО-КО, ВИСО-КО,
 КЛЕН-ДЕ-РЕ-ВО ЧО-БИ - ВИ.

Ой, високо, високо (2), клен-дерево й од води.
 Ой, хоч же він високо (2), таки листок упаде (2).
 Таки листок упаде (2) і на Дунай попливе,
 Ой, далеко, далеко (2) мій батенько од мене.
 Ой, хоч же він далеко (2) таки мене спом'яне,
 Таки мене спом'яне (2) і дитятком назове.
 Ой, десь мое дитятко (2) на чужій стороні,
 На чужій стороні (2), а в чужого батенька,
 А чи воно снідає (2) чи воно обідає.
 Чи слізеньки вмиває (2) і хустонькою втирає.
 Ані воно снідає (2) ні воно й обідає,
 Но слізеньки виливає (2) хустонькою втирає.

Ревуцький., Зол. кл. II, 73.

120. ОЙ ПІДУ Я ПО ВОДОНЬКУ

Памірка

Ой, дай же, бо-же, з ве-чо-ра по-го-донь-ку,
Візь-мо ві-дер-ця, та й пі-ду по во-донь-ку.
Ку, візь-мо ві-дер-ця, та й пі-ду по во-донь-ку.

Ой, дай же, боже, з вечора погодоньку,
Візьму відерця, та й піду по водоньку.
Як би не мороз, не холодная роса,
То я побігла б аж в березину боса.
Ой, розвивайся ти, сухий той дубоньку,
Ой, повернися мій перший парубоньку.
Ой, розвивайся, та й сухая ліщино,
Забувайся ти, молодая дівчино.

Леонтович, зб. IV, 4.

111. ОЙ, ЛУГАМИ БЕРЕГАМИ

Метрика

Ой, від са-ду та до мо-ря вби-тая до-ро-га.
Ку-ди мо-я пої-хала лю-ба-я роз-мо-ва.
Ку-ди ї-деш, виї-жаєш, си-зо-кри-лий ор-ле.
А хто ж ме-не мо-ло-день-ку та до се-бе при-гор-не.
При-гор-тайся, мо-я ми-ла, при-гор-тайся дру-го-му,
Лиш не ка-жи тої прав-ди, як ме-ні са-мо-му.
Над но-ви-ми во-ро-та-ми чо-рна хма-ра ста-ла,
А на ме-не мо-ло-день-ку по-го-ві-р та сла-ва.

Ой, лугами берегами бистра річенька тече,
Через тую бистру річку вузька кладочка веде.
Ой, ви хлопці риболовці, закидайте неводи,
Витягайте миленького ворон-коника з води.
Бодай тії бистрі річки очеретом заросли,
Вони мого миленького в чужиноньку занесли.
На чужий край, на чужий край, на чужую сто-
рону,
Розплилися чорні кудри по широкім Дунаю.

Леонтович, зб. IV, 13.

122. ОЙ, ВІД САДУ

Памірка

Ой, від са-ду та до мо-ря вби-тая до-ро-га.
Ку-ди мо-я пої-хала лю-ба-я роз-мо-ва.
Ку-ди ї-деш, виї-жаєш, си-зо-кри-лий ор-ле.
А хто ж ме-не мо-ло-день-ку та до се-бе при-гор-не.
При-гор-тайся, мо-я ми-ла, при-гор-тайся дру-го-му,
Лиш не ка-жи тої прав-ди, як ме-ні са-мо-му.
Над но-ви-ми во-ро-та-ми чо-рна хма-ра ста-ла,
А на ме-не мо-ло-день-ку по-го-ві-р та сла-ва.

Ой, від саду та до моря вбитая дорога.
Куди моя поїхала любая розмова.
Куди їдеш, виїжаєш, сизокрилий орле.
А хто ж мене молоденьку та до себе пригорне.
Пригортайся, моя мила, пригортайся другому,
Лиш не кажи тої правди, як мені самому.
Над новими воротами чорна хмара стала,
А на мене молоденьку поговор та слава.

А я тую чорну хмару рукавом розвію,
 Перебула поговір, перебуду й славу.
 Ой, не зійде дрібен дощик без хмари, без грому
 Ой, не вийде дівча заміж та й без поговору.
 Нагримиться, нагримиться дрібен дощик зійде,
 Насміються вороженьки, дівча заміж вийде.

Леонтович, Зб. II, 17.

123. ПІДУ В САДОЧОК

Піду в садочок, нарву квіточок,
 Гей, гей, гей, нарву квіточок (2).
 Нарву квіточок, сплету віночок,
 Гей, гей, гей, сплету віночок (2).
 Сплету віночок, пустю в ставочок.
 Гей, гей, гей, пустю в ставочок.
 Хто вінок спійме, той мене візьме.
 Гей, гей, гей.
 Козак молодий за вінком поплив.
 Гей, гей, гей.

Тільки що поплив, та й по шию вбрів,
 Гей, гей, гей.

Ой, не стій, коню, та надо мною,
 Гей, гей, гей.

Біжи ти, коню, мій дорогою,
 Гей, гей, гей.

Не кажи, коню, що я втопився,
 Гей, гей, гей.

А кажи, коню, що я оженився,
 Гей, гей, гей.

Була молода холодна вода,
 Гей, гей, гей.

Були світелки ясні зірки,
 Гей, гей, гей.

Були бояри з чорної хмари,
 Гей, гей, гей.

Були сватоньки—черепашоньки,
 Гей, гей, гей.

Були музики з бистої ріки.
 Гей, гей, гей.

Леонтович Зб. II, 9.

124. ОЙ, СІВ ПОЇХАВ

Помірно

Ой, сів по-ї-хав на во-ро-ну-му ко-ню,

Я зо-ста-ла-ся як билинонька в по-лі.

Ой, сів поїхав на вороному коню.
 Я зосталася як билинонька в полі (2).

Я зосталася, мною вітер колише,
 Десь мій миленький до мене письмо пише (2).

Ой, пише, пише білими рученьками,
 А дописав дрібними слізеньками (2).

А дописав дрібними слізеньками,
 А передав бистрими річеньками (2).

„Дівчино моя, довго не забарюся,
 Пройде тиждень цей, додому я вернуся“ (2).

Ой, не тиждень, два, мого милого нема,
 Я зосталася як билинонька одна (2).

Леонтович, Зб. II, 3.

125. НЕ СТІЙ, ВЕРБО

Помалу

НЕ СТІЙ, ВЕРБО, над водою! рано рано! НЕ СТІЙ,

ВЕРБО, над водою, та ранесенько.

Не стій, вербо, над водою рано, рано,
 Не стій, вербо, над водою та ранесенько.
 Розвій, вербо, сімсот квіток: рано, рано,
 Розвій, вербо, сімсот квіток та ранесенько.
 Що всім хлопцям по квітоньці: рано, рано,
 Що всім хлопцям по квітоньці та ранесенько.
 Тільки Грицеві нема квітки: рано, рано,
 Тільки Грицеві нема квітки та ранесенько.
 Не журися, милий Грицю рано, рано,
 Не журися, милий Грицю та ранесенько.
 Буде тобі квітка красна: рано, рано,
 Буде тобі квітка красна та ранесенько.
 Буде тобі красна Ганна: рано, рано,
 Буде тобі Гануся та ранесенько.

Леонтович, Зб. I, 24.

126. ЗА ГОРОДОМ КАЧКИ ПЛИВУТЬ

Легко, вухає

За го-ро-дом качки пливут, ка-че-ня-тя кри-чуть,
 а бо-гі дівки заміж і-дуть, а ба-га-ті пла-чуть.

За городом качки пливуть, каченята кричуть,
 Вбогі дівки заміж вийдуть, а багаті плачуть (2).

Вбогі дівки заміж ідуть, з чорними бровами,
 А багаті дівки сидять з кіньми та з волами.

Чи чула ти, дівчинонько, як я тебе кликав,
 Через твоє подвір'ячко сивим конем їхав.

Ой, хоч чула, хоч не чула, не обзивалася,
 Темна нічка Петрівочка, вийти боялася.

Ой, не бійся, дівчинонько, не бійся нічого,
 Бо я хлопець та молодий, не зрадив нікого.

Ой, не хоче твоя мати мене бідну знати,
 Хочє собі багатую невістку шукати.

На що мені на подвір'ї воли та корови,
 Як не буде в моїй хаті любої розмови.

Ой, десь гуде, ой, десь грає, скрипка витинає,
 Оце вдова своїй доні весілля справляє.

Нехай знають, нехай знають, музики грають,
 Нехай знають, нехай знають, як бідні гуляють.

Леонтович, 36. I, 21.

127. ПО-ПІД ТЕРНОМ СТЕЖЕЧКА

Кутко

По ма-терном сте-жеч-ка, по ма-терном сте-жеч-ка
 бу-ла-я бу-ла-я, бу-ла-я бу-ла-я.

По під терном стежечка (2), битая була (2)
 А стежкою дівчина (2), по водицю йшла (2).
 По водицю вона йшла (2), відерця несла (2)
 А в дівчини брівоньки, а в дівчини чорнії, матуся
 дала (2).
 А хто її знатиме, а хто цілуватиме, хлопійко ду-
 ша (2)
 А коли це станеться, а коли це станеться, прийде
 та пора (2).

Леонтович, 36. II, 12.

128. ОЙ, ПІДУ Я В САД ГУЛЯТЬ

Ой піду я в сад гулять, (2)
В саду листоньки шумлять.

Ой, піду я в сад гулять (2)
За нас люди говорять.

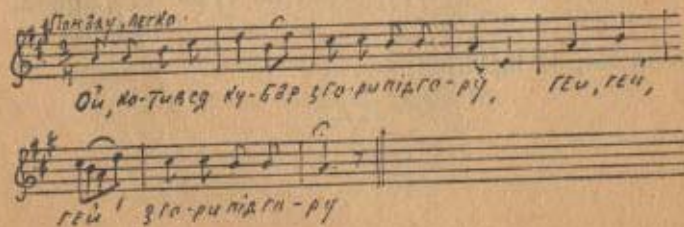
Все про тебе, про мене (2)
Що ти ходиш до мене.

Коли ходиш, то ходи (2)
Поговору не роби.

Бо то, серце, славонька (2)
Люди ж скажуть „правдонька“.

Леонтович Збір. 1, 7.

129. ОЙ, КОТИВСЯ КУБАР

Ой, котився кубар з гори під гору,
Гей, гей, гей, з гори під гору.

А з під теї гори по-під кам'яну,¹
Гей, гей, гей, по-під кам'яну.

З теї кам'яної по-під садочок,
Гей, і т. д.

А у тім садочку по-під яблоньку,
Гей, і т. д.

Наїхали з Дону та і козаки,
Гей, і т. д.

Стали вони яблоньку та і рубати,
Гей, і т. д.

Стали з неї яблучка та і падати,
Гей, і т. д.

А я молоденька по воду йшла,
Гей, і т. д.

Ой, на правій рученьці перстень я несла,
Гей, і т. д.

Ой, мене козаки та й переняли,
Гей, і т. д.

Ой, з правої рученьки перстень ізняли.
Гей, і т. д.

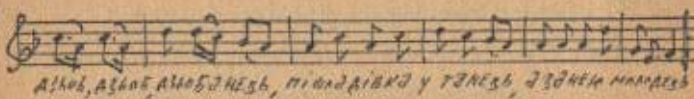
А я молоденька іду плачучи,
Гей, і т. д.

Ой, що за старого заміж йдучи.
Гей, гей, гей, заміж йдучи.

Леонтович, 36. 1, 1.

130. ДЗЬОБКА

Повідаєньку

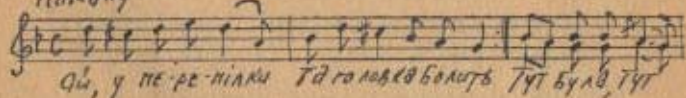

Дзьоб, дзьоб, дзьобка маленька,
Повідай, повідай, де ж твоя ненька.
Чи на маковці сиділа, сиділа,
Чи дрібний мачок дзьобала, дзьобала.
Дзьоб, дзьоб, дзьобанець,
Пішла дівка у танець,
А за нею молодець.

Лисенко. „Молод“. Ч. 7.

131. ПЕРЕПІЛКА

Помічу

Ой, у перепілки та головка болить (2).
Тут була, тут перепілочка,
Тут була, тут сизокрилая.

Ой, у перепілки та плечі болять (2).
Тут була і т. д.

Ой, у перепілки та рученьки болять (2).
Тут була і т. д.

Ой, у перепілки та колінця болять (2).
Тут була і т. д.

Ой у перепілки та спинька болить (2).
Тут була і т. д.

Ой у перепілки та старий мужичок (2).
Тут була і т. д.

Із комори йде і нагайку несе (2).
Тут була і т. д.

Він нагайку несе, бородою трясє (2).
Тут була і т. д.

А у перепілки молодий мужичок (2).
Тут була і т. д.

Із базару йде, черевички несе (2).
Тут була і т. д.

Лисенко. „Молод“. Ч. 10.

132. КІЗЛИК

ШКІРЕНЬКО

Вийди, вийди, кіз-ли-ку, вийди вийди рано, вийди вийди рано,
 вийди вийди рано, вийди погуляймо,
 Та скажи нам, кіз-ли-ку, як дівочки скачуть,
 Ой, так хорошенько, ой, так приязненько.
 Кіз-ли-ку, а обернися, з якою панною обнімися;
 Хоч з старою, хоч з малою, хоч з дівкою молодою.
 Лисенко. „Молод.“ Ч. 24.

133. КОЛО ДУНАЄЧКУ, КОЛО
БЕРІЖЕЧКУ

Помста, скайіко

Ко-ло Ду-на-є-ч-ку, ко-ло бе-ре-же-ч-ку
 да-ри-чу-ла во-да з ду-на-ю, з ду-на-ю
 ти-хо-го з бе-ріж-ка кру-то-го

Коло Дунаєчку, коло беріжечку
 Да ринула вода з Дунаю,
 З Дунаю тихого,
 З беріжка крутого.

Там три козаки коней напували,
 Да ринула вода з Дунаю,
 З Дунаю тихого,
 З беріжка крутого.

А Максимко каже: „Я Катрусю люблю“,
 Да ринула і т. д.

Я Катрусю люблю і за себе візьму,
 Да ринула і т. д.

А Андрійко каже: „Я Парасю люблю“.
 Да ринула і т. д.

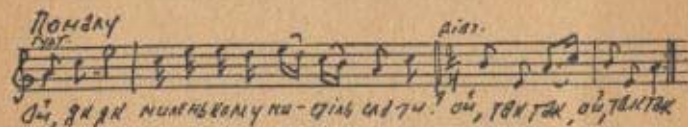
Я Парасю люблю і за себе візьму,
Да ринула і т. д.

А Василько каже: „Я Марусю люблю“,
Да ринула і т. д.

Я Марусю люблю і за себе візьму.
Да ринула і т. д.

Лисенко. „Молод.“ Ч. 10.

134. НЕЛЮБ

Ой, як, як миленькому постіль слати,
Ой, так, так (2).

Ой, як, як миленького посадити.
Ой, так, так (2.)

Ой, як, як коло миленького сісти.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як миленького обняти.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як миленького цілувати.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як од милого встати.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як милого підвести.

Ой, так, так (2).

Ой, як, як з миленьким розставаться.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як та нелюбу постіль слати.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як та нелюба посадити.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як коло нелюба сісти.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як нелюба обняти.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як та нелюба цілувати.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як та нелюба підвести.
Ой, так, так (2).

Ой, як, як із нелюбом розставаться.
Ой, так, так (2).

Лисенко. „Молодоці“. Ч. 20.

135. ПОСАДИЛА ОГІРОЧКИ

Посадила огірочки в лузі над водою,
Сама буду поливати гіркою сльозою.

Ростить, ростить огірочки
В чотири листочки,
Не бачила миленького
Аж три вечерочки.

Тільки тоді побачила, як корову гнала,
Добриденя не казала, бо мати стояла.

А він махнув шапочкою,
Будь мила здорова,
Гуляй мила із другими
Не скажу ні слова.

Летять галки через балки,
Та летячи кричуть:
Передайте тій дівчинці,
Хай вона не плаче.

Запис. В. Шаравським.

136. ПОЛОВИНА САДУ ЦВІТЕ

Не швидко.

По-ло-ви-на са-ду цві-те, по-ло-ви-на в'я-не,

Пер-ше хо-див вір-но лю-бив, те-пер не за-гля-не.

Половина саду цвіте, половина в'яне,
Перше ходив — вірно любив, тепер не загляне.

Перше ходив — вірно любив, тепер не загляне,
Через мое подвір'ячко сивим конем грає.

На зеленім барвіночку коня попасає,
З мурової криниченьки коня напуває.

З мурової криниченьки коня напуває,
А на мене молодую зкоса поглядає.

Годі, годі, козаченьку, зкоса поглядати,
Ходи, сядеш коло мене, щось маю сказати.

Ходи, сядеш коло мене — щось маю сказати,
Через тяжкі вороженьки мусиш покидати.

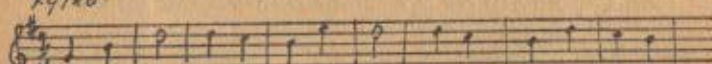
Тече річка невеличка, тече вода мілко,
Як ти мене рознелюбиш, то я тебе й тільки.

Тече річка невеличка, скочу — перескочу,
Таки візьму чорнявую, бо я її хочу.

Запис. В. Шаравським.

137. ОЙ, ВИЙСЯ, ХМЕЛЮ

Хутко.

Ой, вийся, хмелю, ой вийся, хмелю, вище ма-ї

Хв-ти, вище ма-ї хв-ти.

„Ой, вийся, хмелю, ой, вийся, хмелю,
 Вище мої хати, вище мої хати.
 Ой, пусти мене, ой пусти мене,
 Мати погуляти, мати погуляти.
 Та й ой, піду я, та й ой піду я,
 Все берегом лугом, все берегом лугом.
 Ой, підійду я, ой підійду я
 Та до криниченьки, та до криниченьки
 Що в криниченьці, що в криниченьці
 Вода прибуває, вода прибуває.
 Там козаченько, там козаченько
 Коня напуває, коня напуває.

Ревуцький. IV в. п. 2.

138. НЕ СПІВАЙТЕ, ПІВНИЧЕНЬКИ

Пом'ячу.

НЕ СПІ-ВАЙ-ТЕ ПІВ-НИ-ЧЕНЬ-КИ, НЕ ВМЕНШАЙТЕ
 НО-ЧІ, БО ЦЕ Ж МО-Ї НЕ ВІСПІ-ЛИСЬ КАРЕНЬКІ-О-ЧІ

Не співайте, півниченьки, не вменшайте ночі,
 Бо ще ж мої не виспались каренькі очі.

Тоді ж мої очки спали, ніжки спочивали,
 Ой, як були малесенькі, гей, любитись не знали.
 Минулися мої ходи через три городи.
 Серце ж мое кохане любиться годі,
 Ой, як годі любитися, то годі й ходити.
 Нехай же нас перестануть, гей, вороги судити.
 Ой, судять нас вороженьки, та й судять нас люди,
 Що з нашого коханнячка нічого не буде.
 Гарно, мати, в саду спати поміж вишеньками;
 Защебечуть соловейки поміж віточками.
 Защебечуть соловейки, загудуть голубки,
 Гарно, мати, в саду спати, де ходять парубки.
 Один іде, коня веде, другий коня в'яже,
 Третій іде під віконце: „добрий вечір“ каже.
 „Добрий вечір“, стара мати, дай води напитись,
 Хорошую дочку маєш, позволь подивитись.
 „Стоїть кухоль на мітлиці, візьми, та й напийся;
 Ходить дочка по світлоньці, волю-подивися.
 Мету хату, мету сіни, та й засміялася;
 Вийшла мати води брати, та й догадалася.
 Ой, чого ж ти, доню моя, чого ти смієшся.
 Полюбила п'яниченьку, та й не признаєшся.
 Ой, пий, мамо, сюю воду, що я наносила,
 Люби, мамо, того зятя, що я полюбила.
 Не розливай, мамо води, бо тяжко носити;
 Не розлучай мене з милим, тобі з ним не жити.
 Буду пити, буду лити, буду розливати.
 Не до любови маю зятя, буду розлучати.
 Як розлучиш, моя мати, комиш із водою,
 Так розлучиш, моя мати, зятя із дочкою.

Упав сніжок на обліжок взявся водицею,
 Люблю тебе, дівчонько, ще й молодичею.
 Упав сніжок на обліжок, та й не розтане,
 Ходив би я до другої, серце не пристане.

Котиц. Нар. пісні.

139. ОЙ, ВИЙДУ Я НА ГІРОНЬКУ

Помічу.

Ой вийду я на гі - роньку біленькими ніженьками - жень - жень - ми

А я тієї пригодоньки не боюся - ся Ой любив та покинув,
 Та на тебе дів - чино, подивлюся - ся Козаченьку не прибуде

Ой, любив та покинув, Ой, любив та покинув

Ой, вийду я на гіроньку
 Біленькими ніженьками,
 Гляну я на дубонька,
 Та карими оченьками.
 А на тім на дубоньку
 Голубонько гуде,
 На козака пригодонька,
 Козаченьку не прибуде.
 А я тієї пригодоньки не боюся,
 Та на тебе, дівчино, подивлюся,
 Ой, любив та покинув,

Козак дівку чорнобриву,
 Що дурніша всіх (2).

Лисенко Дес. II. 1.

140. ЧЕРВОНАЯ КАЛИНОНЬКА НА ЯР ПОДАЛАСЯ

З тих з. пом'яму

Чер - во - на - я ой та ді - вчи - нонь - ка - на

на яр по дуб - онь - ка - ся на яр по дуб - онь - ка - ся

на - ся мо - ко - ва - я, ой та ді - вчи - нонь - ка - на

в ко - за - ка - ка - на на - ся

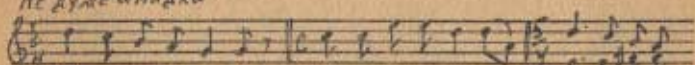
Червоная ой, та калинонька, на яр подалася (2),
 Молодая ой, та дівчинонька в козака вдалася.
 Які очі, ой та такі брови, така й головонька,
 Як зійдуться вони до купоньки, любая розмова.
 Пішла наша любая розмова крутими ярами,
 Зостанеться молода дівчина з чорними бровами.
 Бодай же ти, степова могило, запала ярами,
 Через тебе, степова могило, вечерю втеряла.

Ой, учора втерjala вечерю, втерjаю й тепер,
 Чогось моя вірна жінка смутна, невесела.
 Хоч весела, а хоч невесела, говори зі мною,
 Як не будеш зі мною говорити, умру за тобою.
 Через гору, гору кам'яную орел воду носить,
 Ой там козак молоденький в лузі траву косить.
 Ой, там його ненька старенька вечерю приносить,
 Ой, вечеряй, ой, ти стара мати, коли наварила,
 Бо вже ж мені парню молодому вечеря не мила.
 Бо вже ж мені парню молодому дівчина робила.
 Брала воду з каламутного броду, коня напувала,
 Брала сок із-під білих ніжок хлопця чарувала.
 Чаруй, чаруй, молода дівчино, коли довелось,
 Бо вже ж мені хлопцю молодому на горі пішлося.

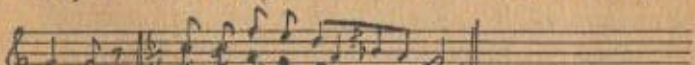
Лисенко. Дес. X, 5.

141. ОЙ, КОЛИ Б ТОЙ ВЕЧІР

Не дуже швидко.

Ой, ко-ли-б той-вечір, та-й ко-вече-рі-ло, то-б моє-сер-

деч-нько та-й ко-весе-лі - ло

Ой, коли б той вечір та й повечоріло,
 То б моє серденько та й повеселіло.

Ой, коли б той вечір та й сонечко зайшло,
 То б моє серденько та й до мене прийшло.

Ой, прийді, прилини ти, яснее сонце,
 То я тебе пушу та й через віконце.

Ой, як упускала—легенько вдихала,
 А як випускала—плакала, ридала.

Ой, як випускала, плакала й ридала,
 Вийшла за ворота, правдоцьки питала.

„Чи ти мене любиш, чи з мене смієшся.
 До другої ходиш, та й не признаєшся.“

Ой, я тебе люблю і любити буду,
 Признаюсь по правді, сватати не буду.

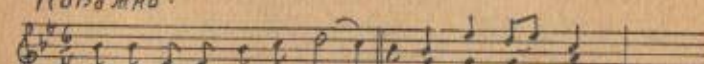
Не позволять батько, не позволять мати,
 Ще й рід не дозволить дівчиноньку взяти.

Ще й рід не дозволить дівчиноньку взяти,
 Стиха говорімо, щоб не вчула мати.

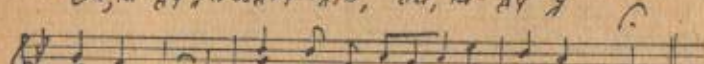
Вериківський. Дес. п. п. 4.

142. ОЙ, ПІДУ Я В САД ГУЛЯТЬ

Повільно.

Ой, пі-ду я в сад гу-лять, ой, пі-ду я

в сад гу-лять, ой, в сад у ви-шеники шум-лять

Ой, піду я в сад гулять, (2)
 Ой, в саду вишеньки шумлять.

Ой, піду я в сад гулять (2)
Ой, за нас люде говорять.

Все про тебе і про мене:
Ой, що ти ходиш до мене.

Коли ходиш, то ходи,
Ой, коли любиш, то люби.

Коли любиш, то люби,
А поговору не роби.

Бо то, серце, поговір,
А люде кажуть, що ти мій.

Бо то серце, славонька,
А люде скажуть „правдонька“.

Ой, піду я у лісок,
Ой, пушу стиха голосок.

Чи мій милий не вчує,
Ой, чи він другу цілує.

Вериківський, Дес. Н. П. 3.

143. ОЙ, УЧОРА ІЗВЕЧОРА

Невтушевська.

Ой, учо-ра ізвечо-ра по-саме-льк-на

авно-ту-ра, по-саме-льк-на авно-ту-ра.

Ой, учора ізвечора пасла Маланка два качура, (2)
А пасучи загубила, у чистім полі заблудила.
В чистім полі Василь оре, йому Маланка кукіль
поле.

Ой, гопчику, Васильчику, посію тебе, горобчику.
Буду тебе проривати, по тричі на день поливати.

Вериківський 10 н. п.

144. ЯК У-СТРОК ЖЕ Я ПІШЛА

Рухлива.

Як у строк же я пі-шла, неньку вдома бро-сила,

я із строку я прийшла неньки вдома не знайшла.

Як у строк же я пішла,
Неньку вдома кинула,
А із строку я прийшла,
Неньки вдома не знайшла.
Найшла в полі могилу,
Широкою долину.
До могили припала, ой.
Оту я неньку згадала:
Встань, устань, пробудись,
Своє горе розкажи;
Ой, рада б я, дитя, встать,
Своє горе розказать.

Насипали землиці
 На карії очиці.
 Іди, доню, рідная,
 До свого братика.
 Брат сестрицю зустрічав
 Та й до сестри одсилав.
 А сестриця стрічала,
 Ще й у двір зазивала:
 „Сестро, сестро, сестриця,
 Одна ненька родила,
 Одна ненька родила,
 Не одну долю ділила;
 Мені дала в світі житть,
 Тобі дала вік служить,
 Мені дала панувать,
 Тобі дала горювать“.

Козницький. 4. нар. піс. 1.

145. ОЙ, ДА ВИ, КОМАРИКИ

Помірно, хадато.

Ой, да ви ко-ма-ри-ки мо-ї, да гей! 3 2 4 0
 про що ой, да ви ку-са-е-те ме-не?

Ой, да ви, комарики мої, да гей.
 За що, про що ой, да ви кусаєте мене.

Ой, да ви кусаєте мене, да гей,
 Кров гарячу, ой, да випиваєте з мене.
 Ой, да випиваєте з мене, да гей.
 Що од вас же, ой да голівонька болить,
 Ой, да щире серденько шумить, да гей.
 Ой, піду я, ой, та в сад зелененький гулять,
 Ой, та в сад зелененький гулять, да гей,
 Та й сяду ж я, ой, да під горіховим кушом,
 Ой, да під горіховим кушом, да гей.
 Да задумаю, ой, да свою прежнюю любов, да гей.
 Любов наша, ой, да любов наша дорога.
 Ой да любов наша дорога, да гей.
 Ой, розлука, ой, да розлука тяжка.

Козницький, 4. н. п. 3.

146. ОЙ, У ПОЛІ, ПОЛІ

Спогінно

Ой, у по-лі по-лі світлиця сто-я-ла, в тії світлиці
 зі Мару-ся ле-жа-ла.

Ой, у полі, полі, світлиця стояла,
 А в тій світлиці Маруся лежала.
 А в тій світлиці Маруся лежала,
 Чорним шовком головку в'язала.

Приїжджає три козаки з полку,
 Розв'язати Марусі головку.
 „Ой, хто ж мені з трьох зілля дістане,
 Той мені за дружиноньку стане.“
 Ой, став козак трьох зіллячко рвати,
 Аж летить зозуля, та й стала кувати:
 „Козаче, козаче, на що тобі зілля,
 В твоєї Марусі сьогодні весілля.“

Козацький, 8 н. п. 3.

147. КОЗАЧЕНЬКУ, ЩО ТИ РОБИШ

Поміту.

Ко-за-чен-ьку, що ти ро- биш?

Та Ко-за-чен-ьку, що - ти ро- биш?

Та на-що дів-ку зу - ма зва-диш

Козаченьку, що ти робиш,
 Та козаченьку, що ти робиш,
 Та на що дівку з ума зводиш.

Не я ж з ума звожу,
 Та й не я ж її з ума звожу,
 Та звела ж її темна нічка.

Звела темна нічка,
 Та й звела її темна нічка,
 Солодкий мед, вино, горілочка.

Ой, на ставу, на ставочку,
 Та ой, на ставу, на ставочку, -
 Та пливуть качки в три рядочки.

Одна одну спережає,
 Та й одна одну спережає,
 Та кожна собі пару має.

Тепер же я не дівочка (2)
 Нема стрічки ні віночка.

Нема стрічки, ні віночка (2)
 Та на головці хустиночка.

Та на головці хустиночка (2)
 Та тепер же я покриточка.

Кошиц, 36. 1, 1.

148. ОЙ, У ПОЛІ НИВКА

Полі злегенька.

Ой, у по-лі нив-ка, ро-де сте-бе-линка, там вів-та-ка

Жи-то жд-а-д гарка гарко-брина

Ой, у полі нивка, росте стебелинка,
 Там дівчина жито жала, гарна чорнобривка. (2)

Жала ж вона, жала, сіла спочивати,
 Їхав козак з України, мусів шапку зняти. (2)

Мусів шапку зняти, день добрий сказати:
 Помагай бог, дівча моє, тобі жито жати. (2)

А дівчина стала, йому одказала;
 Вона ж йому одказала, серденьком назвала. (2)

Як ідеш додому, не кажи нікому,
 Бо рознесуть сее люди, як вітер соломю. (2)

А вітер тихенький, солома легенька.
 Візьмуть мене люди в зуби, я ще ж молоденька. (2)

А вже ж сая слава по всім світі стала,
 Що дівчина козаченька серденьком назвала. (2)

А вже ж тая слава по всім городочку,
 Що дівчина козакові вишила сорочку. (2)

Вари, мати, вечеряти, а я ляжу спати,
 Обіщався козаченько музики наняти. (2)

В нього нема сім пар волів, ще й не має хати,
 Він не може, моя доню, на рушничок стати. (2)

Вари, мати, вечеряти, а я сяду шити,
 Обіщався козаченько на музиках бути. (2)

В нього нема сім пар волів, а ні трій корови,
 Він не буде тебе знати, в тебе чорні брови. (2)

Кошви. 36. II, 5.

149. СВИТИ, СВИТИ, МІСЯЦЮ

Помоду.

Сві-ти, сві-ти, ні-с'язю, гей! цюжна зор'я, та

Гей, Гей, Гей, Гей! про-сві-щай до-рі-женку!

Аж на край се-ла.

Світи, світи, місяцю, гей,
 Ще й ясна зоря, гей, гей, гей, гей,
 Просвіщай доріженьку
 А ж на край села.
 Просвіщай доріженку, гей,
 Аж на край села,
 Аж до того дворику, де живе вдова.
 А у тої у вдови дочка молода,
 По світлонці ходить,
 Чеше волоса. (2)
 Чеше ж вона, чеше,
 Перечісує, голубою стрічкою
 Переплітує. (2)
 Голубою стрічкою переплітує,
 А другою красною перев'язує.
 А другою красною, гей, перев'язує,
 До свого миленького переказує.

Ой, ти милий, миленький, гей, скарай тебе бог,
 Утоптав доріженьку через темний луг.
 Утоптав доріженьку, перестав ходити.
 Зробив худу славоньку, покинув любити.

Кошич, 36 II, 2.

150. ЗАШУМІЛА ЛІЩИНОНЬКА

Помалу.

Зашу-мі-ла лі-щи-нонька, Зашу-мі-ла.
 лі-щи-нонь-ка, Зашу-мі-ла дівчи-нонька.

Зашуміла ліщинонька,
 Зашуміла.
 Заплакала дівчинонька, (2)
 Заплакала, затужила, (2)
 Нема того, що любила.
 Нема його і не буде (2)
 Розраляли злії люде.
 Розраляли, розсудили, (2)
 Щоб ми в парі не ходили.
 Ходить будем а ми в парі, гей,
 Ходить будем, одно друге любить будем (2).

Кошич, II, 1.

151. ОЙ ПІД ГОРОЮ, ПІД КАМ'ЯНОЮ

Згук

Ой, під го-ро-ю, під ка-м'я-но-ю
 Там сидів го-луб із го-луб-ко-ю

Ой, під горою, під кам'яною,
 Там сидів голуб із голубкою.
 Цілувалися, милувалися,
 Сизими крильми обіймалися.
 Налетів орел з крутої гори,
 Розбив—розлучив голубів з пари.
 Голубка ходє, жалібно гудє,
 Що вже з голубом жити не будє.

Лисенко. Дес. VI, 29.

152. ОЙ, ВИЙДУ Я НА МОГИЛУ

Помалу.

Ой, вийду я на моги-лу, могила ви-со-ка,
 На диллю-ся на диллю, доли ка глибо-ка

Ой вийду я на могилу —
Могила висока.
Подивлюся на долину —
Долина глибока.

А по тії долиноньці
Буйний вітер віє,
Ой здається, не журюся —
Само серце мліє.

Ой здається, не журюся —
Самі сльози ллються;
Як вийду на вулицю,
Вороги сміються.

Не смійтеся, воріженьки,
На сміх вам не буде,
А з нашого закохання
Нічого не буде”.

Два голуби воду пили,
А два колотили;
Бодай тії та сконали,
Що нас розлучили.

Бодай тії не сконали,
А щастя не мали,
Що нас розлучили
З коханої пару.

Ковощенко. 36. III, 87.

135. ОЙ ТИ, ДУБЕ КУЧЕРЯВИЙ

Домбай, співуче.

Ой жу-да-че ку-че-ря-вий! Ли-ст то-бі ря-сний?
Ти ко-за-че мо-ло-дець-кий? сло-ва-ми пре-красний?

Ой ти, дубе кучерявий,
Лист на тобі рясний,
Ти козаче молоденький,
Словами прекрасний.

Слова твої ласкавії,
А чортова думка:
Поки я тебе не знала,
Гула як голубка.

Гула, гула голубонька,
Полинула в поле,
А линучи говорила:
„Горе ж мені, горе“.

А линучи говорила:
„Горе ж мені, горе,
Утопила головоньку
У безодне море“.

Ковощенко. 36. III, 87.

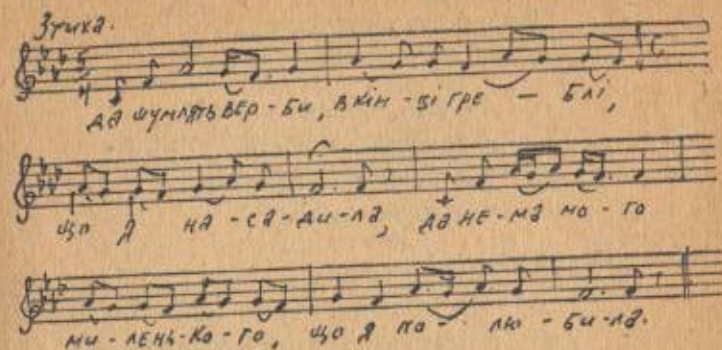
154. НА ГОРОДІ КАЛИНА

На городі калина, (2)
 Там гуляла дівчина.
 Там дівчина гуляла, (2)
 Калиноньку ламала.
 У пучечки в'язала, (2)
 До личенька рівняла.
 Ой, як би ж я така, (2)
 Як калина жаркая,
 То пішла б я на базар (2)
 Та купила б голубця,
 Та купила б голубця (2)
 Чорні брови до лица.
 Та принесла б додому, (2)
 Та й пустила б додолу.
 Насипала б пшениці (2)
 Й холодної водиці.
 Він пшениці не клює, (2)
 Либонь же він полине.
 Ой, полине, полине (2)
 У чужий край, далекий.

Лисенко. Дес. V, 35.

155. ДА ШУМЛЯТЬ ВЕРБИ

Да шумлять верби в кінці греблі,
 Що я посадила,
 Да нема мого миленького,
 Що я полюбила.

Ой, немає козаченька —
 Поїхав за Десну,
 Рости, рости, дівчинонька,
 На другу весну.

Росла, росла дівчинонька,
 Та й на порі стала,
 Ждала, ждала козаченька,
 Та й плакати стала.

Ой не плачте, карі очі,
 Така ваша доля,
 Полюбила козаченька
 При місяцю стоя.

Зелененькі огірочки,
Жовтенькі квіточки,
Нема мого миленького,
Плачуть карі очі.

Болять, болять мої очі.
Серденько понишло...
Не бачу я миленького,
І діло не мило.

Збірн. Квітка. № 641.

156. ОЙ, ГЛИБОКИЙ КОЛОДЯЗЮ

Дуже повільно.

Ой, гли-бо-кий ко-ло-дязю,
зо-ло-ті-ї кла-чі, зо-ло-ті-ї кла-чі,
зо-ло-ті-ї кла-чі.

Ой глибокий колодязю,
Золоті ключі (3)
А вже ж мені докучило,
В світі горюючи (3).
Ой, глибокий колодязю,
Боюсь, щоб не впасти (3)

Полюбила пройдисвіта,
Прийдеться пропасти (3).

Ой, глибокий колодязю,
Боюсь, щоб не впала (3).

Полюбила пройдисвіта,
Та й на-віки пропала (3).

Лисенко. Дес. I, 17.

157. ОЙ ГАЮ МІЙ, ГАЮ

Повільно.

Ой, га-ю мій, га-ю, та гу-стий
не про-гля-ну: у-пу-сти-ла та-ко-го.
гу-боць-ка, то вже ж не піймаю.

Ой, гаю мій, гаю,
Та густий, не прогляну;
Упустила та голубонька,
Та й уже ж не піймаю.

Ой хоч же піймаю,
Та й уже ж не такого,
Не приляже мое серденько
Ніколи до його.

Ой, гаю мій, гаю,
Та густий, зелененький.
Любив мене та козаченько
Хороший, молоденький.

Ой, гаю мій, гаю,
Та густий кучерявий,
Любив мене та козаченько
Хороший, чорнявий.

Лисенко, Дес. I, 21.

158. ЧОРНА ГРЕЧКА

ХУТЕНЬКО, ЖІРТУНТИ.

*ЧОРНА ГРЕЧКА, БІЛІ КРУПИ, ДЕРЖИМОСЯ, СЕРЦЕ, КУПИ,
ЖАВНО.*

ЯК НЕ БУДЕМ ДЕРЖАТИСЯ, БУДУТЬ ЛЮДЕ СМІЯТИСЯ - ТИ - ОУ

Чорна гречка, білі крупи,
Держімося, серце, купи:
Як не будем держатися,
Будуть люде сміятися.

Чорна гречка, білі крупи,
Не впадайся, дівча, в руки,
Бо як в руки попадешся,
То ж то лиха наберешся.

Ледве дівка шлюб узяла,
Слізеньками ся залляла:
Ой, що ж бідна я зробила,
Що п'яницю полюбила.

Ой ледве ввійшов він до хати.
Зараз лізе цілувати;
А не вспів на лавці сісти,
Кричить: „Жінко, давай їсти“.

Ой подала борщ без м'яса,
Сама сіла, підперлася,
Ой, що ж бідна я зробила,
Що п'яницю полюбила.

Летить миска до порога,
„Чоловіче, бійся бога,
Що ти таке в світі робиш,
Що все такий п'яний ходиш“.

Чорна гречка, білі крупи,
Не впадайся, дівча, в руки,
Бо як в руки попадешся,
То ж то лиха наберешся.

Білі крупи, чорна гречка,
Дурна дівка, як овечка;
Дурна, дурна,—скрутилася,
Десь дурману об'їлася.

Лисенко. Дес. I, 38.

159. ТА ТУМАН ЯРОМ

Та туман яром,
 Та туман яром,
 Мороз долиною,
 Та мороз долиною.
 Та не по правді
 Та козаченько
 Живе з дівчиною,
 Та живе з дівчиною.

Що пізно ходиш,
 Рано виходиш,
 Важиш на другую —
 Та важиш на другую.
 Та по-над річкою,
 По-над бистрою
 Та цигани стояли
 Та цигани стояли.

Та поміж тими
 Та циганами
 Та циганка ворожка,
 Та циганка ворожка.

Та до тої
 Та циганочки
 Втоптана доріжка,
 Та втоптана доріжка.

Лисенко, Дес. VIII, 7.

160. ОЙ ПОПЛИВИ, УТКО

Ой попливи, утко,
 Проти води прудко, —
 Та накажи моїй неньці,
 Що умру хутко.

Вутоньки немає, —
 Матінки не буде,
 Десь на мене молодую
 На-віки забуде.

Ой полети, галко,
 Де мій рідний батько, —
 Нехай мене одвідає,
 Коли йому жалко.

Галочки немає, —
 Й батенька не буде, —
 Десь мене молодую
 На-віки забуде.

Лисенко. 36. I, 18.

161. НЕ ХИЛИСЯ, СОСНО

Дуже помірено.

НЕ хи-ли-ся со-сно, бо й так мені тос-но
 НЕ хи-ли-ся вільхо-во-ре, бо й так мені го-ре

Не хилися, сосно, бо й так мені тосно,
 Не хилися, вільхо, бо й так мені гірко,
 Не хилися, дубе, бо й так мені біде,
 Не хилися, яворе, бо й так мені горе.
 Не хиліться низько, — нема милого близько,
 Не будьте вночі, вийміть мені очі.

Лисенко, 36. II, 37.

162. ОЙ ЗЙДИ, ЗЙДИ, ЯСЕН МІСЯЦЮ

Дуже повільно, безшвидко.

Ой, зй-ди, зй-ди я-сен мі-ся-цю, як ман-ко-пе-е
 ко-ло, ой, вий-ви-йди сер-це-дів-чи-но
 Та про-мов до ме-не сло-во.

— Ой зйди, зйди, ясен місяцю,
 Як млинове коло,
 Ой вийди, вийди, серце-дівчино,
 Та промов до мене слово.
 — Ой і рада б я та виходити
 І з тобою говорити,
 Та й судять-гудять вражі люде,
 Хотять же нас розлучити.
 Ой не бий, мати, не лай, мати,
 Та не роби каліченьки,
 Зав'яжи очі темної ночі
 Та веди до річеньки.
 А як приведеш та до річеньки,
 Розв'яжи карі очі, —
 Нехай гляну я та подивлюся,
 З світом білим попрощаюся.

Ой, світе ясний, світе прекрасний,
 Як на тобі тяжко жити,
 Ой іще тяжче молодесенькій
 Не нажившись умирати.

Лисенко, Зб. II, 34.

163. БОЛИТЬ МОЯ ГОЛОВОНЬКА

Помалу, сьмотно.

Бо-лють, бо-лють го-ло-вонь-ка, ні-чим за-в'язу-
 за-ти, а да-ле-ко ро-ди-ни ні-ким
 ні-ка-за-ти.

Болють моя головонька—
 Нічим зав'язати,
 А далеко до родини—
 Ніким наказати.
 Зав'яжу ж я головоньку
 Шовковим платочком,
 Накажу ж я до родини
 Сизим голубочком.
 Шовковая хустинонька
 Голови не в'яже,

Сизокрилий голубонько
 Правдоньки не скаже.
 Ой, вирву ж я з рожі квітку
 Та й пушу на воду:
 „Пливи, пливи, з рожі квітко,
 Аж до мого роду“.
 Пливла, пливла з рожі квітка
 Та й на воді стала,
 Вийшла мати води брати
 Та й квітку пізнала:
 „Ой десь моя дитинонька
 Недужа лежала“.
 — Не лежала, моя мати,
 Ні дня, ні години:
 Попалася в добрі руки—
 Невірній дружині“.

Козицький. Укр. пісні № 5.

164. ОЙ ЛЕТИЛА ГОРЛИЦЯ ЧЕРЕЗ САД

Не дуже швидко, весело.

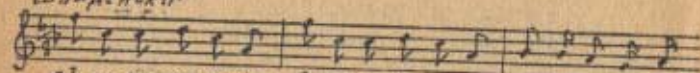
Ой, ле-ті-ла гор-ли-ця че-рез сад, гей
 че-рез сад, гей! По-спі-ши-ла кір'я-ка че-рез сад,
 гей! — че-рез сад

Ой летіла горлиця через сад,
Через сад, гей, розпустила пір'ячко
На весь сад, гей, на весь сад.
Ой хто тее пір'ячко ізбере,
Ізбере, гей, той мене молодую
Забере, гей, забере.
На курочці пір'ячко в один ряд,
В один ряд, гей, любімося, серденько,
В один лад, гей, в один лад.

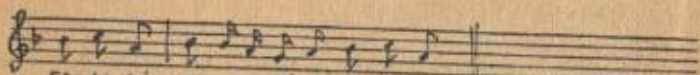
Лисенко. Дес. VIII, 9.

165. ОЙ НЕ РОСТИ, КРОПЕ

Швиденько.

Ой, не ро-сти, кропе, ой, не ро-сти, кропе, висо-ко та й у

го-ра-ді, ду-са-ю та й у го-ра-ді

Ой, не рости, кропе, (2)
Високо та й у городі (2).
Ой не ходи, старий, (2)
Коло моїх та воріточок (2).
Ой не топчи, старий, (2)
Кудрявої м'яти (2).
Я того старого (2)
Од роду не любила, (2)
По його слідочку (2)
Каменем да покотила (2).

Ой як тяжко—важко (2)
Каменю да котитися, (2)
А ще тяжче, важче (2)
Старому та женитися (2).
Ой, порости, кропе, (2)
Високо та й у городі (2)
Ой, походи, молоденький, (2)
Коло моєї хати; (2)
Ой потопчи, молоденький, (2)
Кудрявую м'яту, (2)
По його слідочку (2)
Перстиньком да покотила (2).
Ой як легесенько (2)
Перстиньку да котитися, (2)
А ще й легше, легше, (2)
Молодому да женитися (2).

Ревуцький. Зол. Кл. I, 7.

166. ОЙ НЕ СВИТИ, МІСЯЧЕНЬКУ

Помірно.

Ой, не сві-ти, мі-ся-ченьку не сві-ти ми ко-му

Тіль-ки сві-ти ми-лень-ко-му, як і-де до

до-му, як і-де до до-му

Ой не світи, місяченьку,
Не світи нікому,
Тільки світи миленькому,
Як іде додому (2).

Світи йому ранесенько,
Та й розганяй хмари;
А як же він іншу має,
То зайти за хмари (2).

Світив місяць, світив ясний
Та й зайшов за тіні;
А я бідна гірко плачу:
Зрадив мене милий (2).

„Або ж мене вірно люби,
Або ж на-вік лиши,
Або мої чорні брови
На папері спиши“ (2).

— „Писав же я чотирі дні
І чотирі ночі,
Та не можу ісписати
Твої карі очі“ (2)

„Писав же ти на папері,
Пиши на китайці,
Не змалюєш та звечора,
То я умру вранці“ (2).

Лисенко. Збірн. II, 38.

167. ОЙ НА ГОРІ

Момірко.

Ой, на го-рі пше-ничен-ька, а в до-лині о-вес,
Гей, а в до-лині о-вес, а в до-лині о-вес!

Ой на горі пшениченька,
А в долині овес,
Гей, а в долині овес,
А в долині овес.
Не по правді мій миленьий,
Ти зі мною живеш,
Що до тої дівчиноньки
Та що вечора ідеш.
А до мене молоді
Та й у двір вже не зайдеш.

Степовий. Дес. IV, 5.

168. КОЛО МЛИНА, КОЛО БРОДУ

Момірко.

Ко-ло мли-на, ко-ло бро-ду, ко-ло мли-на
ко-ло бро-ду а в до-лині о-вес!

Коло млина, коло броду,
Коло млина, коло броду,
Два голуби пили воду.

Вони пили, гуркотіли,
Вони пили, гуркотіли,
Ізнялися, полетіли.

Ізнялися, полинули,
Ізнялися, полинули,
Крильцями стрепенули.

Крильцями стрепенули,
Крильцями стрепенули,
Про кохання спом'янули.

Лисенко. Дес. IV, 8.

169. ЗЕЛЕНАЯ ЛІЩИНОНЬКО

Зтиха

ЗЕ-ЛЕ-НЬ-О ЛІ-ЩИ-НОНЬКО, ТАМ НЕ ГО-РИШ

ТА ВСЕ КУ - РИШ-СЯ, ГЕЙ! МО-ЛО-ДІ-Я

ТА ДІВ-ЧИ - НОНЬ-КО, ТА-ГО ПЛА-ЧЕШ, ТА-ГО

ЖУ - РИШ-СЯ?

„Зелена ліщинько,
Чом не гориш та все куришся,
Гей, молодая та дівчинько,
Чого плачеш, чого журишся“.
— „Ой коли б я була суха,
То б горіла, не курилася,
Гей, коли б знала, що за ним я буду,
Не плакала б, не журилася.
Ой у броду беру воду,—
На тім боці—мої карі очі:
Там козаченько коня напуває,
Та на цей бік поглядає“.
„Коли б мені новий човник
Та новее ще й веселечко,—
Сів би, поїхав на той бережечок,
Де дівчина, мое сердечко“.
— „На що тобі новий човник
І новее та веселечко,
Глянь, подивись здалеку на мене,
Козаченьку, мое сердечко“.

Лисенко, Збірн. I. 25.

170. ТИХО—ТИХО ДУНАЙ ВОДУ НЕСЕ

Ти-хо, Ти-хо, Ду-най во - ду не - се

І ЦЕ ТИХ-ШЕ ДІВ-КІВ КО - СУ ЗЕ - ШЕ.

Тихо—тихо Дунай воду несе,
 А ще тихше дівка косу чеше (2).
 Чеше—чеше та на Дунай несе.
 „Пливи, косо, тихо за водою,
 А я піду услід за тобою (2).
 Припливи, косо, к зеленому лугу,
 Скажу тобі всю свою притугу: (2)
 Нема краю тихому Дунаю,
 Нема впину вдовиному сину,
 Що звів з ума дівку сиротину (2).
 Ох ізвівши, на коника сівши:
 „Оставайся, слави набирайся, (2)
 А я молод слави не боюся,
 Вийду з села, зараз оженюся (2).
 Мені, дівко, та пришиють квітку,
 Тебе ж, дівко завертять в намітку“.

Степовий Дес. 3, 9.

171. ПОСІЯЛА РУТУ М'ЯТУ

Музична партитура для двох голосів (сопрано та альт/тенор). Тональність: G-dur, метр: 4/4. Текст пісні вписаний під нотами.

Па-сі-я-ла ру-ту м'я-ту над во-до-ю,
 Та ви-рос-ла ру-та м'я-та з ло-бо-до-ю.

Посіяла руту м'яту над водою,
 Та виросла рута м'ята з лободою,
 Та виросла рута м'ята з лободою, гей.

А хто ж твою руту м'яту та й прополе, гей.
 Обізвався старий дід з бородою,
 Ой, я ж твою руту м'яту та й прополю, гей,
 Ой, цур тобі, старий діду з бородою, гей,
 Нехай моя рута м'ята з лободою, гей,
 Нехай моя рута м'ята з лободою, гей,
 Аби не ти, старий діду з бородою, гей.

Стеценко. Збірник пісень.

172. КОТИЛАСЯ ТА ЗОРЯ З НЕБА

Рішуче.

Музична партитура для двох голосів (сопрано та альт/тенор). Тональність: G-dur, метр: 4/4. Текст пісні вписаний під нотами.

1. Ко-ти-ла-ся яс-на зо-ря з не-ба, та й па-ла:
 2. на до до - му, та й па-ла до до-му.
 3. Ой, хто ж не-ме мо-ло-да дів-чи-на та й се-ре-
 4. ає до до - му, та й се-ре-ає до до-му

Котилася ясна зоря з неба,
 Та й упала до-долу (2),
 Журилася молода дівчина
 Та своєю бідою (2).

Ой, хто ж мене, молоду дівчину
 Та заведе додому (2),
 Обізвався та молод козаченько
 Та на воронім коні (2):
 „Гуляй, гуляй, молода дівчино,
 Я заведу додому“ (2).
 Веди, веди, молодий козаче,
 Веди, не барися (2),
 Бо за мною та молодію
 Увесь рід зажурився* (2).

Демуцький. Збірн. II, 8.

173. ОЙ ТАМ ЗА ЯРОМ

Ой, там за я - ром — бра-ла дів-ка льон,
 Там за-бу-ла по - ая - за - ти.
 Ой, не-да - ле - ко мій ми-лий вір не-не
 Та ні-ким же ніз - ки за - - - ти

Ой, там за яром
 Брала дівка льон,
 Та й забула пов'язати.
 Ой не далеко
 Мій милий від мене
 Та ніким наказати.

„Ох, хоч ти прийди,
 А хоч прилини
 Та мій миленький до мене.
 Ой, б'ється, б'ється,
 Ще й побивається,
 Мое серденько без тебе“.

„Ох, і рад же б я,
 Миленька моя,
 Та й до тебе прилинути.
 Ой кругом двора
 Стороженька стала,
 Що нікуди обминути“.

„Як би ж ти схотів,
 Милесенький мій,
 Та й до мене прилинути,
 Ой ти знайшов би
 Таку дороженьку
 Обминути стороженьку“.

Лисенко. Дес. V, 6.

174. ВЖЕ СОНЦЕ НИЗЕНЬКО, ВЖЕ
Й ВЕЧІР БЛИЗЕНЬКО

Примічу

Вже сонце низень - ко вже вечір блан - зень - ко: ой, прийди до
маті - ми до мене серденько.

Вже сонце низенько, вже й вечір близенько,
Ой, прийди, прилини до мене, серденько.

Ой, прийди, прилини до моєї хати,
Пушу у комору, щоб не знала мати.

В комору пускала, щоб мати не знала,
А як випускала, плакала, ридала.

Ой, серце-козаче, хрещатий барвінку,
Признайся по правді, а чи маєш жінку.

Ой, маю я жінку, ще й діточок двоє,
Коли не горнеться та серденько мое.

Хоч вона горнеться, та я не горнуся,
По чистій правді тобі признаюся.

Копощенко. 36. II. 56.

175. ДЕ ТИ БУЛА, ДІВЧИНОНЬКО

Помічу

Де ти була, дівчинонко, як я тебе виглядав?
Через твоє подвір'я - со стежечку я протоптав.

Де ти була, дівчинонко,
Як я тебе виглядав,
Через твоє подвір'ячко
Стежечку я протоптав.

Топчи, топчи доріженьку,
Я ще ширшу простружу,
А на тії доріженьці
Клен-дерево посажу.

Рости, рости клен-дерево,
А я буду поливать,
Вари, мати, вечеряти,
А я піду в сад гулять.

Вари, мати, вечеряти,
А я піду в сад гулять,
В сад, садочок зелененький,
Гуси сірі заганять.

Гиля, гиля, гуси сірі,
На ярую пшеницю,
Ой, віддала мене мати
За гіркого п'яницю.

Гиля, гиля, гуси сірі,
 Гиля, гиля на Дунай,
 Зав'язала головоньку,
 Тепер сиди та й думай.

Гиля, гиля, гуси сірі,
 Гиля, гиля на ставок,
 Зав'язала головоньку,
 Я ж думала на часок.

Гиля, гиля, гуси сірі,
 Гиля, гиля на ріку,
 Зав'язала головоньку,
 Не розвяжу й до віку.

Запис. В. Шаравським.

176. ОЙ, У САДУ ВИШНЯ

Привіт

Ой, у са - ду виш - ня, з-під ко - рен - ня

вийшла, ой, там моя родинонька пить-гуляти вийшла,

Ой, там моя родинонька пить-гуляти вийшла.

Ой, у саду вишня з-під кореня вийшла,
 Ой, там моя родинонька пить-гуляти вийшла.

Вона п'є — гуляє і мене споминає:
 „Десь нашої нещасниці на світі немає.“
 А чи її вбито, чи в полон занято,
 А чи її світ не милий ні в будень, ні в свято.
 Ой, її не вбито, ні в полон занято,
 Тільки їй світ не милий, ні в будень, ні в свято.
 Стеценко. 36. ч. 40.

177. ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

Смеренько

За - ку - вала зо - зу - лень - ка, за - ку - вала - ла, гей!

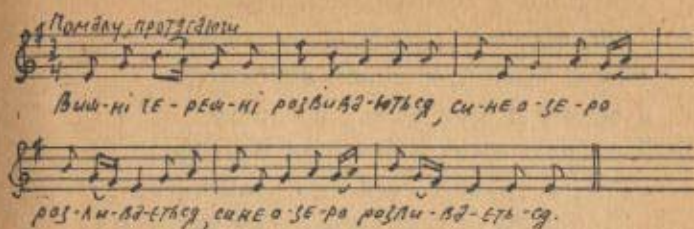
за - ку - вала - ла.

Закувала зозуленька, закувала,
 Гей, закувала,
 Горе мені на чужині, що я сама,
 Гей, що я сама.
 Есть у мене мій батенько, так далеко,
 Гей, так далеко.
 Тяжко-важко на серденьку, та й не легко,
 Гей, та й не легко.
 Написала б я письмечко, так не вмію,
 Гей, так не вмію.
 Наказала б я вісточку, так не смію,
 Гей, так не смію.

Ой, посію я гречечку над водою,
 Гей, над водою.
 Та вродила гречечка з лободою,
 Гей, з лободою.
 Ой, хто тую лободоньку та й прополе,
 Гей, та й прополе.
 Гей, хто ж мене молодую та й пригорне,
 Гей, та й пригорне.
 Обізвався козаченьку з бородою,
 Гей, з бородою.
 „Ой, я ж тебе молодую, та й пригорну,
 Гей, та й пригорну.
 „Не подоба, старий діду, не подоба,
 Гей, не подоба.
 Есть у тебе малі діти ще й худоба,
 Гей, ще й худоба.
 Не подоба, старий діду, не подоба,
 Гей, не подоба.
 Хіба на те поважуся, що худоба,
 Гей, що худоба.
 Нехороший старий діду, нехороший,
 Гей, нехороший.
 А з моєю уродою молодця шукати,
 Гей, молодця шукати.
 З хорошою дружиною серденьку отрада,
 Гей, гей, отрада.
 З великою худобою ляяться та битись,
 Гей, гей, та битись.
 З хорошою дружиною у світі нажитись.

Резуцький. Д. II, 98. Зол. кл.

178. ВИШНІ, ЧЕРЕШНІ РОЗВИВАЮТЬСЯ

Вишні, черешні розвиваються, сине озеро
 розливається. Гей.
 Ясне сонечко усміхається, жито силюньки
 набирається.
 Через тин вишня похилилася, кума з кумою
 посварилося.
 Жовте листячко осипається, кума з кумою
 вже не знається.
 Тобі яблучко, мені грушечка, не сварімося,
 моя душечко.
 Тобі яблучко, мені зернятко, не сварімося,
 мое серденько.

Леонтович. 36. III, 13.

179. ДЕ Б Я, ДЕ Б Я ІЗ ДОСАДОНЬКИ ПІШЛА

Де б я, де б я із досадоньки пішла,
Де б я, де б я сей деньочок провела.

Ой, піду я у вишневий садочок,
Та й зірву я оріховий листочок.

Та й спишу я всю досаду на листу,
Та й одішлю в славний город Варшаву.

Гей, а хто буде сей листочок читати, гей,
То той буде всю досадоньку знати. (2)

Перша досада, що дитинонька мала, гей,
Друга досада, що сама я молода. (2)

Третя досада, що чужая сторона,
Четверта досада, що не вірна дружина. (2)

Ой, вона ж мене ізсушила, зв'ялила,
Вона ж мене з білих ніжок звалила. (2).

Гей, або піду я до броду по воду,
Та й вкину я всю досаду у воду.

Ой, пливи, пливи ти, досадонько моя,
А я піду погуляю молода.

Гей, ой піду ж я до сусідоньки гулять,
А сусіди все про мене говорять.

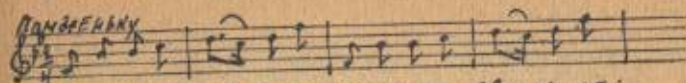
Гей, ви сусіди, ви вороженьки мої,
Перестаньте говорити об мені.

Гей, перестаньте говорити об мені,
Ви не бачите, яке горенько мені.

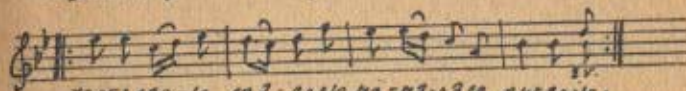
Гей, що сходила всю ніченьку до зорі,
Та й не знайшла дружиноньки я свої.

Запис. В. Шаравським.

180. ОЙ ХМАРИТЬСЯ, ДОЩ БУДЕ

Ой, хмариться дощ буде, прийшовся я до милої:

Через свою волю попала в неволю.

Ой хмариться, дощ буде...

Признаюся вам, люде:

Через свою сваволю

Попалася в неволю.

Пішов милий в дорогу,

Я пропила корову —

Сіла собі, журюся,

За корову боюся.

Прийшов милий з дороги,

А я йому баць в ноги.

„Що ж я, милий, зробила,—

Коровицю пропила“.

Милий милу цілує,

Коровицю дарує:

Будь мила, здорова,

Буде друга корова*.

Лисенко. Дес. VI, 22.

181. ЧИ ТИ, НЕНЬКО, ЧУЛА

Тихо, з жалям.

Ти ти, нень-ко, чу-ла, як я вте-бе бу-ла, як сива я

за-зу-ленка під вікон - цем гу-ла?

— Чи ти, ненько, чула,
 Як я в тебе була,
 Як сивая зозуленька,
 Під віконцем гула.
 „Ой, я, дою, чула
 Та й не обзивалася,
 Бо я ж тебе, моя дою,
 Не сподівалася“.
 Коли тебе, моя дою,
 В гості сподіваться,
 Чи в суботу на вечерю,
 Чи в неділю, вранці*.
 Тоді мене, нече,
 Сподівайся в гості,
 Як виросте у світлонці
 Трава на помості.
 Росла, росла травка
 Та й посихать стала;
 Ждала, ждала мати дочку
 Та й плакати стала.

Ревуцький. Зол. кл. I, 64.

182. ОЙ ЗАВ'ЯЛА ЧЕРВОНА КАЛИНА

Повали згину.

Ой за-в'я-ла червона ка-ли-на над кри-ни-цею;

Го-ре же-ні, мо-я ма-ті-но, із п'я-ни-цею.

Ой зав'яла червона калина
 Над криницею;
 Горе ж мені, моя матінко,
 Із п'яницею.
 Що п'яниця та не кається,
 І день, і ніч п'є;
 А як прийде із шинку додому,—
 Мене молодую б'є.

Відсуну я та кватирочку,
 Моя матінка йде,
 Питається діточок маленьких,
 Чи дома п'яниця є.
 Потихоньку, помаленьку,
 Моя матінко, йди:
 Спить п'яниця в рубленій коморі,
 А ти, мамо, не збуди.
 Та нехай він спить, та нехай він спить,
 Щоб до віку він не встав.
 Щоб він твою бідну головоньку
 Та вже більше не клопотав.

Ой не лай, моя матіночко,
 П'яницю мого,—
 Єсть у мене діточки дрібненькі,
 Горе жити без його.

Лисенко. Збірн. V, 7

183. ОЙ, ГАЮ МІЙ, ГАЮ

Не швидко

Ой, гаю мій, гаю, га гу-стий не прогля-ну
 га гу-стий не прогля - ну

Ой, гаю мій, гаю,
 Густий, не прогляну (2).
 Що по тобі, гаю,
 І вітер не віє (2),
 І вітер не віє,
 Гилля не колише (2),
 Тільки брат до сестри
 Часті листи пише (2):
 „Сестро, моя сестро,
 Та сестро україно (2),
 Чи привикла, сестро,
 Ти на чужині жити (2).

— Ой хоч не привикла,
 Та треба привикати (2),
 Коли породила
 Та нещасною мати (2).
 Мати наша, мати,
 Де нам тебе взяти (2).
 Малярів наняти,
 Матір змалювати (2).
 Поставити матір
 На божничок в хаті (2):
 На божничок гляну,
 Та матір спом'яну (2).
 Назад обернуся,
 Та сльозами заллюся (2);
 На бік оглянуся,
 Рукавом утрюся (2);
 Вийду за ворота,
 Стану, як сирота— (2),
 Ніхто не займає,
 Бо долі немає (2).

Лисенко. 36. I, 23.

184. ОЙ ПИЛА ЛЕМЕРИХА НА МЕДУ

Згук сволі

Ой, пила, пила та ли-ме-ри-ха на ме-ду дай про-то
 ла сво ю до-ну по-па - ду

Ой пила, пила та Лимериха на меду
Та й пропила свою дочку молоду.
„Ой хто купить цебер меду і вина,
Того буде Лимериха молода.“
Обізвався та Шкандибенко на меду,—
Ой я ж куплю Лимерівну молоду.
Ой я ж куплю цебер меду і вина,
Нехай буде Лимерівна вже моя.
У неділю ранесенько до сонця,
Та й плакала Лимерівна в віконця:
Ой загину, моя матінко, загину,
Бо не люблю Шкандибенка, покину.
Наступає, моя матінко, темна ніч:
Ой, не люблю Шкандибенка,—піду пріч.“
„Ой, коли любиш, моя донечко, вінчайся,
А не любиш, дитя мое, цурайся.“
Ой, побігла Лимерівна горою,
А за нею Шкандибенко в погоню:
Ой, догнав він Лимерівну та й не б'є,
Тільки ж її словечками картає,—
„Ой, чого ж ти, Лимерівно, пішки йдеш,
Та чи ти в мене хороших коней не маєш.“
„Ой, хоч же є вороні коні, то твої,
Та й сам молод не до мисловьки ти мені.“
„Ой, чого ж ти, Лимерівно, боса йдеш,
Десь ти в мене черевичків не маєш.“
„Ой, хоч же є черевички то твої,—
Та й сам молод не до мисловьки ти мені.“
„Ой, чого ж ти, Лимерівно, в світі йдеш,
Та чи в мене дорогих суконь не маєш.“

„Ой, хоч є дорогі сукні, то твої,
Та й сам молод не до мисловьки ти мені.“
Ой, побігла Лимерівна тернами,
А за нею Шкандибенко конями.
„Ой, дай мені, Шкандибенко, гострий ніж
Повиймати чорний терен з білих ніг.
Не влучила Лимерівна в ніженьку,
Та влучила Лимерівна в серденько:
„Кипи, кипи, мое серденько, на ножі
Аніж в того Шкандибенка на дворі.
Ой, як узав тую Лимерівну до двора,
Ой, одчиняй, моя матінко, ворота.
Ой, одчиняй, мод матінко, ворота,
Я везу тобі невісточку п'яненьку.
Ой, од чого, мій синочку, впилася,
Ой, од чого, дитя мое впилася.
Ой, упилась, моя матінко, од ножа,
А заснула, моя матінко, край коня.
Ой, не вези у двір її, не вези,
Та вези ж її, мій синочку, до тещі.
Ой, одчиняй, моя тещенька, ворота,
Я везу тобі дочку твою п'яненьку.
Ой, од чого, мій зятеньку, впилася,
Ой, од чого, дитя мое, впилася.
Ой, упилась, моя тещенька, од ножа,
А заснула, моя тещенька, край коня.“

185. БІДУ СОБІ КУПИЛА

Помалу, жаліслива.

Біду собі купила за свої гроші,
кажуть біду любити, біда не хороша,
і кривий і сліпий, ще до того горбатий,
як стане трикотати, треба з хати утікати,
я в неділю п'яна була, в понеділок спала,
а в вівторок снопів сорок пшениці нажала,
в середу сушила, в четвер молотила,
а в п'ятницю продавала, в суботу пропала.

Біду собі купила
Та за свої гроші,
Кажуть біду любити,
Біда не хороша.
І кривий і сліпий,
Ще до того горбатий,
Як стане трикотати,
Треба з хати утікати.
Я в неділю п'яна була,
В понеділок спала,
А в вівторок снопів сорок
Пшениці нажала.
В середу сушила,
В четвер молотила,
А в п'ятницю продавала,
В суботу пропала.

За що ж мене, мужу, б'еш,
За які вчинки,
Чи я тобі не напряла,
За рік два починки.
Не сама я пряла,
Пряли помічниці,
То за муку, то за тісто,
То за паляниці.
Чи я тобі не жінка,
Чи не господиня:
Три дня хати не мела,
Сміття по коліна.
Хоч і буду я мести,
То не буду я нести;
Купи, мужу, візочок,
Будем сміття везти.
Купи, мужу, візочок,
І сиву кобилу,
Вивезімо сміттячко
На попову ниву.
А попова ціла нива,
Сім літ не родила;
Як вивезли хвуру сміття,
Пшениця вродила.

186. ОЙ НА ГОРУ КОЗАК ВОДУ НОСИТЬ

Поволі

Ой, на са-ру ко-закаву на-суть, ай-ли-налькя
 Ко-за-ченька про-суть: „Ко-за-ченько, мій со-бо-лю,
 Візь-ми-ме-не із со-бо-лю, на ма-ндрюю я ста-бо-лю

Ой на гору козак воду носить.
 Дівчинонька козаченька просить:
 „Козаченьку, мій собою,
 Візьми мене із собою:
 Помандрую я з тобою...
 Не сама ж я по садочку ходила,—
 Миленького за рученьку водила:
 Цілувала, милувала,
 До серденька пригортала,—
 Я ж думала, що він буде мій,
 Козаченьку, ти сухотонько моя,
 Кажуть люде, що не буду я твоя.
 Кажуть люде, сама бачу,
 Не раз, не два на день плачу:
 Я ж думала, що ти будеш мій“.

Лисенко, збірн. I, 26.

187. ОЙ ВЕРБО, ВЕРБО

Трохи поволі

Ой, вер-бо, вер-бо, де ти зра-ста. Цо-тво-є
 Лис-тя-ка во-дя зне-са

Ой, вербо, вербо, де ти зроста.
 Що твое листячко вода знесла.
 Ой, знесла, знесла тиха вода,
 А я молода, як ягода.
 А я молода, як ягода,
 Не піду заміж за рік, за два.
 А я піду заміж аж за п'ятого.
 За того п'яницю проклятого.
 Ой, кажуть люде, що він п'є,
 А він з корчми що дня йде.
 А я молода проти нього
 Несу таляра золотого,
 Несу таляра золотого
 Викупить коня вороного.
 „Викупиш коня, люблю тебе,
 Як не викупиш, то вб'ю тебе“.
 Не раз я, не два викупляла,
 Крізь віконечко утікала.
 У вишневім саду ночувала,
 Різних пташок наслухала.

Соловей каже: „тьох, тьох, тьох“,
Котяться сльози, як той горох.
А зозуленька: „куку, куку“,
За що ж я терплю таку муку.

Леонтович. Збірн. піс.

188. ОЙ, З-ЗА ГОРИ КАМ'ЯНОЇ

Трихипидлау

Ой, з-за го-ри ка-м'я-но-ї го-лу-би-лі:
та-ють, не за-зна-ла ро-ско-шен-ки
вже літа минають.

Ой, з-за гори кам'яної
Голуби літають,
Не зазнала я роскошеньки
Вже літа минають.

Запрягайте воли сірі,
Коні воронії
Доганяйте літа мої,
Літа молодії,

Ой догнали літа мої
На калиновім мості:
— Гей, вернітесь, літа мої,
До мене хоч в гості.

— Не вернемось, не вернемось,
Не маєм до кого:
Та було б нас шанувати,
Як здоровля свого.

Леонтович. Збірн. II, 23.

189. НЕ ТОПИЛА, НЕ ВАРИЛА

Не то-пи-ла не ва-ри-ла, на при-піч-ку
жар, жар, жар, як і пи-ду з сьо-го се-ла
ко-мусь-бу-де жаль, жаль

Не топила, не варила,—
На припічку жар, жар;
Як піду я з цього села,
Комусь буде жаль, жаль.
Не топила, не варила,
На припічку димно
Як піду я з цього села,
Комусь буде дивно.

Не топила, не варила,
На припічку попіл:
Як я піду з цього села,
Зостанеться сокіл...

Не топила, не варила,
На припічку каша:
Прощавайте, сусідоньки,
Тепер я не ваша.

Лисенко. Дес. IV, 7.

190. ОЙ ПІДУ Я ПОЛЕМ ЛУГОМ

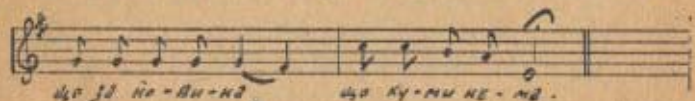
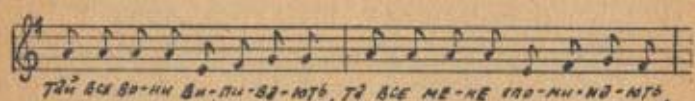
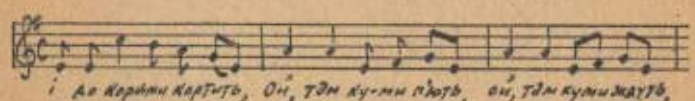
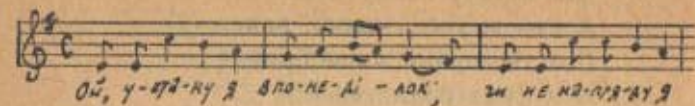

Ой піду я полем-лугом (2),
А там милий оре плугом.
Оре милий ще й боронить (2),
А до мене не говорять.
Понесу я йому істи (2),
Чи не скаже мені сісти.
Понесу я йому пити (2),
Чи не буде говорити.
Він наївся і напився (2),
Сів на плужок — зажурився.

Сів на плужок та й думає (2),
Що погану жінку має.
А хто ж тобі, милий, винен (2),
Що ти гарний чорнобривий.
А я руда родилася (2),
Чорнявому судилася.
Не сватав ти мене вночі (2),
Не вилізли тобі очі.
Сватав мене вдень біленький — (2),
Гарний хлопець молоденький.

Стеценко. Спів. II, 46.

191. ОЙ УСТАНУ Я В ПОНЕДІЛОК

Ой устану я в понеділок,
 Чи не наряду я хоч починок,—
 Ой прjala чи не прjala,
 Простіть, люде, що збрехала.
 І клоччя курить,
 І головка болить,
 І до корчми кортить.

Ой там куми п'ють,
 Ой там куми ждуть;
 Та все вони випивають,
 Та все мене споминають.
 Що за новина, що куми нема.

Ой устану я у вівторок,
 Чи не наряду пасьмів сорок.

Ой прjala чи не прjala,
 І т. д.

Ой устану я у середу,
 Чи не наряду я попереду.

Ой, прjala, чи не прjala,
 І т. д.

Ой устану я у четвер,
 Чи не наряду я хоч тепер.

Ой прjala, чи не прjala,
 І т. д.

Ой устану я у п'ятницю,
 Чи не наряду хоч числицю.

Ой прjala, чи не прjala,
 І т. д.

Ой устану я у суботу,
 Чи не наряду я всю роботу.

Ой, прjala чи не прjala.
 І т. д.

Леонтович, Зб. III, 3.

VI

ПІСНІ ПОБУТОВІ, ЖАРТОВЛИВІ ТА
РІЖНІ

192. УСІ ЛЮДИ БРАТІВ МАЮТЬ

Усі люди братів мають (2),
Вони з ними п'ють, гуляють.

Я рідного брата маю (1),
А з ним не п'ю, не гуляю.

Запряжу я коні у повозку (2)
Та поїду до брата у гості.

Сидить братік край віконця (2)
Пізнав сестру проти сонця.

Ховай, жінко, хліб зі стола (2),
Бо вже їде сестра моя.

А як сестра це зачула (2),
Назад коні завернула.

Ой, цить, брате, не лякайся (2),
З хлібом-сіллю не ховайся.

Я не прийшла обідати,
Тебе, брате, одвідати.

Єсть у мене хліб у возі,
Буде обід у дорозі;

В мене хата на помості,
Приїдь, брате, сам у гості.

В мене хата над водою,
Приїдь брате, із жоною.

В мене хата з квіточками,
Приїдь, брате, з діточками.

Ковошенко, Зб. II. 84.

193. ОЙ, РОДУ МІЙ РОДУ

Приважко, швидко.

Ой, ро-ду мій, ой, ро-ду мій, ой, ро-ду мій ми-лий,

ро-зій-шов-ся ка-віч-ми-бі-ті як той ту-ман си-вий.

Ой, роду мій, ой, роду мій.

Ой, роду мій милий.

Розійшовся по всім світі, } 2
Як той туман сивий.

А від того туманочку,
Світа не видати,
Тяжко-важко на чужині } 2
Родину зібрати.

Пливе човен, води повен
Та й вихитується.

Здибається брат з сестрою } 2
Та й випитується:

„Ой, сестро наша, сестро дорога,
Чи привикла, сестро, межи ворогами. (2)

Тобі, брате, та питати, мені—не казати.
Обілляють дрібні сльози, а я вийду з хати.

Ой, у полі криниченька межи берегами, } 2
Тяжко-важко на чужині межи ворогами.

Ой, а хто іде—води бере, водиці нап'ється,
Ой, так з мене на чужині всякий насміється. (2)

Брати мої, брати мої, брати соколочки,
Приїзжайте ви до мене а що неділечки. (2)

Як до тебе приїзжати, коли ти вбогая,
Хоч я, брате, убогая, коли не гордая. (2)

Ковошенко, II, 36.

194. А В ГОРОДІ БУРКУН РОДИТЬ

Давал швидко.

А во-ро-ві буркун родить, до мене мій кун ко-вить.

ро-ди, ро-ди, буркун нотку, хори, води, мій кун - лотку.

А в городі буркун родить,
 А до мене мій кум ходить.
 Роди, роди, буркуночку,
 Ходи, ходи, мій кумочку.
 На городі будяк родить,
 А до мене наш дяк ходить.
 Роди, роди, будяченьку,
 Ходи, ходи, мій дяченьку.
 На городі терлич родить,
 А до мене панич ходить.
 Роди, роди, терличеньку,
 Ходи, ходи, паниченьку.

Ревуцький, Зол. кл. IV. 88.

195. ГЕЙ, У СВІТЛИЦІ

Молітько

Гей, у світлиці зять те стенька від серденька на мові просив,
 щоб вини простив. Я, я, я ма-ло-дещь
 ти-хий, не-ре-бо-рець сім бо-яр

Гей, у світлиці зять тестенька від серденька
 Молив і просив, щоб вини простив.
 Я, я, я, молодець тихий, переборець сім бояр.

Бо зять тяжко та й дружину, жінку свою
 Словом зачепив, тестя прогнівив.
 Оцей він молодець, переборець сім бояр.
 Ой, сказав він їй, ледащиця в батька одна,
 Зле ти та й росла.
 От цей то молодець, тихий, переборець сім бояр.
 Його дружина слізюньками та й залялась,
 І до батенька з плачем подалась:
 Такий він молодець тихий, переборець сім бояр.
 Прошу тестеньку, ізмилуйся, не гнівайся,
 Не я говорив, мене хміль підбив.
 Прошу я молодець тихий, переборець сім бояр.
 Дружино моя, прости мене,
 Вже більше тебе словом не діткну, бо пити
 не буду,
 Я, я, молодець, тихий, переборець сім бояр.
 Тоді тестенько і милая його дочка,
 Простили зятя любого мужа;
 Так, так, він молодець, тихий, переборець сім бояр.
 Леоптович. IV. 16.

196. ПРЯЛЯ

Пляска

Ой, пряля пряля, спідничко чу, ой, спідничко
 га-ло-ваньку на бі-лу-ю квітчаньку маме у їв-сню.

Ой, пряду, пряду, спатоньки хочу,
 Ой, склоню я головоньку на білую постілоньку,
 Може я засну.

А свекруха йде, як змія гуде: дрімливая,
 До роботи лінивая,
 Невістко моя.

А вже свекор йде, як вітер гуде: дрімливая
 До роботи лінивая
 Невістко моя.

А мій милий йде, як голуб гуде: ой, спи, мила,
 Хорошая, рано заміж віддана,
 Не виспалася.

Леонтович. 36. III, 21.

197. МАЛА МАТИ ОДНУ ДОЧКУ

Трохи кримілу.

МА-ЛА МА-ТИ ОД-НУ ДОЧКУ, МА-ЛА МА-ТИ ОД-НУ
 ДОЧКУ, ТА-КІ МА-ЛА І МЕ-ЛОД-КУ.

Мала мати одну дочку (2), та й купала у медочку.
 Та й купала, поливала (2), щастя, долі не вгадала.
 Щастя, долі не вгадала (2), за п'яниченьку оддала.
 П'є п'яниця, п'є, гуляє (2), йде до дому, б'є та
 й лає.
 Ой, я буду мандрувати (2), лиху долю покидати.

Ой, не роби ти сваволі (2), не вокидай своєї долі.
 Як в калині білі квіти (2), та є у тебе дрібні діти.

Леонтович. 36. III, 11.

198. ОЙ, ТЕМНАЯ НІЧЕНЬКА

Помірка

ОЙ, ТЕМ-НА-Я ТА НЕ ВИД-НА-Я НІ-ЧЕНЬКА-
 ОЙ, ОЙ, ТЕМ-НА-Я ТА НЕ ВИД-НА-Я
 НІ-ЧЕНЬКА-Я

Ой, темная, та не видная ніченька, (2)
 Ой, журиться та соколова матінка (2)
 Ой, десь мого ясного сокола нема, (2)
 Ой, десь його чорні галоньки спинили,
 Ой, десь його пивом та вином гостюють,
 Ой, десь йому чорну галоньку готують.
 Ой, галоньку, ой, дівчиноньку готують;
 Ой, десь взялись на ясному небі хмари,
 Що галонька та соколу не до пари.
 Ой, розвій, вітре, розвій чорну хмароньку,
 Ой, покинь, ой, покинь, покинь чужу дівоньку.

Леонтович. 36. II, 20.

199. СМЕРТЬ

Помірно

А вже смерть та по двори ко-дять та все потихеньку,
Звенипотихеньку до мене приходять
Та все потихеньку до мене приходять ді-ти мо-ї,
Кві-ти мо-ї, не чу-ті-те смерти, та не дайте мені смерти

А вже смерть та по дворі ходить,
А вже потихеньку до мене приходить,
Та все потихеньку, та все помаленьку
До мене приходить.
Діти мої, квіти мої, не пустіте смерти,
Та не дайте мені вмерти.
А вже смерть та по сніях ходить,
А вже потихеньку до мене приходить.
Та все потихеньку, та все помаленьку
До мене приходить.
Діти мої, квіти мої, не пустіте смерти,
Та не дайте мені вмерти.

Леоптович. 36. II, 12.

200. ОЙ, НІХТО Ж ТАМ НЕ БУВАВ

Помірно

Ой, ніхто ж там не бував, де ся явір розвивав,
Яворе, явороньку, зелененький
Ой, таменька зійшло три місяці красних,
Ой, яворе, явороньку, зелененький
Ой, яворе і т. д.
Ой, один парубок то то ж наш Іванько,
Ой, яворе і т. д.
А другий парубок то ж наш Михалко,
Ой, яворе і т. д.
А третій парубок то то ж наш Семенко,
Ой, яворе і т. д.
Ой, таменько зійшло три зірочки ясних,
Ой, яворе і т. д.
Три зірочки ясних, три дівоньки красних,
Ой, яворе і т. д.
Ой, одна дівонька то наша Маруся,
Ой, яворе і т. д.

Ой, ніхто ж там не бував, де ся явір розвивав.
Ой, яворе, явороньку, зелененький.
Ой, таменька зійшло три місяці красних,
Ой, яворе, явороньку, зелененький.
Три місяці ясних, три парубки красних,
Ой, яворе і т. д.
Ой, один парубок то то ж наш Іванько,
Ой, яворе і т. д.
А другий парубок то ж наш Михалко,
Ой, яворе і т. д.
А третій парубок то то ж наш Семенко,
Ой, яворе і т. д.
Ой, таменько зійшло три зірочки ясних,
Ой, яворе і т. д.
Три зірочки ясних, три дівоньки красних,
Ой, яворе і т. д.
Ой, одна дівонька то наша Маруся,
Ой, яворе і т. д.

А друга дівонька то ж наша Настуся,
 Ой, яворе і т. д.
 А третя дівонька то ж наша Ганиуся,
 Ой, яворе і т. д.

Леонтович. 36. I, 23.

201. ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

сигурдан

За-ку-ва-ла зо-зу-лень-ка на сто-до-лі на ро-зі,
 За-ку-ва-ла дів-чи-нонь-ка ба-ть-ка на по-ро-зі.

Закувала зозуленька на stodoli na rozii;
 Zaplakala divchinonьka v batьka na porozii.
 „Ne kuy, ne kuy, zozulenьko, na stodoli na rozii,
 Ne plach, ne plach, divchinonьko, v batьka na porozii.
 Idu yrom do krynyci, koromislo gnetься,
 Chom do mene, moja mati, nih-to ne prishletься.
 Bagach, dochko, ne zachochе, a bidnij ne smie,
 Nehaj tvoja rusa kosa zillem zelenie.

Леонтович. 36. I, 14.

202. ОИ, ТИ СИНУ МІЙ

Помалу

Ой, ти си-ну мій, ди-ти-но мо-я, ой, поки-нь
 по-ки-нь го-рі-ло-ч-ку пи-ти, бо не до-бр-я

Ой, ти сину мій, дитино моя,
 Ой, покинь, покинь горілочку пити,
 Бо недобрая.

Ой, ти мати моя, ой, ти рідная,
 Ой, не покину горілочку пити, бо солодка.

Ой, ти сину мій, дитино моя,
 Ой, покинь, покинь дівчину любити—не пора твоя.

Ой, ти мати моя, ой, ти рідная,
 Ой, не покину дівчину любити, бо хорошая.

Запис. В. Шаравського. Поділля.

203. ОЙ У ЛУЗИ

Не дуже поспішу

Ой, у лу-зі, при-ко-ли-ні, коли-с-ля
 ма-ру-си-на дві-ри-ти-ни.

Ой у лузі при долині
Колисала Марусина дві дитини,

Колисала ще й плакала
Чого ж я ся молоденька дочекала.

Дочекала дві послугі,
Біла моя головонька, серце в тузі.

Ой, сестричка, моя рідна
Поколиши двоє дітей, бо я бідна.

Ой, не буду колисати,
Було б тобі дворянина не кохати;

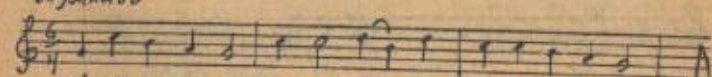
Бо дворянин пізно ходить,
Не одну дівчиноньку з ума зводить.

Як не одну, то другу
Звів він тебе з розумоньку молодую.

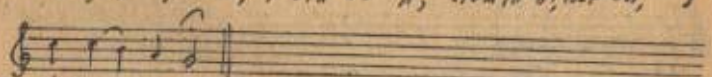
З запис. В. Шаравського. Поділля.

204. ОЙ ВЕРБО, ВЕРБО, КУДРЯВАЯ

Глушливо

Ой, вер-бо, вер-бо, ку-дря-ва-я, хто-то-б, вер-бо,

сі ку-дря-ва-я?

Ой, вербо, вербо, кудрявая,
Хто ж тобі, вербо, сі кудря дав.

А кудря дала темна нічка,
А коріннячко бистра річка,

А коріннячко бистра вода,
А я молода, як ягода.

А я молода, як ягода,
Не піду заміж за рік, за два.

А піду заміж аж п'ятого,
За того п'яницю проклятого.

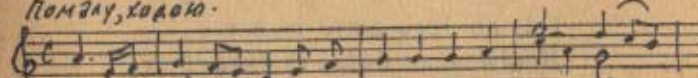
Ой, кажуть люде, що він не п'є,
А він що ранку рубля проп'є.

А він що раня, що раночку
Пропив коника й нагайочку.

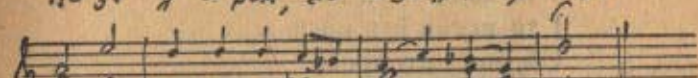
З запис. В. Шаравського. Поділля.

205. ПО-ЗА ЯРОМ

Помалу, хорошо.

По за я - ром, а по за я - ром, по за

я - ром а - ром милчи ту - жим плу... (смі)

По-за яром, да по-за яром, по-за лугом,
 Орав милий чужим плугом;
 Орав милий чужим плугом,
 Чужі воли, чужа нива,
 Сиві воли, да чужа мила.
 Поганяє, поганяє, ой,
 На сторони, ой да поглядає.

Козницький. 4 н. п. 2.

206. ОЙ, ДО ТОГО ЖИТА

Повільно.

Ой, до то-го жи-тá, тá жи-тá, до-ріженькá
 би-тá, тá би-тá. Ї-ти хо-ди-в й я хо-ди-ла
 і ти но-сив й я но-си-ла.

Ой, до того жита та жита
 Доріженька бита, та бита, гей.
 І ти ходив й я ходила,
 І ти носив й я носила.
 Ой, до того проса
 Доріженька проста, гей.
 І ти ходив і т. д.

Все до тої жінки шинкарки,
 Що давала з медом горілки.
 Цить старий, мовчи стара,
 Бо ти такий, і я така.
 Вся наша родина така,
 Що випить горілку рада.
 Цить старий і т. д.

Козницький 10 н. п. 1.

207. ОЙ ДУБ-ДУБА

Швидко, з танцювотами.

Ой, дуб-дуба, дуба, дуба, дуба,
 Дівчино, моя люба,
 Набрехала ти на мене,
 Що я ходив до тебе,
 Фіги миги дарував,
 А витрішки продавав.
 По-під тином біжить мати
 Свою дочку переймати,—
 „Вернись, каже, чи не чуєш,
 Куди ж це ти чимчикуєш“.
 „На вулицю, моя мати,
 З парубками танцювати“.

Ой, дуб-дуба, дуба, дуба,
 Дівчино, моя люба,
 Набрехала ти на мене,
 Що я ходив до тебе,
 Фіги миги дарував,
 А витрішки продавав.
 По-під тином біжить мати
 Свою дочку переймати,—
 „Вернись, каже, чи не чуєш,
 Куди ж це ти чимчикуєш“.
 „На вулицю, моя мати,
 З парубками танцювати“.

Танцювала, дріботіла,
 Поки сама не схотіла,
 Прокинулась та й по хаті
 Давай знову танцювати.
 „По базару ходила,
 Черевички купила,
 Сюди, хлопці, все до мене,
 Чорні бровки у мене“.
 „Нехай тобі лихо з ними,
 На що маниш ти нас ними“.
 „Коли б вас я не любила,
 То до вас би не ходила“.
 Ой, дуб, дуба, дуба, дуба, ой.

Козицький н. п. 8.

208. ОЙ, ПИЛА, ПИЛА

На смічку в зго, не здрігати

Ой, пи-ла пи - ла, зі-вря згу - би - ла прийшла до

до - му ще мужа би - ла, прийшла до до-му ще мужа била

Ой, пила пила,
 Чіпця загубила,
 Прийшла додому
 Ще мужа била (2).

„Ой, іди, мужу,
 Хата від хати,
 Хата від хати
 Чіпця шукати (2).
 Ой, пішов милий,
 Хата від хати,
 Не знайшов чіпця,
 Не йде до хати (2).
 Ой пішов же він
 Та й у корчомку:
 „День добрий, люде,
 Дайте помочи,
 На мир вам буде
 Кварта горілки,
 Чи не знайшли ви
 Чепчика жінки“.

Козицький 8 н. п. 6.

209. ОЙ, У НЕДІЛЮ РАНО ПОРАНЕНЬКУ

Помічу.

Ой, у не - ді - лю, гей, ра - но по - ра - неньку, гей,
 ма - ти си - на ла - є прокли - на - є

Ой, у неділю гей, рано-пораненьку, гей,
 Мати сина лає—проклинає:

Ой, іди ж, сину, гей, тепера од мене, гей,
Через тебе, сину, лайка в хаті в мене.

Ой, і сам я, мати, тее добре знаю, гей,
Що не люблену жону собі маю.

Ох і звечора, гей, коника сідлаю гей,
А із півночі з двора виїжджаю.

А із півночі гей, з двора виїжджаю,
А як світає к морю приїжджаю.

Ой, на синім морі гей, тучі громовії гей,
Та й ідуть дощі гей, дощі заливнії.

Ой, ідуть дощі, дощі заливнії гей,
Та плывуть судна, судна золотії.

Ой, на однім судні гей, свічечка палає, гей,
А на другім судні козак помирає.

Ой, на другім судні гей, козак помирає, гей,
А на третім судні матуся ридає.

Ой, не плач, не плач, матусю старая, гей,
А нехай плаче жона молодая.

Ой, нехай плаче жона молодая, гей,
Що застається дитина малая.

Кошиц. Зб. I. 2.

210. ПТИЧКА НЕВЕЛИЧКА ПО ПОЛЮ ЛІТАЄ

Невеличка

Птичка не величка по по-лю лі-тає; дівчина чекає
літ-ка, по по-лю лі-тає по по-лю лі-
тає

Птичка невеличка по полю літає;
Та птичка невеличка по полю літає,
По полю літає.

По полю літає, траву прогортає,
Траву прогортає, сокола чекає,
Сокола чекає.

Соколоньку ясний, мій милий прекрасний (2),
Мій милий прекрасний.

Жартуєш зі мною, як вітер горою (2),
Як вітер горою.

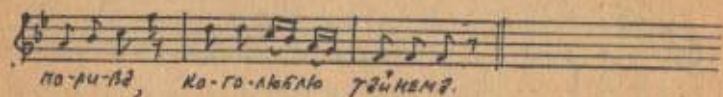
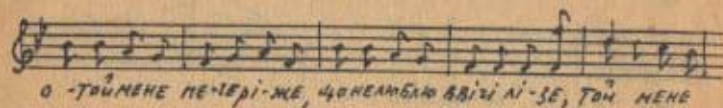
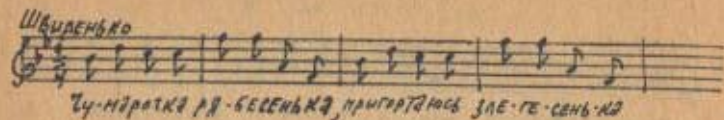
Як вітер горою, туман долиною (2),
Туман долиною.

А туман долиною, сонце Україною (2),
Сонце Україною.

Сонце Україною, козак дівчиною (2),
Козак дівчиною.

Лисенко. Збірн. IV, 17.

211. ЧУМАРОЧКА РЯБЕСЕНЬКА

Чумарочка рябесенька,
Пригортаюсь злегесенька:
Той мене пече, ріже,
Що не люблю в вічі лізе;
Той мене порива —
Кого люблю та й нема.

На тарільці два лини;
Прийди, серце, прилини.
Прийди, серце, прилини,
До серденька пригорни.

Було в мене трое перстнів,
Та всі й розкотились;
Було в мене три женихи,
Та всі показались:

Один оженився,
Другий утопився,
А третього чорти взяли,
Щоб не волочився.

Ой не ходи по льоду —
Бо завалишся
Чи ти ж мене вірно любиш,
Чи ти чванишся.

Як я тебе не любила,
Скарай мене, боже, —
Буду тебе цілувати,
Поки сон ізможе.

І націлувався,
І намиливався,
Як у саді соловейко
Та й нащобетався.

Лисенко. Дес. 1. 37.

212. ОЙ ПІСЛАЛА МЕНЕ МАТИ
ЗЕЛЕНОЄ ЖИТО ЖАТИ

Ой післала мене мати
Зеленого жита жати.

Ой я жита та не жала,
В борозеньці пролежала.

Наїхали чужі женці,
Найшли мене в борозеньці;

Зажурилася Кулина;
Що не кошена долина;

Через твої русі коси
Викосили всі покоси;

Через твої чорні брови
Викосили всі діброви;

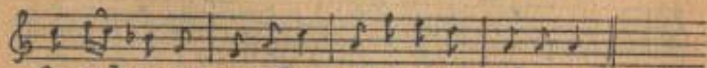
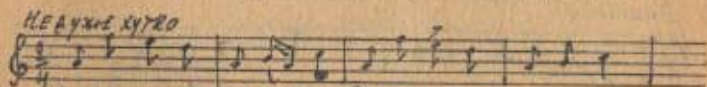
Через твої білі руки
Викосили вже всі луки;

Через твої білі лиці
Нема сіна на копиці;

І долину викосили
І Кулину полюбили.

Лисенко, Дес. I.

213. ЧОГО, МИЛА, ГУБИ ДМЕШ

„Чого, мила, губи днеш,
Чом кожуха не вдягнеш“.

— „Бодай тобі такий дух,
Як у мене цей кожух“.

„Чого, мила, губи днеш,
Чом на ярмарок не йдеш“.

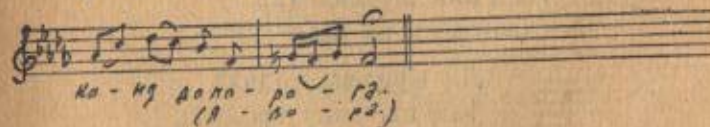
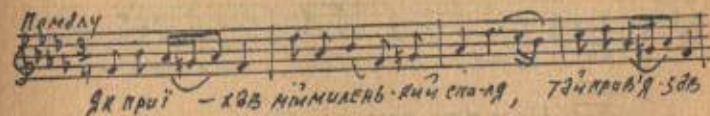
— „Ой як мені не дутися,
Як ні в віщо узутися...“

Ой загляну я під стіл,
Лежить чобіт і постіл.

Нахилилась та й найшла,
Узулася та й пішла.

Лисенко, Дес. VI, 19.

214. ЯК ПРИЇХАВ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ З ПОЛЯ

Ой, приїхав мій миленький з поля
Та прив'язав коня до яворога
Сам заплакав коло коника стоя:
„Засватана дівчинонька моя.“

Ой дай боже неділі діждати,
 Пошлю людей дівчину сватати".
 А дівчина по світлоньці ходить,
 Білі руки до серденька ломить,
 Своїй неньці стихенька говорить:
 „Ой, ти мати, порадице в хаті,
 Порадь мене, що людям казати;
 А чи мені рушнички давати,
 А чи мені лягать помирати“.

Лисенко, Дес. V. 31.

215. НАЛЕТІЛИ ЖУРАВЛІ

НЕСКОРО

НА-ЛЕ-ТІ-ЛИ ЖУ-РАВ-ЛІ, НА-ЛЕ-ТІ-ЛИ ЖУ-РАВ-

ЛІ, СІ-ЛИ ВПАЛИ НА РІЛ-ЛІ, СІ-ЛИ ВПАЛИ НА РІЛ-ЛІ

Налетіли журавлі (2).

Сіли-впали на ріллі (2).

Де журавка ходила
 Там пшениця вродила;

Де журавель походив (2).
 То там кукіль уродив (2).

Краще жінка первая.
 Аніж тая другая:

Що з первою дітей мав,
 А з другою разігнав...

Ходить батько по лану,
 Кличе дітей додому:

— Ідїть, діти, додому,
 Не буде вам розгону“.

Живи, тату, тепер сам,
 Як молоду жінку взяв.

А ми будем служити,
 Чужим батькам годити,

А ми будем зароблять
 Та матінку поминать“.

Стеценко, II. 25.

216. ЖУРБА Ж ЗА ЖУРБОЮ

Поміду, шумиво

Жур-ба ж за жур-бо-ю, ту-га - за ту-го-ю

ДА-ЛА МЕНЕ МАТИ ЗА-МІЖ МОЛОДО-Ю

Журба ж за журбою,
 Туга ж за тугою:
 Дала ж мене мати
 Заміж молодою.

Та ще й приказала,
 Щоб я не гуляла,
 В неї не бувала.
 А дев'ятого року, поїду до роду...
 Ненька не пізнала, з двору прогнала.
 Сусідочки взнали, матері сказали:
 „Сусідочка наша, се дочка ваша“.
 — „Сусідочки мої, заверніть ви її“.
 Дочка вертається, слізьми вмивається:
 „Мати, ой моя мати, де ж тебе узяти:
 Чи тебе купити, чи заслужити,
 Чи загорювати, моя рідна мати“.

Лисенко. Дес. VI, 8.

217. ОЙ, ЖУРАВЛЮ

Поміла зучка

Ой, журавлю, жу-рав-лю, ой, журавлю, жу-равлю

СКАЖИ МЕНІ ВСЮ ПРАВДУ

Ой, журавлю, журавлю,
 Скажи мені всю правду:
 Котра нива луччая,
 Чи перша, чи друга.
 — Лучча нива першая,
 А не тая другая:
 Бо на першій жито жав,
 А на другій воли пас.

Лучча жінка першая,
 А не тая другая:
 Бо з першою діти мав,
 А з другою розігнав.
 Один пішов до попа,
 Другий пішов до дяка,
 Третій пішов до пана...
 Щоб мачуха пропала.
 Щось у полі гукає,
 Батько дітей скликає.
 „Ідіть, діти, додому.
 Не буде вам розгону“.
 Живи, тату, як сам знав,
 Коли нас порозганяв.

Лисенко. 36. VI, 21.

218. ГЕЙ ГОЛОВОНЬКО Ж МОЯ БІДНАЯ

Поміла, шкварти

Гей, го-ло-вонь-ко ж ма-я біа - ра-я!

В мене ма-ти, таї не рід - ра-я.

Гей голонько ж моя бідная,
 В мене мати та й не рідная.

Гей в мене ненька та й не рідная,
 А свекруха неймовірная.

Гей сами сіли та вечеряти,
Мене молодую та шлють по воду.

Гей шлють по воду по криничвую,
Мене молодую, непривичную.

Гей по воду йшла через батьків двір,
А з водою під віконечком.

Гей сидить батько край віконечка,
Держить руку коло серденька.

Гей дитя ж мое, ти коханеє,
Життя твоє препоганеє.

Гей в мене була за хазячку,
А в свекрухи та за наймичку.

Гей не плач, дочко, ні на батенька,
Не плач, дочко, та й на матінку.

Гей а плач, дочко, та на воленьку,
Що втопила та головоньку."

Лисенко. Дес. 5. 10.

219. ЧОЛОВІЧЕ МІЙ

Поміла, з'їла

Со-ло-ві-те мій, дружи-но мо-я
Ті-бі-з ти не-не, де ро-ду не-не.

„Чоловіче мій, дружино моя,
Та завіз ти мене, де роду нема:
Нікуди піти й поговорити,
Серденька тоски розвеселити“.
— „Ой, жінко моя, дружино моя,
Та біжи до куми, та й поговори,
Біжи до куми, та й поговори,
Що на серденьку є, то все розкажи.“
„Вже ж я й ходила, вже й говорила,
Вже ж мене кума та й осудила“.
— „Ой, жінко моя, дружино моя,
Та нікуди не йди, та дома сиди:
Нікуди не йди, та дома сиди,
Що на серденьку є, мені розкажи.“

Лисенко. Дес. VI. 7.

220. ЯК БИ НЕ МИ ТА НЕ ВИ

Лисенко

Як би не ми та не ви, то б ми тут не бу-ли,
То б ми тут не бу-ли й го-рі-лоч-ки не пи-ли.

Як би не ми та не ви,
То б ми тут не були,
То б ми тут не були, } 2
Й горілочки не пили. }

Що зійдімося, родино,
 Щоб нам жито родило,
 І пшениця, і овес,
 Щоб зібрався рід увесь. } 2

Ковошченко. 36. III, 54.

221. ОЙ, У ГАЛІ СВЕКРУХА ЛИХАЯ

Ой у Галі свекруха лихая,
 Сама Галя, Галя молодая.
 Та послала Галю в неділеньку жати:
 „Іди, доню, та не оглядайся,
 Жни пшеницю та не розгинайся.“
 Пішла Галя та й не оглядалась,
 Жала Галя та й не розгиналась.
 Ой дожала Галя до краю,
 Огляділась — сонечко сідає.
 Як побігла Галя із поля додому,
 Із поля додому,
 Пішла Галя корів же дойти (2).
 Чотири здоїла, під п'ятою сіла,
 Під п'ятою сіла.
 Вийшла к Галі свекруха лихая (2):

„Ой ти ж, Галю, ще й ти молодая (2),
 А де твоя, Галю, дитина малая“ (2).
 — „Ох мені горе я в полі забула“.

Як побігла Галя із дому у поле,
 Як побігла із дому у поле,
 А там літає орел сизокрилий (2).
 „Ох і ти літаєш, сизокрилий орле,
 Чи не бачив малої дитини“.

— „Ой я бачив та ще й приглядався,—
 Коло неї аж три няньки скачуть:
 Що первая очі випиває,
 А друга серденько виймає,
 А третя кісточки хитає“.

Як побігла Галя із поля додому... (2)
 „Ой дай, мати, гостренького ножа
 Урізати льняне полотенце“.

Не влучила Гали в льняне полотенце,
 А влучила сама себе в серце.
 „О це ж тобі, мати, три гріхи на душу,
 Отсе ж тобі, мати, три гріхи на душу.
 Що по Галі усі дзвони дзвонять,
 А свекруху нагаями гонять;
 Що на Галю домовину тешуть,
 А свекруху нагайками чешуть;
 А вже Галю, Галю поховали,
 А свекруху на Сибір загнали.
 Що по Галі увесь народ плаче,
 По свекрусі чорний ворон криче.

Лисенко. Дес. 5, 8.

222. ГИЛЯ, ГИЛЯ СІРІ ГУСИ

Повали

Ги-ля, ги-ля гу-си сі-рі, на ти-ху - во-ду-у,
 на-че ко-зак дівчиноньку са - бі на роз-мову

Гиля, гиля сірі гуси на тихую воду...
 Кличе козак дівчиноньку собі на розмову.
 „Порадь мене, дівчинонько, як рідная мати,
 А чи мені женитися, а чи тебе ждати?“
 — „Ой, я тебе, козаченьку, ражу й не ражу:
 Я з тобою вечір стою, на іншого важу.“
 — „Чорти бери, дівчинонько, з твоєю радою,
 Я до тебе з щирим серцем, а ти з неправдою.
 Бодай же ти, дівчинонько, тоді заміж вийшла,
 Як у полі, край дороги, рута м'ята зійшла!“
 — „Бодай же ти, козаченьку, тоді оженився,
 Як у млині на камені кукіль уродився!“
 А вже в млині на камені кукіль зеленіє,
 Старий козак, як собака, й досі молодіє.

Лисенко, IV, 33.

223. ТА НЕ ЗНАЛА МОЯ МАТИ

Зрива

ТА НЕ ЗНАЛА МОЯ МАТИ, ТА НЕ ЗНАЛА МОЯ МАТИ,
 СЯ КО-ГО ЗА - НИЖ ВІДДАТИ.

Та не знала моя мати (2),
 За кого заміж віддати.

Дала мене за такого (2)
 За п'яниченьку гіркого.

П'є п'яниця неділеньку,
 П'є п'яниця і другую,
 Я ж, молодая, сумую.

На третюю повертає (2),
 Мене мати посилає:

„Піди, доню, погуляєш (2),
 П'яниченьку пошукаєш“.

Ой забула розпитати (2),
 Де п'яниченьку шукати:

Чи у полі, чи в дорозі (2),
 Чи в шинкарки на порозі.

Зустрічаю п'яниченьку (2)
 На сінешнім поріженьку.

Як ударить п'яниченька (2)
Та по білому личеньку.

Потекли криваві сльози (2)
По шитому рукаву.

Не жаль немі шитих квіток (2),
А жаль мені моїх літок:

Шиті квітки та й нашіються (2),
Літа ж мої не вернуться.

Конощенко. 36. III. 71.

224. ОЙ ДАВНО, ДАВНО Я В БАТЬКА БУЛА

Ой давно — давно я в батька була,
Вже й тая стежечка терном заросла;
Ой терном — терном ще й шепшиною —
Я в батька була ще дівчиною.
Я в батька була, як рожа цвіла,
А тепер стала, як трава в'яла.
Куди летіла, трава шуміла,
А де впала, там річка стала.

276

Текла річенька через батьків двір,
Через батьків двір та й на поговорі.

Лисенко. Дес. V. 11.

225. ТА ВЖЕ ТРЕТІЙ ВЕЧІР

АЕСЕНЬКА ТРИЦІВКО

ТА ВЖЕ ТРЕТІЙ ВЕ-ЧІР, ЯК ДІВ-ТИ-НУ БАЧИВ, КО-МУ
БІ-ЛЯ ХА-ТИ, Ї НЕ ВИДАТИ: ВИЙДИ, РИБЧИНО,
ВИЙДИ, РИБЧИНО, ВИЙДИ, СЕРДЕНЯ, У-ТІ-ХО МОЯ.

Та вже третій вечір, як дівчину бачив,
Ходжу біля хати, ї не видати:

„Вийди, дівчино, вийди, рибчино,
Вийди, серденя, утіхо моя!“

Не вийду, козаче, не вийду, соколе,
Мене мати лає, гуляти не пускає“.

„Брешеш, дівчино, брешеш, рибчино,
Брешеш, серденя, утіхо моя!“

„Та було б не рубати зеленого дуба,
Та було б не сватати, коли я не люба.“

„Правда, дівчино, правда, рибчино,
Правда, серденя, утіхо моя!“

Ревуцький Д. „Зол. кл.“ I, 101.

277

226. ЖУРБА Ж МОЯ, ЖУРБА

Журба ж моя, журба,
 Журба проклята,
 Ти ж мене зсушила,
 З білих ніг звалила.
 А я тії журбі
 Та й не поддаюся,
 Піду до корчомки
 Горілки нап'юся.
 Ой щось мені, миле браття,
 Горілка не п'ється,
 Круг мого серденька
 Мов гадина в'ється.
 Нене ж, моя нене,
 Та сядь біля мене,
 Та вложи ручину
 Та й за пазушину,
 Та вийми гадину,
 Та люту гадину,
 Що мене зсушила,
 З білих ніг звалила.

Конощенко, 36, III, 27.

227. НЕНЬКО Ж МОЯ

„Ненько ж моя,
 Ненько моя та ріднесенька,
 Чи я тобі та й докучила“.

— Не ти ж мені,
 Не ти ж мені та й докучила“.
 Докучили подруженьки твої,

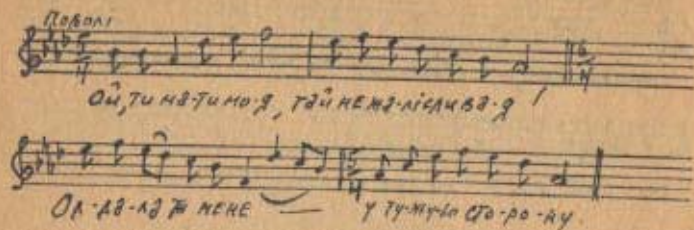
Під віконце,
 Під віконце підбігаючи,
 На гуляння викликаючи.

„Чекай, ненько,
 Чекай, ненько, до неділоньки,
 Не застанеш ані дівоньки.

Будуть іти,
 Будуть іти, а твій двір минати,
 Будуть тебе сльозми обливати.

Конощенко 36ір. II, 79.

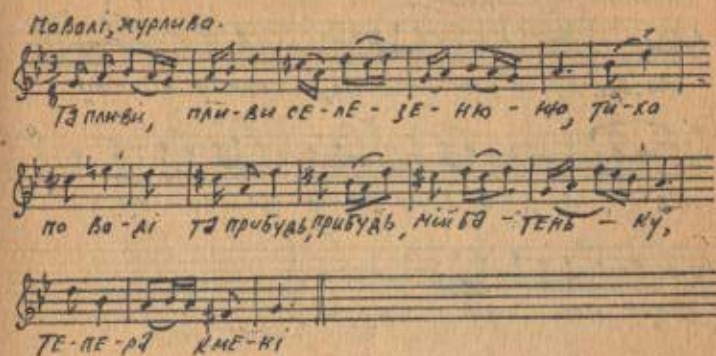
228. ОЙ ТИ, МАТИ МОЯ, ТА Й НЕ
ЖАЛІСЛИВА...

Ой, ти мати моя, та й не жаліслива:
 Оддала ти мене у чужу сторону,
 Оддала ти мене у чужу сторону,—
 У чужу сторону, у велику сім'ю.
 А велика сім'я та вечеряти сіла,
 А мене молоду посилає по воду...
 Я ж по воду ішла—спотикалася;
 А з водою ішла—під віконцем прислухалася.
 Ой дохожу до воріт,—щось у хаті гомонить...
 Щось у хаті гомонить,—мати сиңу говорить:
 „Ой, ти, сиңу, ти мій, ти, дитино моя,
 Чом ти жінки не б'єш та потачку даєш.“
 — „За що ж, мамо, її бити. Вона вмє все робить...
 Вона вмє все робить: і напекти, й наварить...“

Копощенко. 36. II, 58.

229. ТА ПЛИВИ, ПЛИВИ, СЕЛЕЗНЮ

Та пливи, пливи, селезню,
 Тихо по воді.
 Та прибудь, прибудь, мій батеньку,
 Тепер к мені.
 Ой рад би я, дитя мое,
 Прибути к тобі,—
 Насипано сиру землю
 На руки мені.
 Склепилися карі очі,
 Устеньки мої;
 Не дам тобі порадоньки,
 Бідній сироті.

Ревуцький. Золоті кл. I, 2.

230. ДОБРЕ БУЛО ЖИТИ

Спокійно, не швидко

Добре було жити,
Першу жінку мавши,
А з другою молодію
Горе в світі жити.

Сама встає рано,
Чоловіка будить:
Вставай, вставай, чоловіче,
Товару давати.

Вставай, чоловіче,
Товару давати
А я піду на базар
Соли купувати.

Соли не купила
Та в шинок заблудила:
Не сама ж я винувата,
Що так согрішила.

Свині в вікна скачуть,
Малі діти плачуть:
„Ой, тату наш, любий тату,
Затопи нам хату,

Затопи нам хату,
Навари нам їсти:
Пішла мати на базар —
Чорт-ма її вісти.

Ревуцький. Зоз. Кл. 1, 54.

231. ОЙ, У НЕДІЛЮ РАНО

Поволі

Ой у неділеньку рано
Пораненьку,
Виряжала мати дочку
В чужу стороночку —
Чужа стороночка,
Щей чужії люде.

Ой хто ж тебе, моя доню,
 Жалувати буде.*
 „Ой буду робити
 Щей людям годити
 Тоді будуть мене,
 Мамо, чужії любити.
 Ой буду ж я буду
 Неділеньки ждати,
 Чи не прийде, не прийде
 Ненька одвідати.
 Неділя минає,
 Матінки немає,
 Мабуть її не жаль мені,
 Що й не одвідає.
 Уже ж я робила
 І людям годила
 Та не знайшла
 Тої неньки,
 Що мене зродила.

Лисенко. 36. V. 6,

232. ЩОСЬ У ЛІСІ ЗАШУМІЛО

НЕХИТРО.

Щось у лі-сі за-шумі-ло, щось у лі-сі за-шумі-ло,
 мі-ло, со-сна з віт-ром го-ло-во-ло-ло,
 со-сна з віт-ром го-ло-во-ло-ло.

Щось у лісі зашуміло (2) —
 Сосна з вітром говорила (2):
 „Ой ти, вітре, ти мій вітре (2),
 Ти не шуми надо мною,
 Над сосною зеленою,
 Ти не ламай мого гілля,
 Ти не кидай на дорогу, —
 Кидай гілля підо мною,
 Під сосною зеленою“.
 Що то в хаті говорила (2),
 Теща з зятем розмовляла (2):
 „Ой ти, зятю, ти мій зятю (2),
 Ти не журь мого дитяти,
 Ти не суши молодости,
 Пускай її частіш в гості,
 А я буду научати,
 Як милого шанувати“.

Лисенко 36. II 23.

233. ОЙ ТРИ СЕСТРИЦІ — ЖАЛІБНИЦІ

Поляжно, зі смуглою.

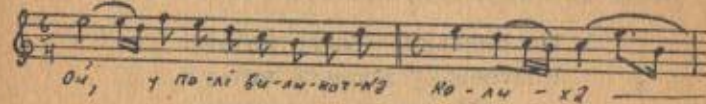
Ой, три сестриці — жалібниці
 У похід брата виряжали.
 Ой, старшая сестра коня веде,
 Середущая зброю несе,
 Сама ж меньша з братом іде.
 „Ой, ти братіку, братіку наш,
 Та коли ж прийдеш в гості до нас“.
 „Ой, набери, сестро, піску жменю
 Та посій його на каменю.
 Ой, уставай, сестро, ранесенько,
 Проривай пісок частесенько.
 Ой, уставай, сестро, з зіроньками,
 Поливай пісок слізеньками.
 А коли той пісок ізійде,
 То тоді твій брат в гості прийде.“
 Ой, пішов пісок за водою, —
 Ой, пішов наш брат слободою,
 Ой, пішов пісок за вітрами,
 Та пішов наш брат городами.
 Ой, нема з піску нема сходу, —
 Нема братика із походу.

Ой, нема з піску нема цвіту,
 Та пішов наш брат по всім світу.

Лисенко 36. VI. 15.

234. ОЙ, У ПОЛІ БИЛИНОЧКА КОЛИХАЄТЬСЯ

Поляно.

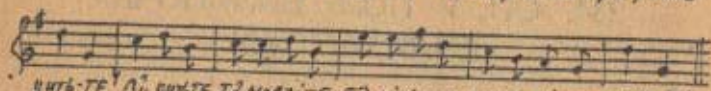

Ой у полі билиночка колихається,
 А в шиночку удовин син напивається (2).
 „Годі ж тобі, билиночко, колихатися;
 Годі ж тобі, вдовин сину, напиватися“ (2).
 — Ой як мені, моя мати, горілки не пити,
 Як не хоче мене, мати, дівчина любити (2).
 Ой умру я, моя мати, ой умру,
 Зроби ж мені, моя мати, з кедрини труну (2).
 „Ой де ж тобі, лій синочку, кедроньки взяти,
 Будеш же ти, мій синочку, в сосновій лежати“ (2)
 Лисенко. Збірн. III, 15.

235. ПО ОПЕНЬКИ ХОДИЛА

По опеньки ходила, цитьте! Козубеньку згубила

цитьте! Ой, цитьте та мовчіте, та нікому не кажіте, цитьте!

1. По опеньки ходила, цитьте!
Козубеньку згубила, цитьте!
Ой, цитьте та мовчіте,
Та нікому не кажіте,
Цитьте!

2. Запорожець ішов, цитьте!
Козубеньку знайшов, цитьте!
Приспів.

3. Запорожець, вражий сину, цитьте!
Верни ж мою запасчину, цитьте!
Приспів.

Лисенко. Дес. VI, 10.

236. ОЙ, КОВАЛЮ

Ой, ти ковалю, коваль, коваль - ку,

гей, чом не куєш, рано зараненько - ка?

Ой, ти ковалю-коваль-коваленьку,
Ой да гей, чом не куєш,
Рано зараненько,
Ой, чом не куєш
Рано зараненько,
Ой да гей чи у тебе
Вугілля немає
Чи у тебе вугілля немає.
Гей, чи у тебе
Сталі не хватає,
Гей, чи у тебе
Дівчини немає.
Гей, є у мене
Душа Катерина
Гей, вона ж мені
Слави наробила.
Гей, що з вечора
Дитину родила
Ой, вродила,
А о півночі
Топити носила.

Козницький. Укр. нар. п. № 4.

237. ОЙ, ОРЕ СЕМЕН, ОРЕ

Ой, оре семен оре, та нікому не каже

сї - жі жінки о біда не сить, а моє - і не має

Ой оре Семен, оре
Та й на шлях поглядає:
„Чужі жінки обід несуть,
А моєї немає“.

Пушу воли у діброву,
Сам піду додому. Не доходячи до хати,
Став дітей питати:

„Ой де, діти, ваша мати“.

— „Ох і наша, тату, мати,

Гей, погнала телята;

Забожилась заклялася,

Що не ваша, діти, мати“.

Ой як пішов же Семен

Та у нову комору, —

Нема грошей, нема й скрині,

Ані жінки Катерини.

Гей, як удариться ж Семен,

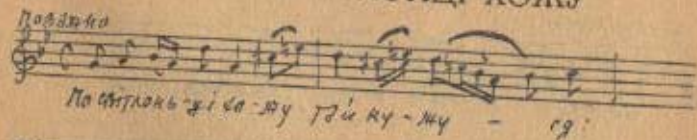
Гей, об поли руками:

„Дітки ж мої дрібнесенькі,

Та й пропав я з вами“.

Лисенко. 36. III. 11.

238. ПО СВІТЛОНЦІ ХОЖУ

По світлонці хожу та й нужуся:
До кого ж я в світі, ой, притулюся?

Притулюся в лузі до калини:
Горе мені в світі, — ой, без дружини.

Притулюся в саду до яблунки:
Горе мені в світі, — ой, без матінки.

Притулюся в лісі до дубочка:
Горе мені в світі, — ой, без батечка.

Притулюся в саду до кисліці:
Горе мені в світі, — ой, без сестриці.

Ревуцький Д. „Зол. кл.“ I, 67.

239. ОЙ У ПОЛІ ОЗЕРЦЕ

Повільно.

Ой, у по-лі о-зер-це, там пла-ва-ло ві-дер-це
со-ско-ві ка-ли-ни, а бу-бо-ве ден-це, не су-рай мо-гу
се-бе

Ой у полі озерце,
Там плавало відерце, —

Соснові клепки, а дубове денце,—
 Не цураймося, серце.
 Ой не раз і не два
 Стояв під коморою:
 „Вийди, дівчино, вийди, рибчино,
 Поговоримо з тобою“.
 „Ой рада б я виходити
 І з тобою говорити,
 Так лежить нелюб на правій руці,
 Так боюся розбудити.
 Ти, козаче молоденький,
 В тебе коник вороненький:
 Сідлай коня, та їдь з двора,
 Бо ти не мій, я не твоя“.
 Козак коника сідлає,
 З кониченьком розмовляє:
 „Біжи, коню, біжи, вороненький,
 Аж до тихого Дунаю.
 Шуко-рибо, візьми тіло,
 Ти річенько, ти бистрая,
 Викинь кости на сушу,
 А я піду, а я піду
 В темний луг по калину,
 Чи не побачу, а чи не зустріву
 Свою вірну дівчину,
 Моя вірна дівчина
 В темнім лузі заблудила.
 Тільки слідочок з-під білих ніжочок,
 Де милая ходила.
 Ой вирву ж я листочок,

Та й прикрию той слідочок,
 Щоб не засипав та щоб не зав'яв
 Буйний вітер пісочок.

Стеценко. II, 24.

240. ОЙ П'Є КОЗАК, П'Є

Полтава, Фурасько.

Ой, і п'є ко-зака п'є, бо в козака гро-ші є,
 Гей, за ним за ним ненька старенька - рень - ка
 Дріб-ні сльози лле, Гей, за ним
 за ним ненька старенька - рень - ка
 Дріб-ні сльози лле.

Ой п'є козак, п'є,
 Бо в козака гроші є;
 Гей за ним, за ним ненька старенька
 Дрібні сльози лле.

Ой ти, сину мій,
 Ти дитино моя,
 Гей не пий, не пий та горілочки,
 Бо зведе з ума.

Лисенко. Дес. II, 7.

241. ЗЕЛЕНЕЄ ЖИТО

Примду

ЗЕ-ЛЕ-НЕ-Є ЖИ-ТО, ЗЕ-ЛЕ-НЕ, ХОРОШІІ ГО-СТІ У МЕНЕ
 ТІЛЬКИ МОЄ СЕР-ДЕНЬКО МРЕ, ЩО МИЛАЯ ЗАМІЖ ІДЕ.

Зеленее жито, зелене,
 Хорошіі гості у мене,
 Тільки моє серденько мре,
 Що милая заміж іде.

Іди, іди, мила, здорова,
 Не скажу тобі я ні слова,
 Есть у мене кінь вороний
 Поїду я до удови.

36. Рудця II, 10.

242. ГЕЙ, У ЛІСІ

Помієно

Гей, у лі-сі, в лі-сі ста-ють два дубо-чки, Гей, схи-ли-ли-ся
 ли-ся вер-хи до купо-чки

1. Гей, у лісі, в лісі стоять два дубочки,
 Гей, схирилися верхи до купочки.
2. Гей, схирилися верхи до купочки,
 Гей, там сиділо аж два голубочки.
3. Сиділи, сиділи, знялись полетіли,
 Гей, в чистім полі на роздоллі сіли.
4. Гей, сіли ж та й завуркотіли:
 Гей, горе ж мому та й не жонатому.
5. Гей, а ще гірше, а хто кого любить,
 Гей, любив козак молоду дівчину.

Демуцьквя „Укр. нар. пісні“, I, 85.

243. ОЙ, ПІДУ Я В ДОЛИНУ

Чутко

Ой, пі-ду я в до-лину, ой, ку-матко ам-ботко в до-лину
 ой, ам-ботко, ку-мат-ко в до-ли-ну

Ой, піду я в долину,
 Ой, кумочко-любочко, в долину,
 Ой, любочко-кумочко, в долину.
 По червону калину (2),
 По червону, кумочко, калину,
 По червону, любочко, калину.
 Та наломимо калини (2),
 Та наломимо, кумочко, калини,
 Та наломимо, любочко, калини.
 Та пов'яжу у пучки (2),
 Та пов'яжу, кумочко, у пучки,
 Та пов'яжу, любочко, у пучки.
 Та понесу на торжок (2),
 Та понесу, любочко, на торжок,
 Я калину продала (2),
 За калину карбованця узяла.
 Та куплю я голубця,
 Ой, куплю, кумочко, голубця,
 Ой, куплю, любочко, голубця.
 Та вкину я в комору (2),
 Ой, кумочко-любочко, в комору,
 Ой, любочко-кумочко, в комору.
 А вилетів в стодолу (2),
 Ой, кумочко-любочко, в стодолу,
 Ой, любочко-кумочко, в стодолу.

Демч. «Укр. весілля» 250.

244. ШЛЕТЬСЯ ЗОРЯ ДО МІСЯЦЯ

Шлеться зоря до місяця раним рано,
 Шлеться зоря до місяця та ранесенько,
 Шлеться Петрунь до Ганнусі рано-рано,
 Шлеться Петрунь до Ганнусі та ранесенько,
 А прийдемо, а звеселимо отця й неньку,
 Отця й неньку—всю родиноньку та ранесенько.
 А повстаємо обое разом рано-рано,
 А засвіtimo обое разом та ранесенько.
 А звеселимо гори, долини, рано-рано,
 Гори, долини, рано-рано,
 Гори, долини, високі могили та ранесенько.
 Демченко. «Укр. весілля» ч. 111.

245. НАШІ СВИТИЛОЧКИ

Наші світилочки, наші паняночки,
 Рум'янеє личко, наше сердечко, заспівайте ви нам,
 Та привезяної, та принесяної пісеньки.
 Наші дружечки, наші панявочки,
 Рум'яне личко, наше сердечко,
 Ми не селами йшли,
 Щоб ми пісню знайшли.

Демченко. „Укр. весілля“ ч. 190.

246. ЗЕЛЕНАЯ ТА ДІБРІВОНЬКО

Помовач

ЗЕ-ЛЕ-НА-Я ТА ДІ-БРІ-ВОНЬКО, ЗЕ-ЛЕ-НА-Я ТА ДІ-БРІ-ВОНЬКО,
 ЧОГО В ТЕБЕ ТА ПЕНЬКІВ МНОГО?

Зеленая та діврівонько (2),
 Чого в тебе та пеньків много.
 Паростонька ані жадного.
 Молоденька Ганнусю, молоденька Ганнусю,
 Чого в тебе та батьків много (2),
 Порадочку ані жадного.
 Ой, є кому їсти та пити (2),
 Нема кому та зажурити;
 Ой, є кому та наїстися,
 Ой, є кому та напиться,
 Нема кому та зажуритися.

Ой, є кому їсти та пити (2),
 Нема кому та припросити.

Демченко. „Укр. весілля“ ч. 59.

247. СІЛА ГАННУСЯ

Помовач

СІ-ЛА ГАН-НУ-СЯ НА ПО-СА-ЖЕННЯ ЯК НА РОЖЕНЦІ
 КВІТ-КА, ТО Ж ВОНА СІ-ЛА, ТО Ж ВОНА ХТІ-ЛА
 БАТЕНЬ-КА:
 А ВОНА БАТЕНЬКА НЕ ЗВЕСЕЛИЛА
 (2),
 НО ГІРШ ЗАСМУТИЛА (2).

Сіла Ганнуся на посаження,
 Як на роженці квітка;
 То ж вона сіла,
 То ж вона хтіла,
 Батенька звеселити.
 А вона батенька не звеселила (2),
 Но гірш засмутила (2).

Демченко. „Укр. весілля“ ч. 6.

248. ЗЙШОВ, ЗЙШОВ ЯСНИЙ МІСЯЦЬ

Помалу

Зй-шов, зй-шов ясний місяць, в нові во-ро-та,
 Кланя-єть-ся та пе-тру-не бідний си-ро-та

Зйшов, зйшов ясний місяць в нові ворота,
 Кланяється до Петруня бідний сирота.
 Ой, кому ж ти, та Петруню та вклоняеш,
 Що рідного батька ти не маєш.
 Ой, є в мене, ой, є в мене рідний дядько,
 Нехай мене благословить так, як батько;
 Ой, є в мене, ой, є в мене, ой є в мене рідна тітка,
 Нехай мене благословить, як матінка.

Демченко. Укр. весіл. ч. 14.

249. КОЛЕСОМ, КОЛЕСОМ МІСЯЦЬ

Стриж

Ко-ле-сом ко-ле-сом мі-сяць в гору їде,
 Ко-ле-сом ко-ле-сом мі-сяць в гору їде.

300

Колесом, колесом місяць в гору їде,
 Колесом, колесом місяць в гору їде,
 А зять до тещеньки
 У гостоньки їде,
 А до тещеньки гордої
 Та до Ганусі молоді.

Демченко. Укр. весіл. ч. 18.

250. ОЙ, В ЛЬВОВІ

Помалу

Ой, в Львові, в Львові, тай катані-лі, щедрий пе-тр

Ой, в Львові, в Львові та на торговлі.
 Там Петро ходить, коника водить.
 Ой, коню, коню, продам я тебе,
 Продам я тебе за сто червоних.
 За сто червоних, за чашу вина,
 За чашу вина, за другу пива.
 Ой, Петре пане, не продай мене
 Не продай мене, спогадай на те,
 Як за нами гнались турки й татари,
 За нами списи землю орали.
 За нами стріли як дрібний дощик.
 Ой, як я та й скочу, Дунай перескочу,
 Дунай перескочу, копитце не вмочу,
 Ані копитця, ані стремінця,
 Ані стремінця, ні тебе молодця.

301

А за цим словом бувай же здоров,
Бувай же здоров, красний паничу.
Красний молодче, Петрусю хлопче.

Леонтович. 36. IV, 20.

251. ОЙ, ТАМ ЗА ГОРОЮ

Дуже

Ой, там за го-ро-ю та за кам'я-но-ю Щедрий

вечір, добрий вечір!

Ой, там за горою, та за кам'яною,
Щедрий вечір, добрий вечір (2)
Там йде Володимир коника сідлає.
Щедрий і т. д.
Коника сідлає, на гору вступає,
Щедрий і т. д.
На гору вступає, на царів стріляє,
Щедрий і т. д.
Ой, винесли йому полумисок срібла
Щедрий і т. д.
А він на той дар і не подивився,
Щедрий і т. д.
Шапочки не зняв і не поклонився,
Щедрий і т. д.
Ой, винесли йому полумисок злата,
Щедрий і т. д.

А вже він на той дар і не подивився.
Щедрий і т. д.
І шапочки не зняв, і не поклонився.
Щедрий і т. д.
Ой, вивели йому панночку чарівну,
Щедрий і т. д.
А вже він на той дар пильно подивився.
Щедрий і т. д.
І шапочку ізняв, низенько вклонився.
Щедрий і т. д.

Леонтович. 36. IV, 19.

252. А В ТОМУ САДУ

Повільно

А в то-му са-ду чи-сто ме-те-но,

Ще й хрещатим барвіночком дрібно плетено

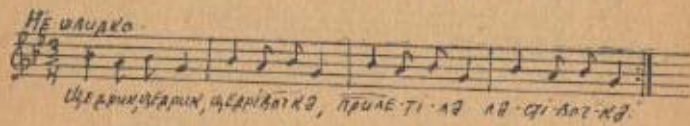
А в тому саду чисто метено
Ще й хрещатим барвіночком дрібно плетено.
А в тому саду ніхто не бував,
Лише молодий Андрийко коня попасав.
Коня попасав, дрібний лист писав,
Все до тої Наталочки, що вірно кохав.

Ой, ти, Наталю, горда та пишна,
Я до тебе листи писав, а ти не прийшла.

А ти, Андрійко, невеликий пан,
Сідлай коня вороного, та приїжджай сам.

Леонтович. 36. I. 10.

253. ЩЕДРИК, ЩЕДРИК, ЩЕДРІВОЧКА

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господареві викликати:
„Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару,
Там овечки покотились,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей,
Як не грошей, то полова,
В тебе жінка чорноброва.

Леонтович 36. III. 25.

254. ІШЛИ ДІВКИ ЧЕРЕЗ ДВІР ✓

Ішли дівки через двір, через двір
На них сукні як мак цвів, як мак цвів.
Стали сукні сяяти, сяяти,
Стала діброва палати, палати.
Стали дівки гасити, гасити,
Відром воду носити, носити.
Скільки в відрі водиці, водиці
Стільки в дівчат правдиці, правдиці.
Де плавала кладочка, кладочка,
Там ходила Галочка, Галочка.
Цебром воду носила, носила,
Дібровоньку гасила, гасила.
Скільки в цебрі водиці, водиці,
Стільки в молодиць правдиці, правдиці.
Скільки в решеті водиці, водиці,
Стільки в хлонців правдиці, правдиці.
Скільки в ситі водиці, водиці,
Стільки в чоловіків правдиці, правдиці.

Степовий. „Проліски“ III, 15.

255. А ВЖЕ ВЕСНА, А ВЖЕ КРАСНА

Бераро.

А вже весна, вже красна,
Із стріх вода капає (3),
Молодому козаченьку
Мандрівочка пахне (3).

Помандрував козаченьку
У чисте поле, —

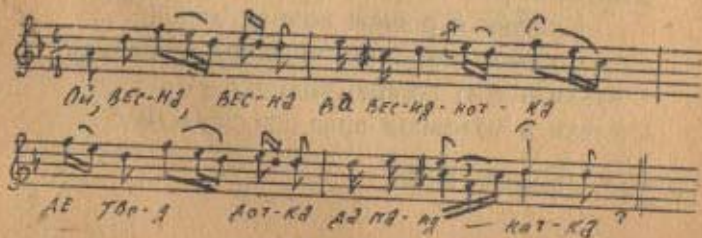
За ним біжить дівчинонька,
„Вернися, соколе“.

„Не вернуса, забаруса,
Гордуеш ти мною,

Буде твоє гордування
Все передо мною“.

Стеценко, Шк. піс. I, 47.

256. ОЙ ВЕСНА ТА ВЕСНЯНОЧКА

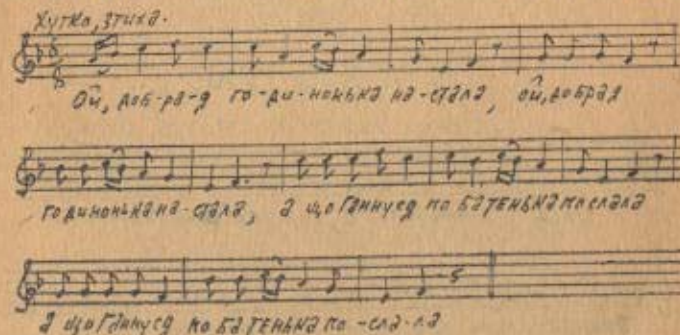

306

Ой весна, весна та весняночка,
Де твоя дочка та паняночка.
Десь у садку шиє сорочку;
Шовком та біллю та вишиває,
Своєму милому пересилає:
„Надівай її що-неділеньки,
Споминай же мене що-годиноньки.
Шовком я шила, біллю рубила, —
Жаль мені козака, що я полюбила“.

Ревуцький. Зол. Кл. I, 5.

257. ОЙ, ДОБРАЯ ГОДИНОНЬКА НАСТАЛА

Ой, добрая годинька настала (2),
А що Ганнуса по батенька послала (2),
Послала вона чотири коні,
П'ятий віз,
А шостого всадниченька,
Щоб привіз.

Демченко. „Укр. весілля“ 253.

307

262. ОЙ, ІЗ-ЗА ГОРИ

Стримано.

Ой, із за го - ри та буй - ний ві - тер
 Ві - є, ой, таму - ді - вись - ка та псе - ки =
 зень - ку сі - є

Лисенко IV, 21.

263. ОЙ РУ-ДУ-ДУ

Швиденько.

Ой, ру-ду-ду, ру-ду-ду, ру-ду-ду. ро-ди-ла-ся на ві-ду:
 на ві-ду, са-ла-мо-ю то-пи-ти, то-пити, гарячому
 на-св-іти, на-св-іти.

Степов. Дес. II, 7.

VII

ДИТЯЧІ ТА ВЕСНЯНКИ

264. ГРА В ЗАЙЧИКА

Рухливо

Зай-чи-ку, Зайчику, мій брат-чи-ку, не ходи не ходи
по город-чи-ку, З'їси ка-пусту, зробиш до-ріжку, переб'є ніжку

Зайчику, зайчику, мій братчику, не ходи, не ходи
по городчику.
З'їси капусту, зробиш доріжку, вийде хаязін,
переб'є ніжку.
Зайчику, зайчику, мій братчику, не скачи, не скачи
по городчику.
Дивись: хаязін вийшов із хати, зайчику сірий,
треба тікати.
Зайчику, зайчику, мій братчику, чом ти не скачеш
вже по городчику.
Зайчик не скаче, бідненький плаче, сірий кульгає
ніжки не має.
Зайчику, зайчику, мій братчику, не будеш лазити
по городчику,
Будеш кульгати, ніжки не мати, ніжки не мати
з віку до віку.
Зайчику братчику, будеш калікою.

Леонтович. 36. III, 22.

265. ЖЕНЧИЧОК — БРЕНЧИЧОК

Високо

Женчикок-бренчикок ви-лі-тє-є, ви-со-ко

ні-женьку ні-дїв-чє-є, як би-то-ні-бу-то в зелєнім
ні-женьку про-бу-то

лу-гу берис-є-є другу

Женчикок — бренчикок вилітає, високо ніженьку
підіймає,
Як би то набито ніженьку пробито в зеленім лузі
бери собі другу.

Ой, до схід сонечка женчик схопивсь,
Росою чистою бренчик умивсь,
Як би то і т. д.

Зелене житечко в полі він жав,
Зранку до вечора не спочивав.
Як би то і т. д.

Ой по ланочку він весь день ходив,
Грудою гострою ніжку набив,
Як би то і т. д.

Хоч стерня колеться, ніжка болить,
Спати не хочеться, гулять кортить.
Як би то і т. д.

Любий мій женчику, візьми мене,
Ніжка загоїться. біль той пройде.
Як би то і т. д.

Женчику — бренчику, забудь за ніженьку,
Візьми дівчину, вибирай дружину.
Як би то і т. д.

Леонтович. 36. I, 20.

266. БІГЛА, КІЗКА ТОПИТИСЯ

Полонку.

Бігла кізка то-пи-ти-ся, з цї-па-то-к дивити-ся
впала кізка до-по-лонку, з цї-па-то-к за-го-ло-ву

смика до-го-ри

Бігла кізка топиться,
А цапчок дивиться,
Впала кізка в ополонку,
А цапчок за головку,
Смик до гори.

Демченко. „Укр. вес.“ 272.

267. ОЙ, НА ГОРІ ЖИТО

НІЖКАМИ

Ой, на го-рі жи-то, си-дить зай-чик,
Він ніж-ка-ми че-бе-ря-є,
Коли б та-кі ніж-ки ма-ла,
То я б ни-ми че-бе-ря-ла,
Як той зай-чик, як той зай-чик.

Ой на горі жито, сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє,
Коли б такі ніжки мала,
То я б ними чеберяла,
Як той зайчик, як той зайчик.

Ой на горі гречка, сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє;
Коли б такі і т. д.

Ой на горі просо, сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє;
Коли б такі і т. д.

Степовий „Проліски“ II 56.

268. ОЙ, НА ГОРІ ЛЬОН

УЧЕНЬКО

Ой, на го-рі льон, з до-ли-ні ма-к,
Мої лю-бі су-сі-донь-ки,
Су-сі-донь-ки, про-си-мо вас со-ко-лонь-ки,
По-сі-да-йте в-раз.

Ой на горі льон, а в долині мак,
Мої любі сусідоньки, просимо вас соколоньки;
Посідайте враз.

Ой на горі і т. д. Повставайте враз.
„ „ „ „ Розійдіться враз.
„ „ „ „ І зійдіться враз.
„ „ „ „ Потанцюйте враз.
„ „ „ „ Заплещіть враз.

Степовий. Проліски II, 59.

269. ОЙ ЗАГАДАВ КОМАРИК

КОМАРИК

Ой, за-ду-мав ко-ма-рик, ой, за-ду-мав пол-ко-в-ник,
А під ду-бом си-дючи, свої пол-ки смо-трю-чи;
От вам, ко-ма-рі, на вій-ну і-ти,
Кри-кну-ли ко-ма-рі, го-ту-йте нам су-ха-рі,
Ми го-то-ві на вій-ну і-ти,
Ми го-то-ві во-ю-ва-ти.

Ой, загадав комарик, ой, задумав полковник,
А під дубом сидючи, свої полки смотрючи;
От вам, комарі, на війну іти. (2)

Крикнули комарі; готуйте нам сухарі,
Ми готові на війну іти,
Ми готові воювати.

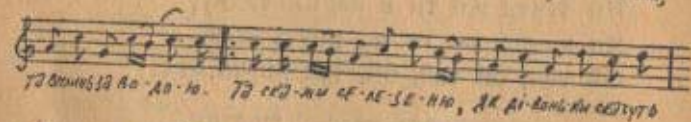
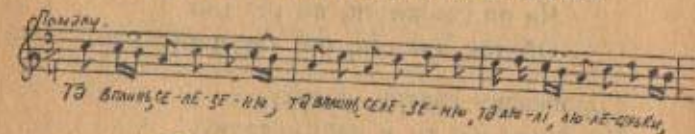
271. БІЛОДЕНЬ, БІЛОДЕНЬ

Білодень, білодень, білоденьчику,
Полинь, полинь по Дунаєчку
Та встань, та встань ранесенько
Та вмийсь, та вмийсь білесенько,
А в нас ключі, та турецькі,
А в нас замки, та німецькі.

36. Квітко, 612.

272. ТА ВПЛИНЬ, СЕЛЕЗЕНЮ

Та вплинь, селезеню (2),
Та люлі, люлесеньки,
Та вплинь за водою.

320

Та скажи, селезеню,
Як дівоньки скачуть,
Та люлі... і т. д.

Та отак хорошенько,
Та отак пригоженько,
Та люлі... і т. д.

Та скажи, селезеню,
Як парубки скачуть,
Та люлі... і т. д.

Та отак хорошенько,
Та отак пригоженько,
Та люлі... і т. д.

Та скажи, селезеню,
Як старі баби скачуть,
Та люлі, люлесеньки,
Та отак ізморщившись.

Та скажи, селезеню,
Як старі діди скачуть.
Та люлі люлесеньки,
Та отак ізкорчившись.

Ревуцький „Сонечко” Ч. 12.

273. ПРИЛЕТІЛА ПЕРЕПІЛОНЬКА

Трохи повільно

При-ле-ті-ла пе-ре-пі-лонька у зе-ле-ну-ю ді-
 бру-вонь-ку, при-ле-ті-ла, за-жу-ри-ла-ся ой, се-
 ле-ка-я ді-б-ро-вонько, ой, бі-д-на-я ти го-ло-
 вонь-ко, що ра-но-те-бе спу-сто-ше-но

Прилетіла перепілонька у зелену дібровоньку,
 Прилетіла, зажурилася.

Ой, зелена дібровонько, ой, бідна ти голо-
 вонько,

Що рано тебе спустошено,

Що рано тебе спустошено, на траву — сіно поко-
 шено.

Зосталося лиш три зіллячка.

Перше зіллячко — барвіночок,

Друге зіллячко — василечок,

Третє зіллячко — любисточок.

Ревуцький. Сонечко № 4.

274. НАШІ ХЛОПЦІ СТРІЛЬЦІ

Швидко

на-ші хлопці хлопці стрільці лон-ці

Наші хлопці стрільці, стрільці,
 Застрелили миш у колодці,
 Миш у колодці, жабу в ополонці.

36. Квітка № 628

275. ОЙ, ПЛАВАЛА ВУТІНКА

Швидко

ой, пла-ва-ла ву-тінка з ма-лень-ки-ми ді-т-ка-ми з ра-но-те-бе
 спу-сто-ше-но
 плетін-ка-ми за-плі-тай-ся
 за-плі-тай-ся

Ой, плавала вутінка

З маленькими дітками.

Заплітайся, плетінь, заплітайся,

Хрещастая брама, замикайся!

Ой, плавала вутінка,

З маленькими дітками,

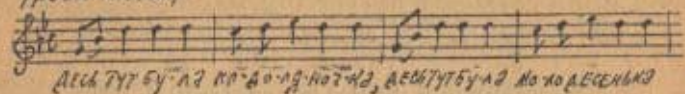
Розплітайся, плетінь, розплітайся,

Хрещастая брама, одмикайся.

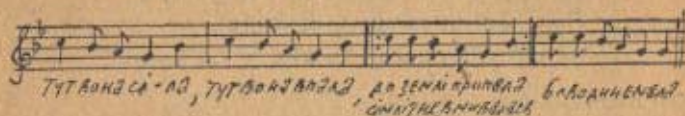
36. Квітка № 630

276. ДЕСЬ ТУТ БУЛА ПОДОЛЯНОЧКА

Трохи кмітлив.

Десть тут була подоляночка, десть тут була молодесенька

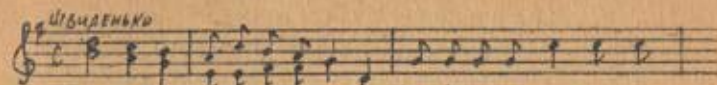
Тут вона сіла, тут вона впала, до землі припала, сім літ не вмивалась, бо води не мала.

Десть тут була подоляночка,
Десть тут була молодесенька;
Тут вона сіла, тут вона впала,
До землі припала, сім літ не вмивалась, бо води
не мала.

Ой, устань, устань, подоляночко,
Ой, устань, устань молоденька,
Умий своє личко, та личко біленьке,
Біжи до Дунаю, бери молоденьку,
Бери ту, що з краю.

Ревуцький. Нар. пісні № 3.

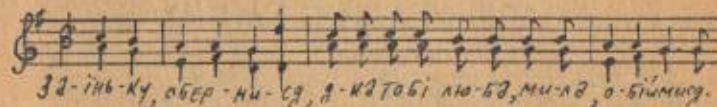
277. ЗАЙНЬКА

Зай-нь-ку та за голо-вонь-ку! А ні-ку-ди зай-нь-ку

та ні ви-ско-чи-ти, і ні-ку-ди сі-ро-му та ні вистрибнути

Зай-нь-ку, обер-ни-ся, а-ка тобі лю-ба, ми-ла, о-біймися.

Зайньку та за головоньку!

А нікуди, зайньку та ні вискочити
А нікуди сірому та ні вистрибнути.

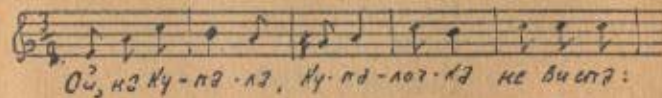
Зайньку сінця по колінця,
А нікуди . . . і т. д.

Зайньку, обернися.

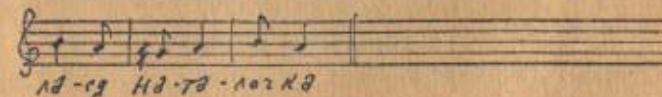
Яка тобі люба, мила,
Обіймися.

Степовий. „Проліски“ II, 61.

278. КУПАЛЬСЬКА

Ой, на ку-па-ля, ку-па-ля не виста:

ля-ся на-та-ля

Ой на купала, купалочка,
 Не виспалася Наталочка.
 Погнала бичка дримаючи,
 На кілки ніжки збиваючи.
 Ой дай же, боже, довші ночі
 На Натальчині чорні очі.

Стеценко. Шкільн. спів I, 44.

279. УГАДАЙ, ГАННО

Угадай, Ганно,
 Преславная панно,
 На чий руці
 На мереженці
 Перстень упав?
 Не вгадала Ганна,
 Преславная панна,
 На чий руці,
 На мереженці
 Перстень упав?
 Бух, бух, на калач,
 Та встань, та не плач.

Степовий. „Проліски“ II, 48.

280. ЩИГЛИКОВЕ ВЕСІЛЛЯ

Щиглик оженився, щиглик утратився,
 Оженився, утратився та й жінки не має (2)
 Взяв собі він горобця сестричку
 Славную, вдатную, хорошую птичку. (2)
 Дружко, соловейко щебече раненько,
 Зозуленька за свашечку, та й все хорошенько,
 Зозуленька за свашечку, та й все хорошенько.
 Іде гиндик з току, наївся пшениці,
 Сидить дрофа коло печі, пече паляниці. 2)
 А музики на той час підпили, на той час на годину
 Дива наробили, а ворони старі жони каравай
 місли.

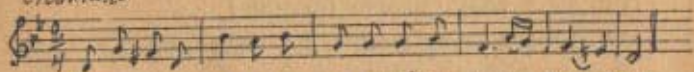
А перепеличка хату замітає,
 Сидить сова за столом, скоса поглядає. (2)
 А деркач рохмалий, він устає рано,
 Узав сову з-за стола та й за двері прямо. (2)
 Сороки-приданки скачуть поверх лавки;
 Бідна ж наша головонька, немає кибалки. (2)
 А куличок сивий кибалочку шиє,
 Кибалочка з куличком на весіллячком разком.
 Скорій, скорій ристячком, ти свашкою, я дружком.

Чаечка підласа, на весілля ласа,
 Біжить, кричить, вигикує, той потіха наша. (2)
 А джміль із бджолою підпоїли чайлю.
 Тут буду ночувати, додому не втраплю. (2)
 Лебедик біленький іде помаленьку,
 Поспішайся, лебедику, бо вже не раненько.
 А орел староста, в нього думка проста,
 Заняв гуси із подвір'я та й на Дунай просто.
 Заняв гуси із подвір'я та й на Дунай, та й на
 Дунай просто.

Кошиць. 36. II, 10.

281. ОЙ, ХОДИТЬ СОН

Співкиця

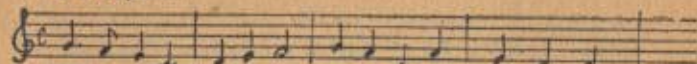
Ой, хо-дять сон, хо-вуть сон, ходять ой, та ко-ло ві-кон.

Ой, ходять сон коло вікон,
 А дрімота коло плота,
 Питається сон дрімоти:
 „Де ми будем ночувати“.
 — „Там ми будем ночувати,
 Де хатинка теплесенька,
 Де дитинка малесенька“.

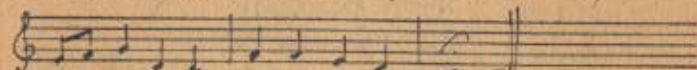
Запис. В. Шаравського. Поділля.

282. СОЛОВЕЙКУ МАЛЕНЬКИЙ

Не швидко.

Со-ло-вей-ку, ма-лень-кий, со-ло-вей-ку ма-лень-кий!

А-тє-бе-го — до-с-та-не-нь-ки

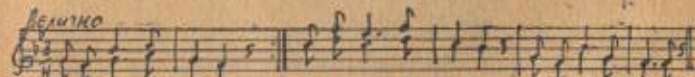
Соловейку маленький (2)
 В тебе голос тоненький,
 Защебечи ти мені (2),
 Бо я в чужій стороні.
 Бо я в чужій стороні (2),
 Нема роду при мені.

Я одбилася од роду (2)
 Та як камінь у воду.
 Упав камінь та й лежить (2),
 На чужині горе жить:
 Ні матінки, ні отця (2),
 Тільки одна сестриця.
 Тільки одна сестриця (2),
 Та й та плаче, журиться.

Стеценко. Шк. спів. I, 29.

283. БЛАГОСЛОВИ, МАТИ

Дитинко

Благо сла-ви, ма-ти, сла-ву сла-ви ма-ти, сла-ву сла-ви ма-ти, сла-ву сла-ви ма-ти.

Благослови, мати,
Весну закликати,
Весну закликати,
Зіму провожати.

Благослови, мати,
Весну закликати,
Зімочка в візочку,
Літечко в човночку.

Рубець. Веснянки.

284. НА ДУНАЄЧКУ

ХУТЕНЬКО

На дунаєч-ку, край бе-режеч-ку та ринула вода з дунаю-ю.
З дунаю-ю ти-хо-го, з бе-рега кру-того.

На Дунаєчку
Край бережечку
Та ринула вода
З Дунаю.
З Дунаю тихого,
З берега крутого
Там три дівчини
Воду брали,
Воду брали,
Брали.
З Дунаю... і т. д.

Рубець. Веснянки.

285. ВИЙДИ, ВИЙДИ, ІВАНОЧКУ

Невчужество

Вийди, вийди, І-ва-ноч-ку, з-співай нам весняночку, ади.
Зі-му-в-о-ли, не спі-ва-ли, весни до-жи-

Вийди, вийди, Іваночку,
Заспівай нам весняночку.
Зімували,
Не співали,
Весни дожидали.

Весна-красна, весна-красна,
Та що ж ти нам принесла:
„Старим бабам по кійочку,
А дівчатам по віночку“.

Рубець. Веснянки.

286. ОЙ, ВЕСНА

Пімірко

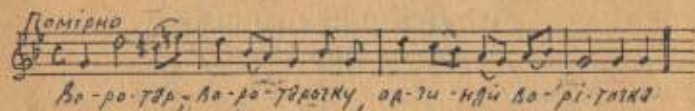
Ой, весна, весна та й весняночка,
Ой, рано, рано та й весняночка

Ой, весна, весна та й весняночка,
Ой, рано, рано та й весняночка.
Де ж твоя дочка та й паняночка,
Ой, рано, рано, та й паняночка.
Погнала бичка за ворітечка,
Ой, рано, рано, за ворітечка.

Пасися, бичку, я спряду мичку,
 Ой, рано, рано я спряду мичку.
 Старому діду на рукавичку,
 Ой, рано, рано на рукавичку.
 А бабусенці та на спідничку,
 Ой, рано, рано та на спідничку.
 Мички не спряла й бичка втерjala,
 Ой, рано, рано й бичка втерjala.

Степовий „Проліски“ II, 15.

287. ВОРОТАР ВОРОТАРОЧКУ

Леонтович. I. 17.

288. ОЙ, НА ГОРІ МАК

Степовий. „Проліски“ 2, 5.

289. ЛЕЛЕ, ТАТУ,

Квітко. 60.

290. БІГЛА КИЦЕНЬКА

Запис. В. Шаравського. Подділя.

301. ЗАЙЧИКУ СКОКОМ БОКОМ

Полтавська

Зай-чи-ку, ско-ком бо-ком, пере-мо-ім, зай-чи-ку,
 горим о-ком. Я ні-ку-ди зай-чи-ку з ні-ви-світити
 з ні-ку-ди, зай-чи-ку, з ні-ви-світити

36. Квітка. 36.

302. ПЛИВЕ КАЧЕЧКА

Полтавська

1. Пли-ве ка-чеч-ка з ка-че-кря-ми та із мо-ре-но-ту-
 2. Спрі-вді ка-чеч-ка, спрі-вді, спр-вді, з скр-мучо-бі-вці.
 3. Пли-ве ка-чеч-ка з ка-че-кря-ми та із мо-ре-но-ту-
 4. Спрі-вді ка-чеч-ка, спрі-вді, спр-вді, з скр-мучо-бі-вці.
 5. Пли-ве ка-чеч-ка, пе-ре-ви-ту-ту, ді-ти-ми пррррр,
 6. Спрі-вді ка-чеч-ка, пе-ре-ви-ту-ту, ді-ти-ми прррр,
 7. Пли-ве ка-чеч-ка, пе-ре-ви-ту-ту, ді-ти-ми прррр,
 8. Спрі-вді ка-чеч-ка, пе-ре-ви-ту-ту, ді-ти-ми прррр

Дремцов. 36. н. п. 19.

303. ПАВУК СІРИЙ

Полтавська

Па-вукі-рий, волю-а-ти, паву-ки-жий го-ло-ва-ти,
 паву-ти-ну сну-а-ти не-ма-ти му-ж-ка. Му-ж-ко-му-ж-ко
 спр-е-жи-ся, паву-ти-ни не-тор-ка-й, бо-ди-з-ло-ви-ць по-лу-кля-ти,
 бу-де-му-ж-ка, то-бі-ка-ра-й

Ревуцький. Укр. п. п. 4.

304. МЕЛЬОДІЯ БЕЗ СЛІВ

Хуцько

В. Шаравський.

ЗМІСТ

	стор.
Від видавництва	5
Передмова	7
I. Пісні бурлацькі і чумацькі	9
1. Забіліли сніги, забіліли білі	11
2. Ой шож бо то за ворон	12
3. Та нема гірш нікому	13
4. Шука—риба в морі	14
5. Ой, горе, горе калині при долині	15
6. Що на горах сніги лежать	16
7. Гей у степу кришченька	17
8. Пора, мати, жито жати	18
9. Над річкою бережком	20
10. Та болять ручки, та болять ніжки	21
11. Гей, гей, та хто лиха не знає	22
12. Чорна хмара наступає	24
13. Ой з-за гори, та із-за кручі	25
14. Налетіли сірі гуси	26
15. Зажурилась чумачина	27
16. Ой, піду я до шинкарки	28
17. Ой, ходив чумак	29
18. Воли ж полові	31
19. Гуляв чумак на риночку	32
20. Ой, і не стелися, хрещатий барвінку	34

	стор.
21. Ой, чумаче, чумаче	35
22. Ой, у полі криниченка	36
23. Стоїть корчма	37
24. Пожену я сірі воли	37
II. Пісні козацькі	39
25. Ненько моя, та не гай мене	41
26. Ой, гай, мати, ой, гай, мати	42
27. Ой, стану—гляну	43
28. Козака несуть	45
29. Добрий вечір тобі, зелена діброво	46
30. Гей, колись була розкіш—воля	47
31. Ой, Січ мати	48
32. Гей, гук, мати	49
33. Ой, неспав я нічку темененькую	50
34. Ой, скинемось та й по талару	51
35. Ой, з-за гір, з-за гір	52
36. Ой, ішли козаки	53
37. Ой, запив козак	54
38. Ой, криниуда лебеденька	55
39. Козаченька молодого	56
40. Гомін по діброві	57
41. Ой, під лісом та під Лебедином	58
42. Хата моя рублена	59
43. Ой, там за Дунаєм крутим бережком	60
44. Там де ятрань круто в'ється	61
45. Ой не пугай, пугаченьку	62
46. Ой, у полі три криниченьки	63
47. Козак од'їзжає, дівчинонька плаче	64
48. Ой, в городі на росточі	65
49. Не жур мене, моя мати	67
50. Ой, пушу я кониченька	68
51. Ой, та спився козак	70
52. Ой, на горі огонь горить	71
53. Ой, сів пугач на могилі	72

	стор.
III. Пісні історичні	73
54. Гей, та хвалився козак Швачка	75
55. Гей, був в Січі старий козак	76
56. Зажурилась Україна	78
57. Про сотника Харка	78
58. Про кавальські роботи	80
59. Про руйнування Січі	81
60. Гей, по синьому морі	83
61. Ой, з-за гори чорна хмара	84
62. Ой і не гаразд Запорожці	85
63. Ой, на горі та жінці жнуть	86
64. Стоїть явір над водою	87
65. Про Нечая	89
67. Ой, не знав козак	91
68. Ой, п'є Байда	92
69. Ой Морозе	94
70. Ой Ляше, Ляше, славний козаче	95
71. Побратався сокида	95
72. Горі тій чайці	97
73. Ой наварили а дідки пива	98
IV. Пісні парубоцькі, рекрутські та інші	101
74. Ой, на горі жито	103
75. Зелене жито, зелене	104
76. Приїхали три козаки	105
77. Синє море	106
78. Ой коню мій, коню	107
79. Ой у полі	107
80. Котилася зірка	109
81. Ішов козак без міс	110
82. Чого Івасю змарів	111
83. Ой йшов козак дібровою	112
84. Повій вітре ой ді вітерчок	113
85. Стогне сизий голубочок	114

	стор.
86. Як у нашому селі	115
87. Ой, летять, летять три соколи	116
88. Ой, у лузі, в лузі, гей, та стоять воли	117
89. Журба мене сушить	118
90. Та зелена горішина	119
91. Ой учора орав і сьогодні орав	120
92. Ой любив та кохав	122
93. Ой у полі три доріжки різно	123
94. Ой, не цвіти буйним цвітом	124
95. Ой у полі жито копитами збито	125
96. Вулиця гуде, гей, де козак іде	127
97. Ой, не шуми, луже зелений байраче	128
98. Ой ішов я вулицею раз, раз	129
99. Ой, бре море, бре	130
100. Чи це ж тая криниченка	132
101. Ой по горі по горі віячар	133
102. Ой зійди, зійди ти зіронько	135
103. Копав же я та криниченьку	137
104. Ой чні-ж то воли	138
105. Пливе шука з Кременчука	139
106. Без тебе, Олесю, буйний вітер віє	140
107. Ой з-за гори з-за крутої	141
108. По той бік гора	142
109. Ой, закувала сива зазуленька	144
110. Ой, уже сонце над вербами	145
111. Вже криниці висихають	146
112. Сюди гори туди гори	147
113. Та по-за садом виноградом	148
114. Калинько та малинько	150
115. Кому воля, а кому неволя	151
116. У неділю у почі	152
V. Пісні дівочі й жіночі	153
117. Пожену я лебеді	155
118. Світи, місяцю, і ви ясні зірниці	156

	стор.
119. Ой, високо, високо клен—дерево	157
120. Ой, піду я по водовьку	158
121. Ой, лугами берегами бистра річенька	158
122. Ой, від саду та до моря	159
123. Піду в садочок нарву квіточок	160
124. Ой, сів поїхав на вороному коню	162
125. Не стій, вербо, над водою	163
126. За городом качки пливуть	164
127. По-під терном стежечка	165
128. Ой піду я в сад гулять	166
129. Ой, котився кубар	166
130. Дзьобка	168
131. Перепілка. Ой, у перепілки	168
132. Кізяк. Вийди, вийди, кізяку	170
133. Коло Дунаечку, коло беріжечка	171
134. Нелюб. Ой, як, як мильному	172
135. Посадила огірочки в лузі	173
136. Половина саду цвіте	174
137. Ой, вийся хмелю	175
138. Не співайте, півниченьки	176
139. Ой, вийду я на гіроньку	178
140. Червона оя, та калинька	179
141. Ой коли б той вечір	180
142. Ой, піду я в сад гулять	181
143. Ой учора ізвечора	182
144. Як у строк же пішла	183
145. Ой, да ви комарники	184
146. Ой, у полі, полі	185
147. Козаченьку, що ти робиш	186
148. Ой, у полі вивка	187
149. Світи, світи, місяцю, гей	189
150. Зашуміла ліщионька	190
151. Ой, під горою, під камяною	191
152. Ой вийду я на могилу	191
153. Ой ти дубе кучерявий	193

	стор.
154. На городі калина	194
155. Да шумлять верби	195
156. Ой, глибокий колодязю	196
157. Ой, гаю мій, гаю	197
158. Чорна гречка	198
159. Та туман ярм	200
160. Ой попливи, утко	201
161. Не хилися сосно	202
162. Ой зійди, лійди, ясен місяцю	203
163. Болить моя головонька	204
164. Ой легла горлиця через сад	205
165. Ой не рости, кропе,	206
166. Ой не світи місяченьку	207
167. Ой на горі пшениченька	209
168. Коло млина, коло броду	209
169. Зелена ліщинонько	210
170. Тихо—тихо Дунай воду несе	211
171. Посіяла руту м'яту	212
172. Котилася та зоря з неба	213
173. Ой там за ярм	214
174. Вже сонце низенько, вже й вечір	216
175. Де ти була, дівчинонько	217
176. Ой у саду вишня	218
177. Закувала зазуленька	219
178. Вишні, черешні розвиваються	221
179. Деб я, деб я із досадоньки	221
180. Ой хмариться, дощ буде	223
181. Чи ти, ненько чула	224
182. Ой, зав'яла червона калина	225
183. Ой, гаю мій, гаю	226
184. Ой пила Лемериха	227
185. Біду собі купила	230
186. Ой, на гору козак воду носить	232
187. Ой, вербо, вербо, де ти зросла	233
188. Ой, з-за гори каміної	234

	стор.
189. Не топила, не варила	235
190. Ой, піду я полем лугом	236
191. Ой, устану я в понеділок	238
VI. Пісні побутові, жартливі та різні	241
192. Усі люди братів мають	243
193. Ой, роду мій, роду	244
194. А в городі буркун родить	245
195. Гей у світлиці зять тестенька	246
196. Ой, пряду пряду	247
197. Мала мати одну дочку	248
198. Ой темная, та невидная	249
199. А вже смерть та по дворі	250
200. Ой, ніхто ж там не бував	251
201. Закувала зозуленька	252
202. Ой ти сину мій, дитино	253
203. Ой у лузі при долині	253
204. Ой, вербо, вербо, кудрявая,	254
205. По-за ярм да по-за ярм	255
206. Ой, до того жита та жита	256
207. Ой, дуб дуба	257
208. Ой пила, пила чіпця згубила	248
209. Ой, у неділеньку, гей, рано	259
210. Птичка невеличка	261
211. Чумарочка рябесенька	262
212. Ой післала мене мати	263
213. Чого, мила, губи дмеш	264
214. Як приїхав мій миленький	265
215. Налетіли журавлі	266
216. Журба ж за журбою	267
217. Ой, журавлю, журавлю	268
218. Гей, головонько ж моя бідная	269
219. Чоловіче мій, дружино	270
220. Як би не ми та не ви	271
221. Ой у Галі свекруха лихая	272

	стор.
222. Гиля, гиля сірі гуси	274
223. Та не зпала моя мати	275
224. Ой давно-давно я в батька була	276
225. Та вже третій вечір	277
226. Журба ж моя журба	278
227. Ненько ж моя, ненько	279
228. Ой, ти мати моя,	280
229. Пливи, пливи, селезню	281
230. Добре було жити	282
231. Ой у неділеньку рано	283
232. Щось у лісі зашуміло	285
233. Ой три сестриці-жалібниці	286
234. Ой у полі билиночка колихається	287
235. По опеньки ходила	288
236. Ой, ти ковалю	288
237. Ой оре Семен, оре	289
238. По світлощі хожу	290
239. Ой у полі озерце	291
240. Ой п'є козак п'є	293
241. Зелене жито, зелене	293
242. Гей у лісі стоять два дубочки	295
243. Ой, піду я в долину	295
244. Шлется зоря до місяця	297
245. Наші світилки	297
246. Зеленая та дібровонько	298
247. Сіла Ганнуся	299
248. Зійшов, зійшов ясний місяць	300
249. Колесом, колесом місяць	300
250. Ой у Львові	301
251. Ой там за горою, та за кам'яною	302
252. А в тому саду чисто	303
253. Щедрик, щедрик, щедрівочка	304
254. Ішли дівки через двір	305
255. А вже весна, а вже красна	306
256. Ой весна та весняночка	306

	стор.
257. Ой добрая годинонька настала	307
258. Нуце, наші	308
259. А хто грає, скрипка	308
260. Ягіл-ягілочка	309
261. Діду мій дударюку	309
262. Ой, із за гори	310
263. Ой ру-ду-ду	310
VII. Дитячі та веснянки	311
264. Гра в зайчика	313
265. Женчикок-бренчикок	314
266. Бігла кізка топнитися,	315
267. Ой на горі жито,	316
268. Ой, на горі льон	316
269. Ой загадав комарик	317
270. Соловечку сватку	319
271. Білодень, білодень	320
272. Та вплинь, селезню	320
273. Прилетіла перепілонька	322
274. Наші хлопці стрільці	323
275. Ой плавала вутінька	323
276. Десь тут була подоляночка	324
277. Заїнька	325
278. Купальська	325
279. Угадай Ганно	326
280. Щигликоче весіля	327
281. Ой ходить сон	328
282. Соловейку маленький	329
283. Благослови мати	329
284. На Дунаечку	330
285. Вийди, вийди, Іваночку	331
286. Ой весна	331
287. Воротар воротарочку	332
288. Ой на горі мак	332
289. Леле тату	333
290. Бігла киценька	333

	стор.
291. Котику сіренький	334
292. Скачи козоцько	334
293. Диби, диби	335
294. Три кулики	335
295. А-а котів два	335
296. А я рак неборак	336
297. Іде дівча	336
298. Іда, іди дошки	336
299. Ой нумо, нумо	337
300. Галя по садочку ходить	337
301. Зайчику скоком боком	338
302. Пливе качечка	338
303. Павук сірий	339
304. Мельодія без слів	339
Зміст книжки	341

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО „ЧАС“
КИЇВ

ВИЙШЛИ З ДРУКУ НОВІ КНИЖКИ:

1. Ернест Сетон-Томпсон. — «Мої знайомі». З малюнками. Ціна 1 карб. 40 коп.
2. Люї Буссенар. — «Капітан молокососів». З малюнками. Ціна 1 карб. 50 коп.
3. Майн-Рід. — «Пригоди юнги Віллі». З малюнками. Ціна 1 карб. 50 коп.
4. С. Джемісон. — «Пригоди маленької Джен». З малюнками. Ціна 1 карб. 10 коп.
5. «Українські пісні з нотами». Кн. I. Ціна 1 карб. 60 коп.

ДРУКУЄТЬСЯ АБО ЗАГОТОВЛЕНО
ДО ДРУКУ:

6. А. Німан. — «Молодий бур». З малюнками. Ціна 1 карб. 50 коп.
7. Майн-Рід. — «Морське вовчєня». З малюнками.
8. Українські пісні. Збірник II.
9. Українські пісні. Збірник III.

Ціна 1 крб. 60 коп.

Оправа 30 коп.

СКЛАД ВИДАВЬ
В ДЕРЖАВНІМ ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНИ